

ปัจจัยพระระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษา
ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
Multi-level Factors of Foreign Language Studies Influencing
on Languages Literacy of Higher Education Students
in the Three Southern Border Provinces

ปาอีชะห์ จินตรา
Paesah Jintra

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Education in Educational Research and Evaluation
Prince of Songkla University

2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ปัจจัยพระดัดบในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษา
ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
Multi-level Factors of Foreign Language Studies Influencing
on Languages Literacy of Higher Education Students
in the Three Southern Border Provinces

ปาอีชะห์ จินตรา
Paesah Jintra

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Education in Educational Research and Evaluation

Prince of Songkla University

2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยพระระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อ
 ความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัด
 ชายแดนภาคใต้

ผู้เขียน   นางสาวปาอึะหะห์ จินตรา

สาขาวิชา   การวิจัยและประเมินผลการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบ

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาฟีฟี ลาเต๊ะ)

.....ประธานกรรมการ
 (ดร.อับดุลรอพา สาแล)

.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาฟีฟี ลาเต๊ะ)

.....กรรมการ
 (ดร.ม้อดี แวดราแม)

.....กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาวิจัยและ
 ประเมินผลการศึกษา

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาฟีฟี ลาเต๊ะ)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ .....

(นางสาวปาอีชะห์ จินตรา)
นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ .....

(นางสาวปวีชะห์ จินตรา)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยพหุระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้เขียน	นางสาวปาอีชะห์ จินตรา
สาขาวิชา	การวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างนักศึกษา กลุ่มภาษาตะวันตกและกลุ่มภาษาตะวันออก และ 2) วิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,332 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบประเมินระดับความสามารถทางภาษาของนักศึกษา 2) แบบสอบถามระดับความสำคัญของปัจจัยในการเลือกเรียน วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน วิเคราะห์จำแนกเชิงเส้นของพิชเซอร์ ด้วยวิธี Enter และ Stepwise และวิเคราะห์พหุระดับ

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มด้วยวิธี Enter พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัจจัยด้านความคาดหวัง รองลงมา คือ เกรตรายวิชาด้านภาษา ภูมิสำเนา ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มด้วยวิธี Stepwise พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัจจัยด้านความคาดหวัง รองลงมา คือ เกรตรายวิชาด้านภาษา ภูมิสำเนา ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม และสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับพบว่า ตัวแปรระดับนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เกรตรายวิชาด้านภาษาและสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอิทธิพลทางบวกต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับตัวแปรระดับสาขาวิชา พบว่า มีเพียงปัจจัยด้านความปลอดภัยที่มีอิทธิพลทางบวกต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ตัวแปรระดับนักศึกษาและตัวแปรระดับสาขาวิชาทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของความสามารถทางภาษาได้ร้อยละ 57

Thesis Title	Multi-level Factors of Foreign Language Studies Influencing on Languages Literacy of Higher Education Students in the Three Southern Border Provinces
Author	Miss Paesah Jintra
Major Program	Educational Research and Evaluation
Academic Year	2016

ABSTRACT

The purpose of this research were to 1) study the factors affecting the decision to study foreign languages of higher education students in the three southern border provinces between western and eastern languages, and 2) analyze the multi-level factors of foreign language studies influencing on languages literacy of higher education students in the three southern border provinces. The sample of higher education students in the three southern border provinces were 1,332 students studying in the first semester of academic year 2016 by multi-stage random sampling techniques. The research instruments used in the study were two scale rating questionnaires: 1) The student's language literacy assessment form, 2) The form of important levels of influencing the decision to study. Data were analyzed with basic statistics, Fisher's linear discriminant analysis with Enter and Stepwise methods, and multi-level analysis.

Analysis results showed

1. The discriminant analysis by enter method found that the variables of the possibility to classify the decision to study the foreign languages of higher students in the three southern border provinces were expectation, grade, province, teaching and learning, curriculum, economic and social, respectively. Otherwise, the analysis by stepwise method found that the variables of the possibility to classify the decision to study the foreign languages of higher students in the three southern border provinces were expectation, grade, province, teaching and learning, curriculum, economic and social, respectively.

2. Multi-level analysis found that student-level variables were motivation, economic, grade, and province have a positive influence on student's language literacy. For major variables, there were only safety that have a significant positive influence on the student's language literacy. Both student variables and majors variables were able to explain variation in language literacy by 57 percent.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอน้อมถวายมวลสรรเสริญแด่องค์อัลลอฮ์ ผู้ทรงประทานพลังกาย พลังใจและสติปัญญาให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินงานวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี บรรดาการสรรเสริญทั้งหมดนั้นเป็นเอกสิทธิ์ของอัลลอฮ์ผู้ทรงสร้างและให้ทางนำ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความกรุณาและเอาใจใส่อย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาฟีฟิ ลาเต๊ะ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นที่ปรึกษาที่ดีให้คำแนะนำ มีความทุ่มเท อีกทั้งช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการวิจัยอีกด้วย รวมทั้งคำพูดและถ้อยคำที่สร้างกำลังใจอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ เป็นแรงบันดาลใจและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา ยอมเสียสละเวลาอันมีค่าในการอ่าน ตรวจสอบ ชัดเกล้าภาษา ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งและขอขอบคุณจากใจ ณ โอกาสนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.มัสดี แวดราแม ดร.อับดุลรอพา สาแล และรองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และได้ตรวจสอบ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่เสียสละเวลาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการทำวิจัย ได้แก่ ดร.ธีรยุทธ รัชชะ ดร.ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชิดชัย อุดมพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา สัปพันธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์กุสุมา ถ่านุ้ย ที่ได้ข้อเสนอแนะและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณหัวหน้าภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา ดร.จีระวัฒน์ ต้นสกุล สำหรับการให้ความรู้เกี่ยวกับสถิติการวิเคราะห์พระดบ และการให้คำแนะนำต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ และเลขานุการภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษาที่ได้อำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในการติดต่อประสานงานเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวที่คอยให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณคุณแม่และคุณยาย ที่คอยปลุกดันและส่งเสริมมาตลอด ขอขอบคุณคุณฮานาฟี จินตรา เด็กหญิงฟิฏลีนา จินตรา และเด็กหญิงฟิธา จินตรา เป็นอีกหนึ่งกำลังใจที่สำคัญยิ่ง ขอขอบคุณเพื่อน ๆ น้อง ๆ ร่วมรุ่นได้ให้ความช่วยเหลืออย่างยิ่งในการศึกษาและช่วยตรวจสอบจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี

ปาอีซะห์ จินตรา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
ABSTRACT	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(10)
รายการภาพประกอบ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความสามารถทางภาษา	11
ความสามารถทางการฟัง	11
ความสามารถทางการพูด	14
ความสามารถทางการอ่าน	17
ความสามารถทางการเขียน	24
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	27
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคาดหวัง	32
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจ	35
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับค่านิยม	36
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับหลักสูตร	38
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย	44
การวิเคราะห์การจำแนก	51
การวิเคราะห์พหุระดับ	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57
กรอบแนวคิดการวิจัย	65
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	67
ประชากรและตัวอย่าง	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	69
เครื่องมือในการวิจัย	70
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.	72
การวิเคราะห์ข้อมูล	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	74
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	97
สรุปผลการวิจัย	97
อภิปรายผล	101
ข้อเสนอแนะ	109
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	119
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	118
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือ	122
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	133
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ	143
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์พหุระดับ ด้วยโปรแกรม HLM	153
ประวัติผู้เขียน	177

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	รูปแบบแรงจูงใจการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของ Dörnyei	32
2	การสังเคราะห์ ตัวแปรระดับนักศึกษาและระดับสาขาวิชาจากงานวิจัยที่ศึกษา	65
3	จำนวนนักศึกษาที่เรียนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	67
4	จำนวนสาขาจำแนกตามกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตกตามมหาวิทยาลัย	68
5	จำนวนตัวอย่างของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	68
6	จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	79
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลของตัวแปรระดับนักศึกษาตัวแปรระดับสาขาวิชา และความสามารถทางภาษา	79
8	จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามกลุ่มภาษา	81
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญของปัจจัยในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศจำแนกตามกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก	82
10	ค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคอลแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานของตัวแปรในสมการจำแนกระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก	83
11	ค่าสัมประสิทธิ์ทำนายการจำแนกระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก	85
12	ร้อยละความถูกต้องในการพยากรณ์การตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก	86
13	ค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคอลที่อยู่แบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานของตัวแปรในสมการจำแนกระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก	87
14	ค่าสัมประสิทธิ์ทำนายการจำแนก (Classification Function Coefficients) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก	88
15	ร้อยละความถูกต้องในการพยากรณ์การตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก	89

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
16	ค่าประมาณพารามิเตอร์และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจากตัวแบบหลัก	90
17	ค่าประมาณพารามิเตอร์และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจากตัวแบบอย่างง่าย	91
18	ค่าประมาณพารามิเตอร์และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจากตัวแบบ ตามสมมติฐานการวิจัย	93
19	ค่าประมาณพารามิเตอร์และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจากตัวแบบตาม สมมติฐานการวิจัย	94

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายการภาพประกอบ

ภาพ		หน้า
1	จำนวนนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เลือกเรียน กลุ่มภาษาตะวันตกและกลุ่มภาษาตะวันออกปีการศึกษา 2558	4
2	กรอบแนวคิดการวิจัย	66
3	ความสัมพันธ์ของตัวแปรระดับนักศึกษา กับตัวแปรตามจากตัวแบบอย่าง	92
4	ความสัมพันธ์ของตัวแปรระดับนักศึกษาและตัวแปรระดับสาขาวิชา กับตัวแปรตาม จากตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัย	96

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมา

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความจำเป็นและสำคัญเป็นอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากการติดต่อสื่อสาร การหาความรู้ การศึกษา การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 ที่ผ่านมา ทำให้ทุกภาคส่วนต้องตื่นตัวและเตรียมรับมือในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่จะต้องตระหนักเป็นอย่างยิ่งในเรื่องการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ประกอบกับนโยบายรัฐมนตรี ประจำปีงบประมาณ 2558 ได้กล่าวให้นโยบายการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 และการดำรงความต่อเนื่องภายหลังการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยมีเป้าหมาย เพื่อสามารถพัฒนาและเสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษและภาษาประเทศสมาชิกอาเซียน สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนการยอมรับในความแตกต่างหลากหลายในลักษณะสังคมพหุวัฒนธรรมและให้ความเคารพในอุดมการณ์ความเชื่อ บนพื้นฐานของหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ให้กับนักเรียนนักศึกษาครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ ให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม (คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558)

ปัจจุบันได้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในหลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สำคัญ 5 ประการ หนึ่งในสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน คือผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารซึ่งหมายถึง ความสามารถในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กระทรวงศึกษาธิการยังได้กำหนดให้ภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอาหรับ ภาษาบาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 190-191)

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ดีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

2. ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและสามารถนำไปใช้อย่างเหมาะสม

3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลกการใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ในระดับอุดมศึกษาทางสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียนตามกฎบัตรอาเซียน ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านการศึกษา ทั้งนี้ที่ผ่านมาสกอ. ได้กำหนดให้การเปิดเสรีการค้าบริการด้านการอุดมศึกษา และบูรณาการการเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 เพื่อให้ระบบอุดมศึกษาสามารถรองรับให้ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ การศึกษาระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องเสริมหลักสูตรในทุกคณะและภาควิชา ให้นักศึกษาตระหนักในเรื่องของอาเซียนมากขึ้น โดยต้องมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องของภาษา ทั้งภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาในการทำงานของอาเซียน และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อให้คุณภาพบัณฑิตในอนาคตไปสู่สากล และนำประเทศให้มีความสามารถในการแข่งขันได้ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2550)

ความสามารถทางภาษาเป็นคุณสมบัติที่มีควมคุ้มกับมนุษย์ทุกคน ความสามารถทางภาษาต่างประเทศเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ในยุคโลกาภิวัตน์ที่ทุกอย่างเชื่อมโยงกันในทุกด้าน ทั้งด้านการค้า การลงทุน การศึกษา การบันเทิง การเมือง การท่องเที่ยว การใช้ในชีวิตประจำวัน ฯลฯ ส่งผลให้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญมากขึ้นเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ก่อให้เกิดความตื่นตัวในการพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาเกาหลี ภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ หากมองด้านความสามารถทางภาษาต่างประเทศของคนไทยนั้น จากการจัดอันดับของสถาบันต่าง ๆ ยังถือว่าอยู่ในอันดับรั้งท้าย จากข้อมูลของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาผลการจัดอันดับทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยเปรียบเทียบในภูมิภาคเอเชีย 13 ประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก พบว่ามาเลเซียและสิงคโปร์มีทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูง เกาหลี อินโดนีเซีย ญี่ปุ่นและเวียดนามมีทักษะความสามารถอยู่ระดับปานกลาง จีนอยู่ในระดับต่ำ ส่วนไทยและคาซัคสถานอยู่ในระดับต่ำมากโดยไทยได้คะแนนเฉลี่ย 44.44 ได้อันดับ 55 จาก 60 ประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557) ในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศในประเทศไทย นักเรียนเริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึง

ระดับอุดมศึกษา นั่นคือนักศึกษาเรียนภาษาอังกฤษเป็นเวลามากกว่า 10 ปี แต่ไม่สามารถที่จะพูดติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติหรือเจ้าของภาษาได้ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ไวยากรณ์ในการพูดและการเขียนให้ถูกต้อง ปริมาณคำศัพท์ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการพูดหรือการเขียนค่อนข้างจำกัด จึงเป็นอุปสรรคในการฟัง การพูด การอ่านหรือการเขียนภาษาต่างประเทศให้ได้ดี จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบระดับความสามารถทางภาษาต่างประเทศของคนไทยนั้นยังอยู่ในระดับที่ต่ำ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557:4)

ปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือ สกอ. กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด 156 แห่งทั่วประเทศ โดยแบ่งเป็น สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 62 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐบาล 19 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 57 แห่ง วิทยาลัยเอกชน 20 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน (สำนักงานการอุดมศึกษา, 2558) โดยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้นมีสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศประกอบด้วย 4 สถาบัน ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี เปิดสอนหลักสูตรภาษาต่างประเทศประกอบด้วย 3 คณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาภาษามลายู สาขาวิชาภาษาจีน สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น สาขาวิชาภาษาเกาหลี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส สาขาวิชาภาษาเยอรมัน สาขาวิชาภาษาอาหรับ ส่วนคณะศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ และวิทยาลัยอิสลามศึกษา ประกอบด้วย สาขาวิชาภาษาอาหรับ

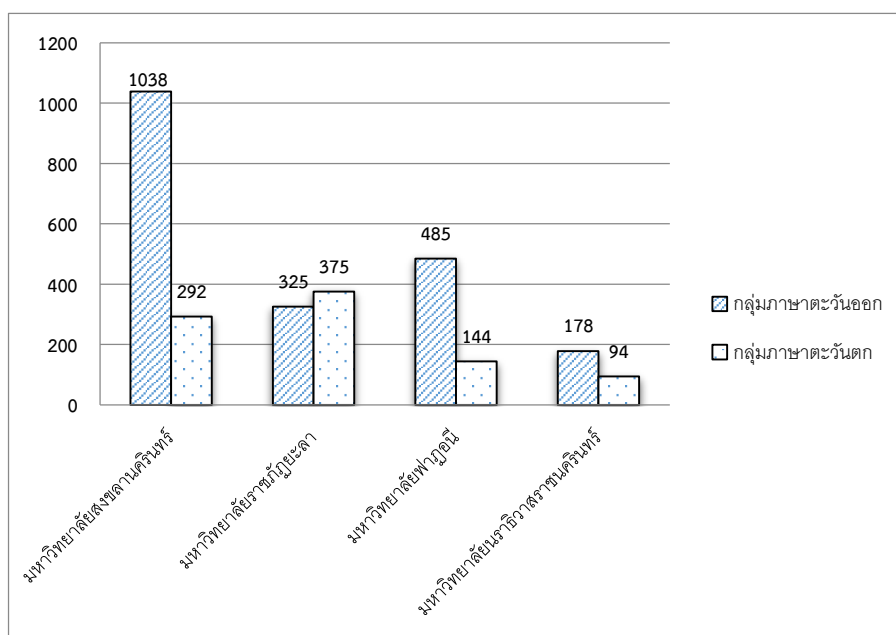
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เปิดสอนหลักสูตรภาษาต่างประเทศในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาจีน สาขาวิชาภาษามลายู คณะครุศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

3. มหาวิทยาลัยฟาฏอนี เปิดสอนหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ในคณะศิลปศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาอาหรับ และสาขาวิชาภาษามลายู ส่วนคณะศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาภาษาอาหรับ และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ

4. มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เปิดสอนหลักสูตรภาษาต่างประเทศในคณะศิลปศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาภาษาอาหรับ และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ส่วนสถาบันอิสลามศึกษาและอาหรับศึกษา ประกอบด้วย สาขาวิชาภาษาอาหรับ

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจากสำนักงานทะเบียนและเปรียบเทียบสถิติของนักศึกษาแต่ละสถาบันพบว่า การตัดสินใจเลือกเรียนภาษาของนักศึกษา มีการตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกมากกว่ากลุ่มภาษาตะวันตก อาจมีสาเหตุมาจากวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมของประเทศฝั่งตะวันออก เนื่องจากสังคมไทยมุสลิมมีรูปแบบของการจัดการศึกษาที่อยู่บนพื้นฐานของความเชื่อทางศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม (งานทะเบียน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา; มหาวิทยาลัยฟาฏอนี; มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 2558)

ภาพประกอบ 1 จำนวนนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เลือกเรียน
กลุ่มภาษาตะวันตกและกลุ่มภาษาตะวันออกปีการศึกษา 2558

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฉบับปรากฏว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียน ประกอบด้วยปัจจัยด้านภาพลักษณ์สถานศึกษา ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านหลักสูตร ดังเช่นงานวิจัยของ พรธณพนัช จันทา และอัจฉริยา ปราบอริพาย (2558) ศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีมากและรองลงมาอยู่ในระดับดี 5 องค์ประกอบ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียนการสอน งานวิจัยของปาริชาติ คุณปลื้ม (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ปัจจัยด้านหลักสูตร/จำนวนสาขาวิชา ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยด้านอุปกรณ์การเรียน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของสถาบัน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยและปัจจัยด้านคุณภาพในการให้บริการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

จากผลข้างต้นผู้วิจัยจึงต้องการทราบว่าปัจจัยทั้งหมดที่ได้กล่าวมามีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศมากน้อยเพียงใด และมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้การวิเคราะห์จำแนก และเห็นได้ว่าปัจจัยต่าง ๆ มีโครงสร้างเป็นระดับลดหลั่น ซึ่งสามารถจัดได้เป็นสองระดับ โดยปัจจัยระดับเดียวกันต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และได้รับผลร่วมกันจากตัวแปรระดับอื่น ๆ ผู้วิจัยจึงสนใจวิเคราะห์หุระดับจากปัจจัยดังกล่าวโดยผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานอันเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการนำข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุงแก้ไข หรือประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการ

จัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านสภาพแวดล้อม เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพรวมถึงสามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สู่ความเป็นสากลต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างนักศึกษากลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ปัจจัยสามารถจำแนกกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างนักศึกษากลุ่มภาษาตะวันตกและกลุ่มภาษาตะวันออก
2. ปัจจัยการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศระดับนักศึกษาและระดับสาขาวิชาอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ปกครองในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การให้คำแนะนำแก่บุตรหลานได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม
2. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในการวางแผน การตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศในกลุ่มด้านภาษาตะวันตกและตะวันออก ที่ตรงตามความต้องการตลอดจนสามารถวางแผนการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการของตนเอง ชุมชน และสังคม
3. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารในการกำหนดนโยบาย วางแผน การกำหนดกลยุทธ์เชิงรุกในการประชาสัมพันธ์ที่ตรงกลุ่มเป้าหมายและมีประสิทธิภาพตลอดจนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคมต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ทั้ง 4 สถาบัน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์มีจำนวนทั้งสิ้น 3,030 คน

1.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ทั้ง 4 สถาบัน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์มีจำนวนทั้งสิ้น 1,332 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามโครงสร้างของตัวแปรสำหรับใช้ในการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคพหุระดับ (Multilevel Analysis) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ตัวแปรระดับนักศึกษาและตัวแปรระดับสาขาวิชา

2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

2.1.1 ระดับนักศึกษามี 6 ปัจจัย ประกอบด้วย

- 2.1.1.1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
- 2.1.1.2 ปัจจัยด้านสังคม
- 2.1.1.3 ปัจจัยด้านแรงจูงใจ
- 2.1.1.4 ปัจจัยด้านความคาดหวัง
- 2.1.1.5 ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ
- 2.1.1.6 ปัจจัยด้านค่านิยม

2.1.2 ระดับสาขาวิชามี 8 ปัจจัย ประกอบด้วย

- 2.1.2.1 ปัจจัยด้านภาพลักษณ์
- 2.1.2.2 ปัจจัยด้านหลักสูตร
- 2.1.2.3 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์
- 2.1.2.4 ปัจจัยด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม
- 2.1.2.5 ปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ
- 2.1.2.6 ปัจจัยด้านความปลอดภัย
- 2.1.2.7 ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2.1.2.8 ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถทางภาษา ได้แก่ ความสามารถทางการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การวิเคราะห์พหุระดับ** หมายถึง เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวแปรอิสระหลายตัวและตัวแปรอิสระเหล่านั้นสามารถจัดเป็นระดับได้อย่างน้อย 2 ระดับขึ้นไป โดยตัวแปรระดับเดียวกันต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และได้รับอิทธิพลร่วมกันจากตัวแปรระดับอื่น ๆ

2. **ความสามารถทางภาษา** หมายถึง ความสามารถทางการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาต่างประเทศ เพื่อรู้ เข้าใจ วิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญ และสื่อสารด้วยการพูด การเขียน ได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วัดจากแบบประเมินความสามารถทางภาษา

2.1 **ความสามารถทางการฟัง** หมายถึง การที่ผู้รับสารเข้าใจความหมายว่าผู้พูด พูดอะไรมีความหมายอย่างไร โดยใช้ประสบการณ์เดิมมีความสามารถในการแยกแยะ มีความเข้าใจการออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ของผู้พูดพร้อมจับใจความ

2.2 **ความสามารถทางการพูด** หมายถึง ความสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ผู้พูดต้องมีความรู้เรื่องการออกเสียง ไวยากรณ์ การใช้คำเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรม

2.3 **ความสามารถทางการอ่าน** หมายถึง ความสามารถทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ได้อ่านโดยเริ่มตั้งแต่คำวลีประโยคและบทอ่านที่มีข้อความยาว ๆ รวมทั้งสามารถสรุปใน ความสำคัญและบอกรายละเอียดของเรื่องที่ได้

2.4 **ความสามารถทางการเขียน** หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอด ความคิดเห็นของผู้เขียน เป็นคำ เป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

3. **ตัวแปรระดับนักศึกษา** หมายถึง ตัวแปรที่วัดในระดับนักศึกษา ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านความคาดหวัง ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ และปัจจัยด้านค่านิยม วัดจากแบบสอบถาม

3.1 **ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ** หมายถึง องค์กรประกอบทางด้านค่าใช้จ่ายทั้งหมดของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

3.2 **ปัจจัยด้านสังคม** หมายถึง องค์กรประกอบทางด้านครอบครัว สังคม รวมถึงสภาพแวดล้อมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

3.3 **ปัจจัยด้านแรงจูงใจ** หมายถึง ปัจจัย วิธีการ กระบวนการ หรือสิ่งเร้าที่เป็นเหตุโน้มน้าวให้บุคคลตัดสินใจแสดงถึงการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อสนองความต้องการของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

3.4 **ปัจจัยด้านความคาดหวัง** หมายถึง การคาดคะเนถึงสิ่งที่จะมากระทบต่อการรับรู้ของคน โดยใช้ประสบการณ์การเรียนรู้เป็นตัวบ่งบอกลักษณะความคาดหวัง

3.5 ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ หมายถึง สภาวะทางความรู้สึกของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ ซึ่งเกิดจากการพิจารณาตัดสินความมีคุณค่าและการกระทำต่อตนตามที่ตนคิดที่ตนเองยึดถือจากบุคคลอื่นที่มีความสำคัญต่อตนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ แสดงออกมาในรูปของความเชื่อมั่น การยอมรับหรือไม่ยอมรับในความสามารถความมีคุณค่าและความสำคัญของตนเอง

3.6 ปัจจัยด้านค่านิยม หมายถึง องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ และความต้องการต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดและเห็นว่าเป็นสิ่งมีค่าเป็นสิ่งถูกต้องแล้วยอมรับไว้ ควรค่าแก่การปฏิบัติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

4. **ตัวแปรระดับสาขาวิชา** หมายถึง ตัวแปรที่วัดในระดับสาขาวิชา ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ ปัจจัยด้านความปลอดภัย ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน วัดจากแบบสอบถามปัจจัยการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

4.1 ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวกับความเชื่อถือ การยอมรับและศรัทธา ในด้านชื่อเสียง สถานที่ตั้ง ตลอดจนผลลัพธ์ในการผลิตบัณฑิต ที่มีผลต่อนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

4.2 ปัจจัยด้านหลักสูตร หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาที่เปิดสอน ซึ่งครอบคลุมในด้านความเชื่อมั่น ความนิยมของเนื้อหาในหลักสูตร และระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษาที่มีผลต่อนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

4.3 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง องค์ประกอบเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการรับสมัครเข้าศึกษาต่อในสาขาที่เปิดสอน โดยใช้สื่อที่สามารถควบคุมได้ เช่น แผ่นพับ วารสาร จดหมายข่าว ทีมอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยไปประชาสัมพันธ์ สื่อมวลชน เช่น สถานีวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต หรือการใช้เครือข่ายศิษย์เก่า และศิษย์ปัจจุบันของหลักสูตรที่มีผลต่อนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

4.4 ปัจจัยด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ หมายถึง องค์ประกอบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศภายในสาขาวิชา แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ที่มีผลต่อนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีผลต่อนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

4.5 ปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ หมายถึง องค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการต่าง ๆ ที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งครอบคลุมไปถึงหอพักนักศึกษา กิจกรรม ศูนย์สุขภาพ ศูนย์กีฬา ศูนย์อาหารและศูนย์ปฏิบัติการทางภาษา ที่มีผลต่อนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

4.6 ปัจจัยด้านความปลอดภัย หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัย ครอบคลุมถึงความปลอดภัยด้านชีวิตและทรัพย์สิน ที่มีผลต่อนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

4.7 ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่อาจารย์ผู้สอนจัดให้กับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีผลต่อการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

4.8 ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวกับสิ่งสนับสนุนกระบวนการเรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งครอบคลุมในด้านจำนวน ความทันสมัยและความพอเพียงของสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ที่มีผลต่อนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

5. กลุ่มภาษาตะวันออก หมายถึง สาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ภาษาอาหรับ ภาษามลายู ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี

6. กลุ่มภาษาตะวันตก หมายถึง สาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน

7. พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวិจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยพหุระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความสามารถทางภาษา

- 1.1 ความสามารถทางการฟัง
- 1.2 ความสามารถทางการพูด
- 1.3 ความสามารถทางการอ่าน
- 1.4 ความสามารถทางการเขียน

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคาดหวัง
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจ
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับค่านิยม
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย
- 2.7 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของมหาวิทยาลัย

3. การวิเคราะห์จำแนก

4. การวิเคราะห์พหุระดับ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความสามารถทางภาษา

1.1 ความสามารถทางการฟัง

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับความหมายของความสามารถทางการฟัง ภาษาต่างประเทศมีนักวิชาการและนักการสอนภาษาหลายท่านได้แสดงทัศนะไว้มากมาย อาทิ เช่น

พิตรวัลย์ โกวิทวที (2525 : 4) ความสามารถทางการฟัง หมายถึง การให้นักเรียน ฟังแล้วจำแนกความแตกต่างของเสียงได้เข้าใจความหมายของคำประโยคข้อความสั้น ๆ คำสั่งคำถาม

รัตนวดี โชติกพนิช (2528 : 2) กล่าวว่า การสอนที่ถูกต้องเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย นั้นควรต้องเรียงตามลำดับ คือ เริ่มสอนการฟัง การพูดและค่อยคำนึงถึงการอ่านและการเขียนต่อไป

สมปราชญ์ อัมมะพันธ์ (2529 : 13) กล่าวว่า การฟังเป็นการสื่อสารของมนุษย์คู่กับการพูด ซึ่งถือว่ามีค่าสำคัญพอ ๆ กัน การฟังเป็นการทำงานทางด้านสมองอยู่ในระดับสูงเพราะมีการตีความจับใจความและเก็บข้อมูลของสารที่ได้รับไว้ ขณะเดียวกันสมองก็จะสร้างกายให้มีปฏิกิริยาโต้ตอบสารที่ได้รับ

วิไลพร ธนสุวรรณ (2530) กล่าวถึงความสามารถทางการฟังว่าความสามารถทางการฟังเป็นความสามารถทางเบื้องต้นของความสามารถทางทั้ง 4 ตามหลักธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา (The nature of language) ดังนั้นการวัดความสำเร็จของการเรียนภาษาต่างประเทศจึงขึ้นอยู่กับความสามารถทางการฟังของผู้เรียนว่าทำได้ดีเพียงใด

สุภัทรา อักษรานูเคราะห์ (2530 : 1 – 2) การฟังเป็นความสามารถทางภาษาเบื้องต้นของความสามารถทางภาษาทั้ง 4 ตามหลักธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา (The Nature of Language) การเรียนภาษาใดภาษาหนึ่งนั้นนักเรียนควรจะได้เริ่มเรียนจากการฟังก่อน แล้วจึงฝึกพูด ส่วนการอ่านและเขียนนั้นเป็นขั้นตอนที่ควรจะได้ฝึกหลังจากนักเรียนสามารถฟังและพูดออกเสียงได้ดีพอสมควร การพูดเป็นการแสดงออกซึ่งความคิดความต้องการเช่นเดียวกับการเขียนแต่การพูดเป็นการแสดงออกทางวาจาโดยใช้สื่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นวิธีการที่ค่อนข้างจะต้องใช้เวลา เพราะนักเรียนต้องเรียนรู้การฝึกการออกเสียงคำต่าง ๆ และเลียนแบบตามครูผู้สอน

ดวงเดือน แสงชัย (2533 : 12) กล่าวว่า ความสามารถทางการฟังเป็นความสามารถที่สำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่ความสามารถทางภาษาขั้นต่อไป คือ การพูด การอ่านและการเขียน การฟังแยกออกเป็น 2 ระดับ คือระดับเริ่มต้นจะเน้นในการฟังเสียงให้นักเรียนจำเสียงได้ และสามารถออกเสียงได้ถูกต้องรู้จักสังเกตและจับได้ว่าเสียงต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างไร ระดับที่ 2 เป็นการฟังประโยคและเรื่องราวเพื่อความเข้าใจการฝึกความสามารถทางการฟังจึงประกอบไปด้วย การฟังเสียง พยางค์ คำศัพท์ ประโยค การสนทนาและฟังเรื่องราวได้เข้าใจเป็นขั้นสุดท้าย

สรุปได้ว่า ความสามารถทางการฟังเป็นความสามารถทางภาษาเบื้องต้นที่สำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่ความสามารถทางภาษาในขั้นต่อไป เนื่องจากความสามารถทางการฟัง คือ การที่ผู้รับสารเข้าใจความหมายว่าผู้พูดพูดอะไรมีความหมายอย่างไร โดยใช้ประสบการณ์เดิมมีความสามารถในการแยกแยะ มีความเข้าใจการออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ของผู้พูดพร้อมจับใจความ

Byrne (1976 : 8) ถือว่าการฟังเป็นกระบวนการด้านการสื่อสารระหว่างบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งต่างมีจุดประสงค์ที่จะสื่อความหมายของตนเอง ผู้ฟังจะต้องตีความสิ่งที่ผู้พูดพูด และสามารถโต้ตอบได้ด้วยภาษาที่ผู้ฟังเข้าใจหรือตรงกับความต้องการที่ผู้พูดต้องการจะสื่อสาร

นอกจากนี้ McCroskey (อ้างใน นรมน บุรีแก้ว, 2552) กล่าวถึงลักษณะการฟังตามลักษณะดังนี้

1. บุคคลแต่ละบุคคลจะทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารในการสื่อสาร
2. ข่าวสารที่ได้รับครั้งหนึ่ง ๆ จะมีผลต่อข้อมูลความคิดและพฤติกรรมของแต่ละบุคคลและมีการกำหนดว่าเมื่อใดจะมีการสื่อสารนั้นอีกครั้งหนึ่ง
3. ในการสื่อสารอาจมีสิ่งรบกวนเกิดขึ้นได้ อาจทำให้ผลสำเร็จในการสื่อสารลดลง
4. การสื่อสารจะได้ผลเมื่อทุกคนมีแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept)

องค์ประกอบของความสามารถทางการฟัง

จากความหมายของความสามารถทางการฟังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น สอดคล้องกับ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532) ซึ่งเสนอข้อควรคำนึงถึงในการสอนความสามารถทางการฟังดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนต้องมีความสามารถทางภาษาและความสามารถเกี่ยวกับการสื่อสาร กล่าวคือผู้เรียนต้องมีความสามารถทางออกเสียง การเลือกความหมายและกฎไวยากรณ์ของภาษา ตลอดจนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้
2. เนื้อหาที่ใช้สอนควรเป็นเนื้อหาที่มีระดับความยากเหมาะสมกับผู้เรียน และควรเน้นบทสนทนาที่ไม่เป็นทางการ บทสนทนาที่เป็นตัวอย่างของการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน
3. ผู้สอนควรจัดให้ห้องเรียนมีบรรยากาศที่ไม่ตึงเครียดเพื่อเป็นการลดความวิตกกังวลของผู้เรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรู้สึกต้องการพูดและไม่อาย
4. ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักกลวิธีในการทำให้คู่สนทนาเกิดความสนใจในบทสนทนา เช่น รู้จักเริ่มต้นบทสนทนา การจบบทสนทนา และการรู้จังหวะหยุดเพื่อฟังผู้อื่น เป็นต้น นอกจากนี้ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ตลอดจนคำพูดที่เหมาะสมกับบุคคลต่าง ๆ ในสังคม

พิมพีใจ ภิบาลสุข (2542) กล่าวไว้ดังนี้

1. ฟังและตอบสนองต่อเสียงจังหวะและความหลากหลายของการพูดได้
2. เลียนแบบเสียงได้
3. ฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ทำความเข้าใจ ถอดความ ตีความและจำข้อความที่ฟังได้
4. การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การสนทนากับผู้ฟังที่หลากหลายระดับและจุดประสงค์ รู้วิธีที่จะพูดโน้มน้าวให้ผู้ฟังประทับใจในโอกาสที่สมควร

การวัดและประเมินผลความสามารถทางการฟัง

Brindley (1989) ได้กล่าวว่าในการวัดและประเมินผลความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศของผู้เรียนภาษาต่างประเทศนั้น ผู้สอนและเจ้าของภาษามักมีมาตรฐานการวัดที่แตกต่างกัน ผู้สอนมักคำนึงถึงความสามารถทางการใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์จริงโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ในสถานที่ทำงานนั้นเจ้าของภาษาจะวัดความสามารถทางการใช้ภาษาต่างประเทศจากการทำงาน (Work-related tasks) ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานที่แตกต่างกันนี้ส่งผลให้เกิดปัญหาตามมาเนื่องจากมีผู้เรียนจำนวนมากที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในการวัดและประเมินผลในการเรียน แต่ถูกพิจารณาจากเจ้าของภาษาว่าไม่สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานได้ดังนั้น Brindley จึงแนะนำว่าในการวัดและประเมินผลความสามารถทางการใช้ภาษาของผู้เรียนนั้นผู้สอนไม่ควรคำนึงถึงการใช้ภาษาต่างประเทศเฉพาะแต่ในห้องเรียน หากแต่ควรคำนึงถึงเกณฑ์มาตรฐานของเจ้าของภาษาด้วยทุกครั้ง

Baker (1992) ได้แนะนำกฎพื้นฐาน 2 ข้อในการวัดและประเมินผลความสามารถของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ได้แก่

1. ผู้สอนควรคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการวัดประเมินผล โดยการถามตัวเองทุกครั้งก่อนการเลือกเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียน ว่าต้องการวัดความสามารถด้านใดของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เป็นการเรียนภาษาต่างประเทศ เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเนื่องจากผู้สอนต้องเลือกเครื่องมือที่ใช้ให้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ในการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียน

2. ผู้สอนต้องตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่า การทำแบบทดสอบในการเรียนสามารถประเมินความสามารถของผู้เรียนได้เพียงคร่าว ๆ เท่านั้นไม่ถูกต้องแน่นอน 100 เปอร์เซ็นต์ หากผู้สอนต้องการทราบผลที่มีเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องสูงก็จะต้องใช้แบบทดสอบที่มีความละเอียดมากและใช้ระยะเวลาในการทดสอบนาน เช่น อาจต้องมีการสอบสัมภาษณ์รายบุคคลหรือทดสอบซ้ำแล้วซ้ำอีก ดังนั้นผู้สอนต้องพิจารณาว่าต้องการทราบผลที่ถูกต้องแน่นอนเพียงใดทุกครั้งก่อนการเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ

Glouden (1995) ได้เสนอวิธีการวัดและประเมินความสามารถทางการฟังที่ทำได้ใน 2 บริบท คือ

1. ระหว่างการอภิปรายในกลุ่ม
2. ในขณะที่ผู้พูดคนหนึ่งพูดต่อหน้าผู้ฟังอีกคนหนึ่งเกี่ยวกับโครงการที่ได้ทำการประเมินการฟังระหว่างการอภิปรายกลุ่มมีสิ่งที่จะต้องพิจารณา ดังนี้
  1. งานกลุ่มต้องประกอบไปด้วยคำอธิบายงานที่ต้องการให้ทำ จากนั้นให้ผู้เรียนได้ไปศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเองเพื่อทำงานให้สำเร็จแล้วจึงนำมาอภิปรายกัน
  2. งานที่เตรียมอาจเลือกจากท้องถิ่น ครูอาจต้องใช้สถานการณ์ที่ต้องมีการแก้ปัญหาในกลุ่ม (Problem-solving situation) ที่มาจากหลักสูตรภายใต้เนื้อหาที่กำหนดหรือประสบการณ์กลุ่มแก้ปัญหา
3. กลุ่มที่จะรับการประเมินจะประกอบไปด้วยผู้เรียนไม่ต่ำกว่า 3 คนและไม่เกิน 7 คน โดยที่ครูจะเป็นผู้ตัดสินใจในการจัดกลุ่มและมอบหมายงาน

4. กำหนดแนวการจัดแบ่งเวลาโดยให้เวลาผู้เรียนอย่างเพียงพอในการทำงานและเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ต้องการประเมินออกมาในการประเมิน อาจทำได้หลายครั้งแต่พึงระวังว่าผู้ประเมินต้องเป็นคนเดียวกันทุกครั้งและใช้แบบประเมินเหมือนกัน ทุกครั้งด้วย นอกจากนี้การให้เวลาแต่ละกลุ่มในการอภิปรายที่น้อยเกินไปนั้นจะทำให้ยากต่อการ ประเมินผู้เรียนให้ครบทุกคน

5. ผู้ประเมินที่ได้รับการเตรียมความพร้อมแล้วอย่างน้อย 2 คนทำการสังเกตและให้ คะแนนผู้เรียนแต่ละคนระหว่างการอภิปราย

Heaton (1997) แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนออกเป็น 2 แบบ คือ เกณฑ์การให้คะแนน แบบองค์รวม และเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกส่วน เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวมเป็นเกณฑ์การ ให้คะแนนที่ถือเอาความสามารถทางการฟังภาษาต่างประเทศ ที่สามารถสื่อสารได้เหมือนกับเจ้าของ ภาษา หรือมีความคล่องแคล่วมากที่สุดจึงจะถือว่าอยู่ในระดับ 6 หรือเกณฑ์ยอดเยี่ยม ลดลงเรื่อย จนถึงระดับ 1 หรือไม่ผ่าน ซึ่งแสดงถึงการไม่สามารถโต้ตอบหรือเข้าใจคู่สนทนาได้เลย แตกต่างจาก เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกส่วน ที่แยกออกเป็นเกณฑ์ ด้านความเข้าใจ

ความเข้าใจ

- 1 หมายถึง แทบจะไม่เข้าใจในสิ่งที่พูดแม้ว่าผู้ฟังจะพยายามฟังเป็น อย่างมาก
- 2 หมายถึง พูดให้เข้าใจได้เป็นวลีสั้น ๆ
- 3 หมายถึง สิ่งที่พูดเป็นที่เข้าใจได้เกือบทั้งหมดแต่ไม่เข้าใจใน ประโยคยาว ๆ
- 4 หมายถึง สิ่งที่พูดทั้งหมดเป็นที่เข้าใจได้

สรุปในการวัดความสามารถทางการฟังภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อสารหรือการ วัดความสำเร็จในการเรียนการสอนความสามารถทางการฟังภาษาต่างประเทศนั้น ควรวัดจากการที่ ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

1.2 ความสามารถทางการพูด

แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทางการพูด

ความหมายของความสามารถทางการพูด หมายถึง การถ่ายทอดความคิดความ เข้าใจและความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายในการพูด โดยขณะที่พูดผู้พูดจะเกิดการ ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับผู้ร่วมสนทนา ความสามารถทางการพูดจึงเป็นความสามารถทางภาษา ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการสื่อสารในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ การพูดยังมีความเกี่ยวเนื่องกัน กับความสามารถทางการฟัง การอ่าน และการเขียนอีกด้วย ความสามารถทางการพูดเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นต่อผู้เรียนที่เรียนภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่สอง ซึ่งต้องสามารถพูดเจรจาสื่อสาร ตาม สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามกฎเกณฑ์ทางภาษา และสามารถพูด ภาษาต่างประเทศได้อย่างราบรื่น คล่องแคล่ว ตามความเหมาะสมในระดับการสื่อสาร จากการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีผู้เชี่ยวชาญทางด้านจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหลายคน ได้ เสนอแนวคิดและความหมายของความสามารถทางการพูดดังนี้

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 53 - 54) กล่าวว่า ความสามารถทางการพูด หมายถึง ความสามารถที่ใช้ในการผลิตภาษาและเป็นกระบวนการสื่อความหมาย ผู้พูดต้องถ่ายทอด ความคิดความรู้สึกออกมาเป็นรหัสของภาษา หรือเป็นคำพูดที่คนอื่นเข้าใจ และนอกจากจะใช้การเน้นหนักในคำและระดับเสียงสูงต่ำในประโยคเพื่อสื่อความหมายแล้ว ผู้พูดยังได้แสดงถึง วัฒนธรรมและสภาพของผู้พูด คือแสดงจุดมุ่งหมายในการพูดว่าต้องการพูดอะไร พูดกับใคร ที่ไหน และพูดอย่างไร ให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ นอกจากนี้ผู้พูดยังต้องมีความคล่อง (Fluency) และความถูกต้องชัดเจน (Accuracy) และไม่มีรื้อที่จจะโต้ตอบมิฉะนั้นจะทำให้การพูดหยุดชะงักเพราะผู้ฟังไม่สนใจและไม่อดทนที่จะฟังต่อไป

วิลพร ธนสุวรรณ (2536 : 24) ให้ความหมายของการพูดว่า เป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่สำคัญและเป็นความสามารถทางพื้นฐานของการเรียนรู้เช่นเดียวกับการฟัง การพูด หมายถึง การแสดงออกซึ่งความคิด ความต้องการทางวาจา โดยใช้ภาษาเป็นสื่อ เป็นการกล่าวออกเสียงเป็น ถ้อยคำ วลี หรือเป็นประโยค รวมทั้งการใช้กริยาท่าทางเพื่อถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูด ให้ผู้ฟังได้รับรู้และเกิดการตอบสนอง

บุษบา สุวรรณโสภณ (2539 : 18) (อ้างถึง Searle : 1978) ได้กล่าวไว้ว่า การพูดสื่อสารจะต้อง ประกอบไปด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. การกล่าวถ้อยคำ (Utterance Act) คือ การพูดหรือการกล่าวถ้อยคำขึ้นมาเพื่อใช้ในการสื่อสารและสิ่งที่พูดกล่าวมานั้นต้องมีจุดประสงค์ในการสื่อสารด้วย
2. การกล่าวคำพูดเพื่อก่อให้เกิดหรือบรรลุจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ตามสถานการณ์ (Propositionary Act) คือ การพูดที่ผู้พูดใช้คำพูดได้เหมาะสมกับสถานการณ์และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้น ๆ
3. การแสดงเจตนาในการกล่าวคำพูด หมายถึง การแสดงซึ่งความตั้งใจของผู้พูดในการกล่าวถ้อยคำ เช่น การขอร้อง การตักเตือน เป็นต้น

ชนิดสิริ ศุภพิมล (2545 : 33) สรุปความหมายของความสามารถทางการพูดว่า เป็นความสามารถทางการสื่อสารที่ประกอบด้วยเสียงและรหัสต่าง ๆ เพื่อสื่อความรู้สึกและความต้องการของผู้พูดให้ผู้ฟังเข้าใจและตอบสนอง รวมทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ ความคิดเห็น และก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน นอกจากนี้การพูดจะมีประสิทธิภาพหรือประสบความสำเร็จได้นั้นผู้พูดต้องคำนึงถึงการใช้สำนวนและประโยคทางภาษาที่มีความถูกต้องเหมาะสม

ประเทือง ใจหาญ (2546) กล่าวว่า ความสามารถทางการพูดเป็นปฏิกริยาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างการพูดตามสถานการณ์โดยปรับเปลี่ยนการพูดได้ถูกต้องเหมาะสมสามารถใช้คำพูดตามกฎเกณฑ์ด้านไวยากรณ์ ความหมายและวัฒนธรรมให้ถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งปฏิกริยาต่อการรับรู้การเปลี่ยนแปลงของคู่สนทนา ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นปฏิกริยาที่สัมพันธ์กันทั้งทางด้านสมองและร่างกายซึ่งจะต้องเกิดขึ้นอย่างทันทีและพร้อมกัน ในการพูดนั้นผู้พูดต้องส่งสารโดยใช้ภาษาพูดที่เหมาะสมมีการเน้นเสียงการออกเสียงสูงต่ำ รวมทั้งแสดงสีหน้าท่าทางเป็นเครื่องช่วยในการแสดง ความหมายของสิ่งที่พูดถึงผู้ฟังจึงจะสามารถเข้าใจสาร

จิตติพร ไชยรินคา (2549 : 33) กล่าวว่า ความสามารถทางการพูดเป็นความสามารถของผู้พูดด้วยการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นคำพูดโดยคำนึงถึงความเหมาะสมต่อสถานการณ์นั้น ๆ เพื่อสื่อความหมายให้คู่สนทนาเข้าใจ และสามารถโต้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขวัญฤทัย เชิดชู (2550 : 14) สรุปความสามารถทางการพูดว่าเป็นความสามารถทางการพูดสื่อสารด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางคำพูดระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งได้แก่ ผู้พูดและผู้ฟังซึ่งเป็นการแสดงเจตนาของผู้พูดในการสื่อสาร โดยผู้พูดจะต้องมีความสามารถทางการคาดคะเนความรู้และความรู้สึกของผู้ฟังที่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจในข้อมูลที่ต้องการสื่อสารได้ และคำพูดนั้นจะต้องมีความถูกต้องทางด้านกฎเกณฑ์ของภาษาและมีความเหมาะสมกับสถานการณ์และเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

Byrne (1987 : 22 - 24) เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถทางการพูดว่า มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการฟังของมนุษย์โดยตรง ซึ่งผู้พูดทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารให้กับผู้ฟังในการสื่อสารสองทาง คือ แลกเปลี่ยนข้อมูลหรือการสื่อสารซึ่งกันและกัน และแลกเปลี่ยนบทบาทกันเป็นผู้พูดและผู้ฟัง

Littlewood (1995 : 17 - 18) กล่าวเกี่ยวกับความหมายความสามารถทางการพูดว่า เป็นกิจกรรมที่ใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารระหว่างบุคคลสองคนขึ้นไป ซึ่งได้แก่ ผู้พูดและผู้ฟัง โดยที่ผู้พูดคาดคะเนความรู้และความรู้สึกของผู้ฟังเพื่อที่จะเลือกใช้ความสามารถทางการพูดให้เหมาะสมกับบริบทของการใช้ภาษาภาษาต่างประเทศ

Valette (1997 : 120) ได้ให้ความหมายของการพูดเพื่อการสื่อสารว่า ไม่ได้เป็นแค่การออกเสียงคำและการออกเสียงสูง เสียงต่ำ ในประโยคเท่านั้น แต่เป็นการพูดตามหน้าที่ของภาษา กล่าวคือ เป็นการทำให้ผู้อื่นเข้าใจถึงจุดประสงค์ในสิ่งที่ตนพูดและการพูดของผู้พูดที่มีความสามารถในระดับที่สูงขึ้นไปต้องสามารถเลือกใช้สำนวนภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาอีกด้วย

กล่าวโดยสรุปคือ การพูดเพื่อการสื่อสาร คือการปฏิสัมพันธ์ทางคำพูดระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ได้แก่ ผู้พูดและผู้ฟัง ซึ่งจะต้องสามารถเลือกใช้สำนวนภาษาให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ผู้พูดต้องมีความรู้เรื่องการออกเสียง ไวยากรณ์ การใช้คำที่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

การวัดและประเมินผลความสามารถทางการพูด

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538 : 79 - 81) ได้สรุปรูปแบบการวัดและประเมินผลความสามารถทางการพูดไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. การพูดเดี่ยวเพียงคนเดียว เช่น การกล่าวรายงาน การอธิบายการเล่าเรื่อง การให้คำแนะนำในการทำอย่างใดอย่างหนึ่ง การกล่าวแสดงความคิดเห็นหรือการกล่าววิพากษ์วิจารณ์ เทคนิควิธีการวัดความสามารถทางการพูดประเภทนี้มักเป็นวิธีทดสอบแบบตรงเพราะผู้พูดได้แสดงความสามารถทางพูดจริงในเนื้อหาที่ได้เตรียมมา

2. การสัมภาษณ์หรือการสนทนา ซึ่งมักเป็นการพูดระหว่างบุคคล 2 คน โดยฝ่ายหนึ่งเป็นครูหรือผู้ที่ดำเนินการสอบเป็นผู้ป้อนตัวกระตุ้น ซึ่งมักเป็นคำถามให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางการพูดของตนเองให้คะแนนอาจทำโดยครูผู้สอนหรือกรรมการให้คะแนนที่เข้าร่วมฟังการสนทนา โดยการสนทนามักเริ่มต้นด้วยการทักทายเพื่อให้ผู้เรียนคลายความเครียดหรือความหวั่นวิตกที่เกิดขึ้นและช่วยให้คุ้นกับสถานการณ์ของการสอบได้ดีขึ้น ต่อจากนั้นเป็นการเข้าสู่เรื่องที่มุ่งทดสอบซึ่งอาจเป็นเรื่องทั่วไปตามบทบาทสมมติที่กำหนดให้ผู้เรียน เช่น การถามทิศทางการจองบัตรชมการแสดงดนตรี การสั่งอาหารในภัตตาคาร ฯลฯ หรือเป็นการพูดออกความคิดเห็นเรื่องการเมือง การศึกษาเหตุการณ์ปัจจุบัน การพูดเกี่ยวกับแผนการในอนาคตของตนเอง เช่น การศึกษาต่อการทำงาน ฯลฯ

3. การอภิปรายหรือการโต้วาที ซึ่งมีการแสดงความคิดเห็นเป็นกลุ่มโดยมีกรรมการเป็นผู้ให้คะแนนผู้เรียนเป็นรายบุคคล แต่เนื่องจากการพูดเป็นกลุ่มแบบนี้มีการพูดของผู้อื่นเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางการพูดของแต่ละคน เช่น การกล่าวแก้ประเด็นของฝ่ายตรงข้ามในการโต้วาที การสนับสนุนความคิดเห็นของผู้อภิปรายอื่นหรือผู้โต้วาทีที่อยู่ฝ่ายเดียวกัน ซึ่งผู้เรียนจะต้องแสดงความสามารถทางการพูด ทั้งที่ได้เตรียมมาล่วงหน้าและที่คิดขึ้นในสถานการณ์อย่างฉับไวโดยไม่ได้เตรียมมาล่วงหน้า

1.3 ความสามารถทางการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของการอ่าน เพราะว่าเป็นจุดประสงค์เบื้องต้นของการอ่านทั่วไป อ่านแล้วนำไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมเพื่อทำให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ จากความหมายของความเข้าใจในการอ่าน มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

สุนีย์ สิงห์ประไพ (2534 : 20) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึงความสามารถทางการเข้าใจเนื้อเรื่องในบทอ่านโดยการจับใจความสำคัญ หาจุดมุ่งหมาย คาดการณ์ล่วงหน้าและลำดับความคิดให้ต่อเนื่อง

สมุทธ เซ็นเชวนิช (2542 : 73 - 74) ได้กล่าวไว้ว่าความเข้าใจในการอ่าน (Comprehension) เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกับการศึกษาและประสบการณ์หลาย ๆ ด้านของแต่ละคนความเข้าใจถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของการอ่านถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจก็อาจกล่าวว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น ซึ่งการอ่านนั้นก็ต้องอาศัยความเข้าใจในการอ่านด้วยความเข้าใจมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ สรุปได้ดังนี้

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่ได้อ่านมาแล้ว
2. สามารถจับใจความสำคัญสามารถแยกแยะหรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นหรือไม่สำคัญมากนักสามารถประเมินค่าได้
3. สามารถสรุปลงความเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้องมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

4. สามารถใช้วิจารณ์ญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุปหรือการอ้างต่าง ๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ สามารถถ่ายโอนหรือประสมประสานความรู้ที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

Roe (1893 : 15) กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่านคือการเรียบเรียงการตีความ และประเมินผลสิ่งที่ผู้เขียนเขียนเนื้อหาโดยใช้ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ชีวิต

Grellet (1981 : 3) การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ การตีความจากบทอ่าน อย่างมีประสิทธิภาพ

Rubin (1993) ได้ให้คำจำกัดความของการอ่านว่า หมายถึง ความสามารถทางการทำความเข้าใจของบางสิ่ง เนื่องจากเราไม่สามารถประเมินหรือสังเกตว่าผู้อ่านเข้าใจในบทอ่านนั้น ๆ มากน้อยเพียงใดแต่เราสามารถวัดได้จากความเข้าใจที่ผู้อ่านมีต่อบทอ่านนั้น ๆ

จากข้อคิดเห็นดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน เมื่ออ่านแล้วมีการรับรู้และมีความเข้าใจตามผู้เขียนสามารถทำความเข้าใจในเรื่องที่ได้อ่าน โดยเริ่มตั้งแต่คำ วลี ประโยคและบทอ่านที่มีข้อความยาว ๆ รวมทั้งสามารถสรุปใจความสำคัญและบอกรายละเอียดของเรื่องที่ได้

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถทางการอ่าน

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถทางการอ่านสามารถแบ่งปัจจัยออกได้หลายลักษณะดังนี้

Marian and Miles (1981) แบ่งปัจจัยที่มีผลต่อความเข้าใจการอ่านแต่ละประเภทออกเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยด้านเนื้อหา ดังนี้

1. ปัจจัยภายใน ได้แก่ ประสบการณ์ แรงจูงใจ เป้าหมาย ความเกี่ยวข้องและความน่าสนใจของเนื้อหารวมไปถึงความสามารถทางการอ่าน
2. ปัจจัยด้านเนื้อหา ได้แก่ แนวคิดและความยากเนื้อหา (ระดับคำศัพท์และคำศัพท์สามารถตีความได้หลากหลาย) โครงสร้างประโยค (ความยาวและความซับซ้อนของประโยค) และรูปแบบ (ขนาดตัวอักษรที่ใช้ และรูปแบบการพิมพ์)

สำหรับ Joanne and Martha (1982) ได้กล่าวถึงแนวคิดของบทอ่านที่มีผลต่อความเข้าใจ ได้แก่ ความสามารถทางการตีความ ความรู้ด้านคำศัพท์ ความคุ้นเคยกับแนวคิด และการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ

Harris and Smith (1986) ได้แบ่งปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านไว้สองประเภทดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายใน (internal factors)
  - 1.1 ภูมิหลังของผู้อ่าน (background experience) ความรู้เดิมจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถอ่านบทอ่านได้ง่ายและเร็วขึ้นอีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากอ่านบทอ่านอีกด้วย
  - 1.2 ความสามารถทางด้านภาษา (language abilities) ในการอ่านนั้นอาศัยความสามารถทางด้านภาษาตั้งแต่ระดับคำ ระดับประโยคและการให้ความหมาย

1.3 ความสามารถทางการคิด (thinking abilities) ความสามารถทางการให้เหตุผลและการพัฒนาทางด้านสติปัญญาถือได้ว่าเป็นสองปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้คิดในขณะที่อ่านและมีส่วนร่วมในบทอ่านโดยการให้เหตุผลประกอบการอ่าน

1.4 อารมณ์ (affection) ในการอ่านนั้นสิ่งที่จะทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในบทอ่านอีกประการหนึ่งคือการเข้าใจและตระหนักถึงการปรับอารมณ์ตนเองให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

1.5 วัตถุประสงค์ในการอ่าน (reading purposes) หากผู้อ่านอ่านแบบไม่มีจุดมุ่งหมายถือว่ามีผลกระทบต่อผู้อ่านอย่างมากเพราะผู้อ่านไม่มีเป้าหมายในการอ่านเสมือนกับการกวาดสายตาไปยังตัวหนังสือโดยไม่เข้าถึงความหมายใด ๆ จากบทอ่าน

2. ปัจจัยภายนอก (external factors)

2.1 ประเภทของบทอ่าน

2.2 ปัจจัยทางด้านร่างกาย

2.3 สิ่งแวดล้อม

โดยสรุปแล้ว การอ่านให้ประสบผลสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสองประการ คือ ปัจจัยภายในจากตัวผู้อ่านเอง ได้แก่ ภูมิหลัง ความสามารถทางการใช้ภาษา ความสามารถทางการคิด และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ลักษณะของบทอ่าน ปัจจัยทางด้านสุขภาพร่างกายและสิ่งแวดล้อม ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้นอกจากจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในบทอ่านแล้วยังจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่แฝงในบทอ่านและฝึกให้ผู้อ่านได้อ่านแบบมีวิจารณญาณ

ระดับของความสามารถทางการอ่าน

มีนักการศึกษาหลายท่านที่ได้เสนอการจัดหมวดหมู่ในการอ่าน ซึ่งทำให้การจัดประเภทของการอ่านมีอยู่ด้วยกันหลายรูปแบบแต่พื้นฐานการจัดประเภทส่วนใหญ่ในปัจจุบันนั้นได้ปรับมาจากแนวคิดของ Bloom (Bloom's taxonomy) ซึ่งแรกเริ่ม Bloom ได้เสนอชั้นของการเรียนรู้ไว้ 6 ระดับ (Bloom and Krathwohl, 1956 cited in Modehiran, 2011 pp. 41-81) ได้แก่

1. ความรู้ (knowledge)
2. ความเข้าใจ (comprehension)
3. การประยุกต์ใช้ (application)
4. การวิเคราะห์ (analysis)
5. การสังเคราะห์ (synthesis)
6. การประเมิน (evaluation)

ต่อมา Sander (cited in Van, 1987) ได้ประยุกต์การจัดหมวดหมู่ของ Bloom's taxonomy ในการอ่านจับใจความเพื่อแบ่งเป็นระดับคำถามเพื่อความเข้าใจโดยเพิ่มเติมระดับแปลความ และระดับตีความ ในระดับที่ 2 และ 3 ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ คือ ระดับที่ผู้อ่านสามารถรับรู้สิ่งที่ผู้เขียนได้เขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ตัวอย่าง เช่น รู้คำจำกัดความ และลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทอ่าน

2. การแปล คือ ระดับของความเข้าใจเนื้อความหรือเรื่องราวที่กำลังอ่าน โดยผู้อ่านสามารถแปลความที่ผู้เขียนได้เขียนไปยังอีกรูปแบบหนึ่ง เช่น การแปลบทอ่านจากภาษาหนึ่งไปอีภาษาหนึ่ง การแปลงเหตุการณ์สำคัญไปเป็นแผนภูมิ เป็นต้น

3. การตีความ คือ ความสามารถทางการเข้าใจแนวคิดที่ผู้เขียนไม่ได้สื่อความในบทอ่านโดยตรง เช่น การคาดการณ์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในบทอ่าน หรือการหาใจความหลักที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน เป็นต้น

4. การประยุกต์ใช้ คือ การเข้าใจในหลักการและนำไปประยุกต์ใช้ได้

5. การวิเคราะห์ คือ ความเข้าใจของผู้อ่านและความสามารถทางการระบุส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

6. การสังเคราะห์ คือ การแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านและรวบรวม เรียบเรียงให้เกิดเป็นแนวความคิดใหม่ ๆ

7. การประเมิน คือ ความสามารถทางการกำหนดและตัดสินเรื่องราวต่าง ๆ แต่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ของผู้อ่าน

อย่างไรก็ตาม Smith (1987) ได้กล่าวว่าการจัดแบ่งหมวดหมู่ดังกล่าวนี้ยากต่อการแยก การจดจำ และอาจจะไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับบทอ่านสำหรับเด็กการจัดแบ่งที่ซับซ้อนส่งผลกระทบต่อผู้สอนในการใช้เพื่อให้คำแนะนำแก่เด็ก

Smith จึงได้นำเสนอการจัดประเภทการอ่านรวมไปถึงความสามารถทางการคิดขั้นสูงออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจความหมายตามตัวอักษร (Literal Comprehension) เป็นการจับความหมายตรงตามตัวอักษรและข้อความที่ปรากฏโดยไม่ต้องอาศัยการตีความหรืออ่านระหว่างบรรทัด

2. ระดับความเข้าใจแบบตีความ (Interpretation) เป็นการเข้าใจความหมายที่ไม่มีปรากฏตรงตามตัวอักษร แต่ผู้อ่านต้องพยายามอ่านให้ได้มาซึ่งความหมายที่แฝงอยู่ เป็นการอ่านระหว่างบรรทัดและอ่านไปเกินกว่าข้อความในบรรทัด ประกอบด้วยความสามารถทางการย่อต่าง ๆ เช่น การตีความจากภาพประกอบ การเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือน การเรียงลำดับเหตุการณ์ การหาเหตุและผลการจับใจความสำคัญ การพยากรณ์ การสรุปความเข้าใจ ลักษณะของตัวละครและการเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน

3. ระดับการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Reading) ความเข้าใจระดับนี้จะเกี่ยวกับการแยกแยะข้อเท็จจริง การวิเคราะห์และประเมินค่าในสิ่งที่อ่าน ซึ่งในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณผู้อ่านจะต้องสามารถเข้าใจความหมายตรงตามตัวอักษรและเข้าใจความหมายที่เกิดจากการตีความ จากนั้นจะต้องเปรียบเทียบความหมายกับประสบการณ์เดิม การใช้เกณฑ์เพื่อประเมินข้อความและการนำไปสู่การยอมรับหรือไม่ยอมรับ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างความรู้ เจตคติของตนเองต่อเรื่องที่อ่าน

4. ระดับการอ่านอย่างสร้างสรรค์ (Creative Reading) การอ่านเพื่อความเข้าใจไม่ได้มีเพียงการปรับโครงสร้างข้อมูลหรือเจตคติเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงการนำความรู้มาใช้ในโอกาสอื่นอย่างเหมาะสม

Anderson (2011) ได้ปรับปรุงและนำเสนอระดับการเรียนรู้ของ Bloom ขึ้นมาใหม่ เพื่อให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ซึ่งระดับการเรียนรู้รูปแบบใหม่มีความแตกต่างจากแบบเดิม โดยเปลี่ยนคำที่ใช้แสดงถึงระดับความสามารถในแต่ละชั้นจากเดิมที่เป็นคำนามให้เป็นคำกริยา ทั้งนี้เพื่อความชัดเจนในการแสดงออกถึงกระบวนการคิด ดังรูปแบบต่อไปนี้

1. การจำ (remembering) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในระดับการระลึกหรือจดจำข้อมูล ได้แก่ การให้คำจำกัดความ (define) จำลอง (duplicate) จัดทำรายการ (list) จดจำ (memorize) ระลึก (recall) พุดซ้ำ (repeat) และการคัดลอก (reproduce state)

2. การเข้าใจ (understanding) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอด ได้แก่ การจัดหมวดหมู่ (classify) บรรยาย (describe) อภิปราย (discuss) ชี้แจงเหตุผล (explain) จำแนก (identify) และถอดความ (paraphrase)

3. การประยุกต์ใช้ (applying) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการนำข้อมูลไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม ได้แก่ การเลือก (choose) สาธิต (demonstrate) การแสดง (dramatize) แสดงตัวอย่าง (illustrate) ปฏิบัติการ (operate) ร่าง (sketch) แก้ปัญหา (solve) ใช้ (use) และเขียน (write)

4. การวิเคราะห์ (analyzing) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการจำแนกความแตกต่างระหว่างส่วนต่าง ได้แก่ การประเมินค่า (appraise) เปรียบเทียบ (compare) วิจารณ์ (criticize) จำแนก (differentiate) แยกแยะ (discriminate) วินิจฉัย (distinguish) ตรวจสอบ (examine) และทดลอง (experiment)

5. การประเมินค่า (evaluating) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการพิสูจน์หรือตัดสินใจ ได้แก่ การประเมินค่า (appraise) โต้แย้ง (argue) แก้ต่าง (defend) พิจารณาตัดสิน (judge) เลือก (select) สนับสนุน (support) และการให้คุณค่า (value)

6. การสร้างสรรค์ (creating) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการสร้างผลิตภัณฑ์ หรือความคิดเห็นมุมมองใหม่ ๆ ได้แก่ การรวบรวม (assemble) สร้าง (construct) สร้างสรรค์ (create) ออกแบบ (design) พัฒนา (develop) คิดสูตร คิตรระบบ (formulate) และเขียน (write)

นอกจากนี้ Burmeister (1974) ได้แบ่งระดับความเข้าใจการอ่านโดยอาศัยพื้นฐานจาก Norris Sanders ซึ่งดัดแปลงมาจาก Bloom's taxonomy แบ่งระดับความเข้าใจออกเป็น 7 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถจำในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ได้ เช่น จำเรื่องราวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ จำคำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง คำสั่งและระดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง เป็นต้น

2. ระดับการแปลความหมาย (Translation) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านนำข้อความหรือเรื่องราวที่ได้อ่านแปลเป็นรูปอื่น เช่น การแปลจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง การให้คำจำกัดความ การนำใจความไปแปลเป็นรูปแผนภูมิ เป็นต้น

3. ระดับตีความ (Interpretation) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนมีได้เขียนไว้โดยตรง เช่น หาสาเหตุเมื่อกำหนดผลมาให้หรือให้สาเหตุมาแล้วสามารถหาผลได้ การคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น การจับใจความสำคัญของเรื่อง เป็นต้น

4. ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจในหลักการและนำไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จ

5. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถแยกแยะส่วนย่อยที่สำคัญเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การวิเคราะห์โฆษณา การวิเคราะห์คำประพันธ์ การเข้าถึงความให้สมเหตุสมผลของเรื่องที่เขียน ตลอดจนการลงความเห็นในเรื่องที่อ่านได้

6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำเอาความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านมารวบรวมและจัดเรียงใหม่

7. ระดับการประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถทางการกำหนดเกณฑ์และตัดสินเรื่องที่อ่านโดยอาศัยเกณฑ์จากประสบการณ์ของตนเอง

กล่าวโดยสรุป การแบ่งระดับของการอ่าน คือ การแยกระดับและความสามารถทางการทำความเข้าใจกับบทอ่านตั้งแต่ระดับพื้นฐานหรือการตีความระดับค่าไปยังระดับที่ซับซ้อนที่ผู้อ่านสามารถคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า ได้แก่ ความสามารถทางการสรุปความ ประเมินค่าสิ่งที่กำลังอ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านมีการพัฒนาการในด้านการอ่านและยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีส่วนช่วยผู้อ่านในการมองเห็นถึงจุดมุ่งหมายในการอ่าน

การประเมินความสามารถทางการอ่าน

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการประเมินความสามารถทางการอ่านสามารถสรุปการประเมินความสามารถได้ดังนี้

Huang (1993) ได้แบ่งประเภทของการตั้งคำถามเพื่อใช้วัดความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. คำถามวัดความรู้ความเข้าใจการอ่านระดับตัวอักษร เป็นคำถามที่ผู้อ่านสามารถหาคำตอบได้ง่าย ซึ่งคำตอบปรากฏอยู่ในบทอ่านอย่างชัดเจนผู้อ่านจึงสามารถหาคำตอบได้จากเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งบางทีคำที่ใช้ในการตั้งคำถามนั้นก็ปรากฏอยู่ในบทอ่านด้วยเช่นกัน คำถามเป็นคำถามที่ถามแบบตรงไปตรงมา หรือขึ้นอยู่กับเนื้อหาในบทอ่านเป็นหลักจึงนิยมถามโดยใช้คำง่าย ๆ เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ เป็นต้น

2. คำถามวัดความรู้ความเข้าใจการอ่านระดับตีความ คือ คำถามที่ต้องการให้ผู้อ่านได้หาคำตอบที่ไม่ปรากฏในบทอ่านโดยตรง จึงทำให้ผู้อ่านต้องหาคำตอบที่อาจจะแอบแฝงหรือต้องการการตีความจากการอ่าน ซึ่งข้อคำถามประเภทนี้มักจะถามว่า อย่างไร และทำไม ซึ่งเป็นการถามเชิงเหตุผลต้องการการตีความจากสิ่งที่ปรากฏในบทอ่าน

3. คำถามวัดความรู้ความเข้าใจการอ่านระดับประยุกต์ คำถามประเภทนี้ต้องการให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดในการหาคำตอบ ซึ่งคำตอบไม่ปรากฏให้เห็นโดยตรงในบทอ่านผู้อ่านต้องหาข้อมูลและใช้กระบวนการคิดในการหาคำตอบ ตัวอย่างการตั้งคำถาม เช่น การถามถึงเหตุผล การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

จากประเภทของคำถามที่ใช้วัดความเข้าใจในการอ่านที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการตั้งคำถามเพื่อใช้วัดความเข้าใจในการอ่านมีอยู่ด้วยกัน 3 ประเภท ทั้งนี้การเลือกใช้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวัดว่าจะวัดระดับตัวอักษร ระดับตีความ หรือระดับประยุกต์

การตั้งคำถามเพื่อวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความของ Bloom (1961 cited in Wiederhold, 1997) ได้มีแนวทางในการตั้งคำถาม ดังนี้

1. ความรู้ที่เกิดจากความจำ (knowledge) คำถามประเภทนี้จะเน้นความรู้ความจำ คำตอบจะแสดงเป็นข้อมูลที่มีปรากฏอยู่แล้วในบทอ่าน ซึ่งเป็นคำถามระดับล่างสุด เช่น ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร

2. ความเข้าใจ (comprehend) คำถามประเภทนี้ต้องการให้ผู้ตอบสามารถแปลความหมายและตอบคำถามจากความเข้าใจของตนเองข้อมูลอาจมีปรากฏในบทอ่านหรือไม่ก็ได้

3. การประยุกต์ (application) คำถามประเภทนี้เน้นให้ผู้ตอบนำข้อมูลที่มีในบทอ่านมาประยุกต์ใช้และใช้แก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่ผู้ถามสร้างขึ้น

4. การวิเคราะห์ (analysis) คำถามประเภทนี้ต้องการให้ผู้ตอบสามารถวิเคราะห์แยกส่วนประกอบต่าง ๆ เพื่อให้เห็นความชัดเจนเปรียบเทียบและแก้ปัญหา

5. การสังเคราะห์ (synthesis) คำถามประเภทนี้ต้องการให้ผู้ตอบสามารถนำส่วนต่าง ๆ มาประกอบเป็นรูปแบบใหม่แต่แตกต่างจากรูปเดิมโดยเน้นโครงสร้างใหม่

6. การประเมินค่า (evaluation) คำถามประเภทนี้ต้องการให้ผู้ตอบวัดและประเมินค่าของคำถาม แล้วนำไปตัดสินใจว่าจะไรถูกหรือผิด ประกอบการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและเกณฑ์ที่แน่ชัด

ผจงกาญจน์ ภูวิภาดารรรณ (2540) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการอ่านนั้นมีหลายวิธี ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายกว้าง ๆ ของผู้ประเมิน โดยรวมแล้วการวัดและประเมินผลการอ่านสามารถทำได้ตามการจำแนกของรูปแบบการวัดและประเมิน 2 รูปแบบดังนี้

1. การวัดและประเมินผลที่อยู่ในรูปแบบการทดสอบ (testing) การวัดประเมินประเภทนี้จะใช้ก็ต่อเมื่อผู้ประเมินต้องการประเมินผลที่ได้จากการอ่านในรูปแบบการวัดความสามารถย่อยที่ได้จากการอ่าน การสร้างแบบทดสอบประเภทนี้สามารถทำได้หลายรูปแบบ ส่วนการเขียนข้อคำถามในแบบทดสอบแต่ละข้อนั้นก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน เช่น ข้อคำถามที่ให้เลือกตอบหรือแบบตัวเลือก (multiple choices) ข้อคำถามแบบถูก-ผิด (true-false questions) ข้อคำถามแบบจับคู่ (matching questions) ข้อคำถามประเภทเขียนตอบอย่างสั้นๆ (short answer question) ข้อคำถามประเภทให้เติมลงในช่องว่างที่หายไปของบทความ (cloze) ข้อคำถามที่ให้แปลรูปข้อมูล (information transfer) และข้อคำถามแบบตอบยาว (essay question)

2. การวัดและประเมินตามสภาพจริง (authentic assessment) มักจะใช้สำหรับผู้ประเมินที่ต้องการประเมินภาพรวมทั้งหมดของกระบวนการอ่านของผู้เรียน ลักษณะสำคัญของการวัดและประเมินตามสภาพจริงนั้นเป็นการประเมินผู้เรียนขณะทำกิจกรรมมุ่งปฏิบัติงานที่เป็นจริง (real-world-tasks) โดยมิได้แยกการวัดออกจากกระบวนการอ่าน ตัวอย่างการวัดและประเมินตามสภาพจริงได้แก่ การสังเกต (observation) การสัมภาษณ์ (interview) และแฟ้มสะสมงาน (portfolio)

กล่าวโดยสรุป การประเมินความสามารถทางการอ่านสามารถทำได้โดยการตั้งคำถามวัดความเข้าใจในการอ่านระดับต่าง ๆ ซึ่งการวัดแบบนี้เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในรูปแบบการทดสอบ หากผู้ประเมินที่ต้องการประเมินภาพรวมทั้งหมดของกระบวนการอ่านของผู้เรียนสามารถวัดและประเมินผลตามสภาพจริงได้

1.4 ความสามารถทางการเขียน

ความหมายของความสามารถทางการเขียน

การเขียนเป็นความสามารถทางภาษาที่สำคัญมากเนื่องจากการที่ผู้เขียนจะถ่ายทอดความคิดไปยังผู้อ่านนั้นจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะเขียน มีจุดประสงค์ในการสื่อสารว่าจะสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจไปในแนวทางที่ต้องการอย่างไร โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อช่วยสร้างความเข้าใจอย่างถูกต้อง ดังที่ สุภัทธา อักษรานุเคราะห์ (2532) ที่กล่าวถึงความสามารถทางการเขียนว่าเป็นความสามารถทางภาษาที่ต้องใช้ความนึกคิดและความถูกต้องในหลักเกณฑ์ต่าง ๆ มากกว่าความสามารถทางภาษาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความหมายในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นความสามารถทางการเขียนจะถูกจัดวางไว้ในลำดับสุดท้ายของความสามารถทางภาษาทั้งสิ้น ทั้งนี้เนื่องจากการเขียนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความคิดก่อนที่จะเขียนผู้เขียนจะต้องคิดก่อนว่าจะเขียนอะไร เขียนให้ใครอ่านและมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร เพื่อสื่อความคิดให้กับผู้อื่นผู้เขียนจะต้องรวบรวมข้อมูลเลือกสิ่งที่ต้องการถ่ายทอดความคิดนำมาลำดับด้วยการเรียบเรียงออกมาเป็นตัวอักษรตั้งแต่ระดับประโยคจนถึงระดับข้อความหรือสูงกว่าข้อความโดยใช้ความรู้ทางด้านกลไกการเขียน สอดคล้องกับ สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ (2552) สรุปความหมายของการเขียนว่าเป็นวิธีการสื่อสารรูปแบบหนึ่งของมนุษย์ที่แสดงออกทางภาษาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อแสดงความรู้ความคิดและความรู้สึกในใจให้ผู้อื่นได้รับรู้

Widdowson (1981) กล่าวว่าไว้ว่าการเขียนเป็นความสามารถทางการเรียบเรียงประโยคเพื่อแสดงความหลากหลายของความคิดหรือการกระทำต่าง ๆ

นอกจากนี้ Langer (อ้างใน วิไลพร ธนสุวรรณ, 2536) ให้คำจำกัดความของการเขียนว่าเป็นการถ่ายทอดและการสื่อสารความคิดเห็นภายในเพื่อให้ผู้อ่านรับรู้ด้วยภาษาเขียนแทนที่จะใช้ภาษาพูด ซึ่งสอดคล้องกับ Raimes (1983) กล่าวว่า การเขียนเป็นการสื่อสารโดยอาศัยข้อความที่เขียนโดยผู้รับสารไม่จำเป็นต้องเผชิญหน้ากับผู้เขียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การเขียนคือความสามารถในการถ่ายทอดความคิดเห็นของผู้เขียน เป็นคำ เป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ การถ่ายทอดความคิดที่ผ่านการคัดกรองการวิเคราะห์ข้อมูลมาแล้ว เพื่อสื่อไปยังผู้อ่านหรือผู้รับสารตามแต่จุดประสงค์ของผู้เขียน

องค์ประกอบของความสามารถทางการเขียน

จากการศึกษาความหมายของความสามารถทางการเขียนดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ความสามารถทางการเขียนสิ่งที่จะต้องพิจารณาคือองค์ประกอบของความสามารถทางการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับ Harris (อ้างใน วิไลพร ธนสุวรรณ, 2536) ระบุองค์ประกอบของการเขียนหรือความสามารถหลาย ๆ อย่างที่ผู้เขียนต้องมีดังนี้

1. เนื้อหา (Contents) ได้แก่สาระหรือเนื้อหาที่ผู้เขียนแสดงออกมา
2. รูปแบบ (Forms) ได้แก่ การเรียบเรียงเนื้อหาให้มีความต่อเนื่อง
3. ไวยากรณ์ (Grammars) ได้แก่ ความสามารถทางการเขียนให้ถูกต้อง
4. สลีลาในการเขียน (Styles) ได้แก่ การใช้ถ้อยคำสำนวนเพื่อให้เกิดเอกลักษณ์
5. กลไกในการเขียน (Mechanics) ได้แก่ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนการสะกดคำ

การเขียนที่ขึ้นต้นด้วยอักษรตัวใหญ่

Heaton (1975, p. 438) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียน ดังนี้

1. ความสามารถทางไวยากรณ์ (Grammatical skills) หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้ไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. ความสามารถทางการเลือกใช้ประโยคและการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม (Stylistic skills) หมายถึง ความสามารถทางการใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับบริบท
3. ความสามารถทางการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่
4. ความสามารถทางการคิดและลำดับความคิด (Judgement skills) หมายถึง ความสามารถทางการเรียบเรียงเนื้อความให้เป็นไปตามลำดับความคิด

Jacobs et al. (1981) ได้ให้องค์ประกอบของความสามารถทางการเขียนว่าประกอบด้วย

1. เนื้อหาผู้เขียนต้องสามารถเขียนขยายความเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่องสมเหตุสมผล และเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน
2. การเรียบเรียงความคิดความเรียงนั้นต้องเขียนได้อย่างสละสลวยและสามารถเชื่อมโยงความคิดได้ต่อเนื่องกัน
3. การใช้คำศัพท์ต้องเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกความหมายและเหมาะสมกับบริบทรวมทั้งใช้สำนวนได้อย่างเหมาะสม
4. ไวยากรณ์ต้องสามารถใช้ประโยคในแบบซับซ้อนประธานและกริยาถูกต้องตามรูปแบบโครงสร้างประโยค
5. การใช้กลไกทางภาษา หมายถึง สามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอนตัวสะกดและการขึ้นย่อหน้าได้ถูกต้อง

ดังนั้น งานเขียนที่ดีไม่ได้เป็นเพียงการส่งผ่านความคิดออกมาในรูปแบบของลายลักษณ์อักษรเท่านั้น แต่ต้องมีรูปแบบที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์การใช้ภาษาและคำศัพท์ที่ถูกต้องเหมาะสมตามบริบทอีกด้วย จึงจะถือได้ว่างานเขียนนั้นเป็นงานเขียนที่ดี

การวัดและประเมินผลความสามารถทางการเขียน

อัจฉรา วงศ์โสธร (2539, หน้า 279) สรุปการประเมินความสามารถทางการเขียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนซึ่งเป็นการให้คะแนนระดับความสามารถตามมาตราส่วนประเมินค่า ดังนี้

1. แบบ Carroll (1980 อ้างใน นาดตา วงศ์รัถกมิตร, 2529 : 5-6) เป็นระบบการให้คะแนนแบบเก้าช่วง (Nine Point Language Band System) เพื่อกำหนดระดับการแสดงออกในการสื่อสารและรับสารทางภาษาประกอบด้วย 9 ระดับตั้งแต่ระดับเริ่มเรียนจนถึงระดับที่มีความสามารถเท่าเทียมเจ้าของภาษาคือระดับ 9 ซึ่งถือว่าเป็นระดับสูงสุด ส่วนระดับ 7 ถือว่ามีความสามารถทางการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สามารถใช้ในชีวิตประจำวันและในการประกอบอาชีพในสังคม

2. แบบ Wilkins (1977 อ้างใน อัจฉรา วงศ์โสธร, 2529 : 285-290) เสนอว่าในการสอนภาษานั้นต้องให้ผู้เรียนเลือกภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ใช้ภาษานั้น ๆ เหมาะกับความคิดของผู้พูดซึ่งใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายโดยใช้เสนอมาตรการประเมินผลตามความสามารถของผู้ใช้ภาษามีทั้งหมด 7 ระดับ จากระดับเริ่มเรียนคือระดับ 1 ถึงระดับ 7 ซึ่งมีความสามารถเท่ากับเจ้าของภาษาความสามารถที่จะประเมินนั้นเป็นความสามารถทางการสื่อสารเท่ากับความสามารถทางด้านกฎเกณฑ์ทางภาษา

แนวคิดของ ทิศนา ขัมมณีและคณะ (อ้างใน สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, 2552) ได้เสนอแนวทางการประเมินงานเขียนไว้ 2 หลักการ ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาเรื่องราว เนื้อหาต้องมีการบอกให้ชัดเจนแน่นอนว่าจะเขียนเพื่ออะไร ใช้สำนวนภาษาให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ที่เขียน

2. การลำดับโครงสร้างของเรื่อง ผู้เขียนต้องมีการจัดลำดับความคิดของเรื่องที่เขียนให้ต่อเนื่องสอดคล้องกันรวมถึงครอบคลุมประเด็นสำคัญของเรื่องและมีรายละเอียดครบถ้วน

เกณฑ์การประเมินงานเขียนของ Jewell (อ้างในอัจฉรา วงศ์โสธร 2539 : 236) ได้กำหนดน้ำหนักองค์ประกอบ ดังนี้

1. ความชัดเจนในการแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด	10	คะแนน
2. ความถูกต้อง	10	คะแนน
3. การรวมรายละเอียด	5	คะแนน
4. การเรียบเรียงความ	5	คะแนน
5. ขอบเขตการสื่อสาร	5	คะแนน
รวม	35	คะแนน

ส่วน Jacobs et al. (1981) ได้เสนอองค์ประกอบน้ำหนักระดับความสามารถและเกณฑ์การให้คะแนนการตรวจเรียงความโดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

เนื้อหา	10	คะแนน
การเรียบเรียงความคิด	10	คะแนน
การใช้ศัพท์และตัวสะกด	5	คะแนน
การใช้ภาษาและไวยากรณ์	5	คะแนน

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ

แรงจูงใจ (Motives) หมายถึง สิ่งที่กระตุ้นให้อินทรีย์กระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอย่างมีจุดหมายปลายทางซึ่งอาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอกก็ได้ เป็นแรงผลักดันที่ทำให้บุคคลกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จหรืออาจกล่าวว่าเป็นแรงชักนำจากสิ่งที่มาเร้าให้ความต้องการเกิดแรงขับเคลื่อนมา ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในแนวทางใดแนวทางหนึ่งแรงจูงใจเป็นกำลังที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมโดยการเร้าภายในตัวบุคคล เช่น เมื่อกระหายน้ำจะมีแรงผลักดันเป็นแรงจูงใจให้ต้องการน้ำจึงดำเนินการไปแสวงหาน้ำ เป็นต้น

อารี พันธมณี (2534 : 179) คำว่า แรงจูงใจมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (Incentive) คือ สิ่งเร้าที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการจูงใจอันเป็นตัวทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับนักการศึกษาหลายท่าน เช่น

จรรยา โกมลบุญ (2538 : 27) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่าเป็นภาวะการณ์ที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นและชี้แนะแนวทางให้อินทรีย์มีการตอบสนองไปสู่เป้าหมายหรือเป็นเครื่องล่อใจซึ่งเป็นความต้องการเฉพาะอย่างที่ทำให้ความพึงพอใจแก่บุคคล

ดวงเดือน พันธมนาวิน (2528 : 18) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 227) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นหรือล่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใด สิ่งเร้าหนึ่ง แรงจูงใจประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. แรงจูงใจ (Motives) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทศนคติ ลักษณะนิสัย ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดภายในร่างกาย

2. สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (Incentive) ได้แก่ สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกร่างกาย ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรมจูงใจจะมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญทั้งสอง

นักจิตวิทยาและนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดในเชิงทฤษฎีต่าง ๆ เรื่องของแรงจูงใจและทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (พรณี ชูชัยเจนจิต 2553 : 299-300) Maslow เป็นนักจิตวิทยาผู้มีชื่อเสียงผู้ก่อตั้งจิตวิทยาสาขามนุษย์นิยม ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์โดยมองว่ามนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีความต้องการที่จะตอบสนองความต้องการให้กับตนเองทั้งสิ้น ความต้องการของมนุษย์มีหลายอย่างด้วยกัน Maslow ได้นำความต้องการเหล่านั้นมาจัดลำดับเป็น 5 ลำดับขั้น เรียงลำดับความต้องการจากขั้นต่ำสุดไปสู่ความต้องการขั้นสูงสุด คือ

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อการอยู่รอดและจำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ร่างกายจะต้องได้รับการตอบสนอง หากร่างกายไม่ได้รับการตอบสนองแล้วอาจจะถึงแก่ชีวิตในโอกาสต่อมาได้ เช่น ความต้องการในด้านอาหาร น้ำ เป็นต้น

2. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety Needs) ความต้องการประเภทนี้มนุษย์เริ่มมีมาตั้งแต่เป็นทารก เช่น เด็กพยายามจะหลบหลีกจากสถานที่ที่จะเป็นอันตรายหรือหนีคนแปลกหน้าและโดยทั่วไปแล้วไม่เด็กหรือผู้ใหญ่จะมีพฤติกรรมที่หนีห่างจากสงคราม การเจ็บไข้ การ

ประทุษร้าย ความต้องการทางด้านความปลอดภัยจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันหรือเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับร่างกาย เช่น ความต้องการความอบอุ่น มั่นคง การคุ้มครอง ความต้องการหนีห่างจากอันตราย

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายและความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการทางด้านสังคมจะเริ่มเป็นสิ่งสนใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคนต่อไป ซึ่งความต้องการในขั้นนี้เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นการอยู่ร่วมกัน เช่น การได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นและมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

4. ความต้องการที่จะมีฐานะหรือมีชื่อเสียง (Esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูงอยากเด่นในสังคมเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลายในเรื่องต่าง ๆ เช่นยอมรับในเรื่องความรู้ความสามารถ

5. ความต้องการความสมหวังในชีวิต (Self – Actualization Needs) ความต้องการนี้เป็นความต้องการระดับสูงสุด เป็นความต้องการที่อยากจะให้เกิดความสำเร็จตามแนวคิดของตนเอง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะบรรลุถึงในแนวทางที่ดีที่สุดตามแนวความคิดของตนนั้นขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของบุคคลนั้นด้วย เช่น ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี บุคคลธรรมดาส่วนมากนี้ก็อยากจะเป็นแต่ไม่สามารถเป็นได้ บุคคลใดที่บรรลุถึงความต้องการในขั้นนี้ก็จะได้รับการยกย่องเป็นบุคคลพิเศษไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับเรื่องปากท้อง ความปลอดภัย ความรัก เรื่องศักดิ์ศรีอีกต่อไป หากแต่จะพัฒนาตนเองให้เจริญงอกงามออกไปมากที่สุด

ลักษณะและที่มาของแรงจูงใจมี 2 ลักษณะดังนี้

1. แรงจูงใจภายใน (intrinsic motives) แรงจูงใจภายในเป็นสิ่งผลักดันจากภายในตัวบุคคลซึ่งอาจจะเป็นเจตคติ ความคิด ความสนใจ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่า ความพอใจ ความต้องการ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนี้อาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมค่อนข้างถาวร เช่น คนงานที่เห็นองค์การเป็นสถานที่ให้ชีวิตแก่เขาและครอบครัวเขาก็จะจงรักภักดีต่อองค์การและองค์การบางแห่งขาดทุนในการดำเนินการก็ไม่ได้จ่ายค่าตอบแทนที่ดีแต่ด้วยความผูกพันพนักงานก็ร่วมกันลดค่าใช้จ่ายและช่วยกันทำงานอย่างเต็มที่

2. แรงจูงใจภายนอก (extrinsic motives) แรงจูงใจภายนอกเป็นสิ่งผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม อาจจะเป็นการได้รับรางวัลเกียรติยศชื่อเสียงค่าชมหรือยกย่องแรงจูงใจนี้ไม่คงทนถาวรบุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าวเฉพาะกรณีที่ต้องการสิ่งตอบแทนเท่านั้น ที่มาของแรงจูงใจแรงจูงใจมีที่มาจากหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น อาจจะเนื่องมาจากความต้องการ แรงขับ สิ่งเร้า ความคาดหวัง ความเก๋ไก๋ ซึ่งบางที่เจ้าตัวก็ไม่วู้ตัว จะเห็นได้ว่าการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่มีมีกฎเกณฑ์แน่นอนเนื่องจากพฤติกรรมมนุษย์มีความซับซ้อนแรงจูงใจอย่างเดียวกันอาจทำให้เกิดพฤติกรรมที่ต่างกันแรงจูงใจต่างกันอาจเกิดพฤติกรรมที่เหมือนกันก็ได้

แรงจูงใจกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สภาพสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมพลวัต (Social Dynamics) มีกระแสของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ตลอดเวลาทั้งสังคมเศรษฐกิจและการเมือง ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ซับซ้อนมากขึ้นกว่าในอดีต พฤติกรรมของคนรุ่นใหม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้มากขึ้นและมีลักษณะแตกต่างไปจากเดิมหลายประการ เช่น ความสนใจข้อมูลจากสื่อออนไลน์ การใช้อินเทอร์เน็ตและการใช้เครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัยทำให้มีโลกทัศน์ที่กว้างไกลขึ้น วิธีการสอนแบบดั้งเดิมของครูอาจารย์ อาจไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้เพียงพอโดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผู้สอนจำเป็นต้องมีกลยุทธ์การสอนภาษาที่สร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนเพื่อโน้มน้าวให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาการมานานแล้วว่าแรงจูงใจเป็นองค์ประกอบด้านจิตวิทยาที่มีความสำคัญสำหรับการเรียนรู้ บุคคลที่มีแรงจูงใจจะเกิดความกระตือรือร้นและพยายามดิ้นรนเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย แรงจูงใจเกิดได้จากหลายสาเหตุไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอนแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ

Walker, Greene, & Mansell (2006) ได้แก่

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นสิ่งกระตุ้นหรือผลักดันมาจากภายในตัวบุคคล ซึ่งอาจจะเป็นเจตคติหรือทัศนคติความคิดความสนใจการเห็นคุณค่าหรือความต้องการอยาก رؤ้อยากเห็นในสิ่งต่าง ๆ เป็นสภาวะที่บุคคลต้องการแสดงการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพื่อให้ตนเองมีความรู้สึกว่าตนมีความสามารถมีศักยภาพ โดยไม่ได้เกิดจากสิ่งเร้าภายนอก เช่น ต้องการเรียนรู้เพราะต้องการรู้และเข้าใจในสิ่งนั้นหรือต้องการทำงานที่ยากเพราะรู้สึกว่าเป็นสิ่งท้าทายหรือความต้องการไปท่องเที่ยวต่างแดนเพราะต้องการสนุกสนานและทำให้มีโลกทัศน์ที่กว้างไกลขึ้น

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกจนเกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่เป้าหมาย เช่น เงิน ปริญญาบัตร รางวัลเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้า คำชมเชย การได้รับการยอมรับนับถือและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ เมื่อบุคคลเห็นเป้าหมายที่ต้องการบุคคลนั้นก็จะถูกกระตุ้นหรือเร้าให้แสดงพฤติกรรมเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายนั้น มีผลการศึกษาจำนวนมากที่สนับสนุนว่าการสร้างแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกสามารถใช้เป็นตัวกำหนดความสำเร็จการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้

Gardner (1985) เสนอว่าแรงจูงใจเป็นตัวแปรที่ซับซ้อน แต่ก็สามารถนำมาใช้ในพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้การเรียนภาษาต่างประเทศสัมฤทธิ์ผลดียิ่งขึ้น เพราะแรงจูงใจเป็นการผสมผสานระหว่างความพยายามกับความต้องการที่จะบรรลุเป้าหมาย โดยเสนอว่าแรงจูงใจมี 2 ประเภท คือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ (Integrative Motivation) หมายถึง ความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศสำหรับสื่อสารกับชาวต่างชาติและแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ (Instrumental Motivation) หมายถึง ความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อความเจริญก้าวหน้า เช่น การได้ทำงานที่ดีมีรายได้ที่สูงขึ้น ซึ่งมีการวิจัยพบว่าแรงจูงใจเชิงเครื่องมือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

Tamimi & Shuib (2009) ในสภาพความเป็นจริงการเรียนภาษาต่างประเทศใด ๆ ผู้เรียนต้องใช้ความพยายามอดทนและเอาใจใส่ฝึกฝนมากเป็นพิเศษ จึงจะเกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ดังนั้นการเรียนรู้อาษาต่างประเทศผู้เรียนจำเป็นต้องทบทวนและฝึกฝนทุก ๆ ความสามารถทางเพื่อให้เกิดความชำนาญ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องสร้างเสริมแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนเสียก่อน เพื่อให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในการเรียนอย่างชัดเจน เพราะตามหลักการแล้วถ้าผู้เรียนมีแรงจูงใจยอมรับารณาที่จะขยันหมั่นเพียรอดทนพร้อมที่จะฝึกฝนและขวนขวายรวมทั้งตั้งใจที่จะเรียนรู้ เพื่อให้ตนเองมีความสามารถทางการใช้ภาษาดีขึ้น เพราะผลการศึกษาแก่นักศึกษาชาติต่าง ๆ ที่เรียนภาษาต่างประเทศต่างพบว่าแรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญและมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

Howchatturat & Jaturapitakkul (2011); Liu (2007); Kuiper & Tan (2007) พบว่าแรงจูงใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในห้องเรียน

Cheng & Dörnyei (2007) ปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนภาษา คือ พฤติกรรมและวิธีการสอนของครูสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่ไม่เอื้อหลักสูตรการเรียนที่ไม่น่าสนใจ และทัศนคติของผู้เรียน

Brown & Kebabli (2005) ดังนั้น บทความนี้จึงต้องการนำเสนอแนวทางในการพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนด้วยสาระสำคัญสองประการคือ (1) ผู้สอนต้องมีกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศซึ่งในที่นี้จะเสนอแนวคิดของ

Dörnyei (2001) และ (2) กลยุทธ์การเรียนรู้อาษาด้วยตนเองเพื่อให้ผู้เรียนมีความอดทนและเอาใจใส่ต่อการเรียนโดยเสนอแนวคิดของ Oxford (1990) สาระทั้งสองประการดังกล่าวผู้สอนสามารถใช้เป็นทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. กลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ Dörnyei (2001) เสนอว่ารูปแบบแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพมี 3 ระดับคือระดับภาษาระดับผู้เรียนและระดับสถานการณ์ในการเรียน

1. ระดับภาษา (Language Level) หมายถึงทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและความสำเร็จของตนในอนาคต ในการใช้ภาษานั้นกระบวนการในระดับนี้อธิบายได้จากแนวคิดเรื่องแรงจูงใจเชิงบูรณาการและแรงจูงใจเชิงเครื่องมือที่กล่าวมาแล้วในตอนต้น ตามแนวคิดของ Gardner (1985) กล่าวคือผู้เรียนต้องการเรียนเพื่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ และเพื่อความสำเร็จในอาชีพของตนในอนาคต

2. ระดับผู้เรียน (Learner Level) หมายถึงความสำเร็จและความมั่นใจในตัวเองของผู้เรียนอาทิการรับรู้ความสามารถทางการใช้ภาษาที่สองของตนเอง (Perceived L2 Competence) ความเชื่อในศักยภาพของตน (Self-Efficacy) คุณลักษณะที่เป็นสาเหตุของความสำเร็จหรือล้มเหลวจากประสบการณ์ที่ผ่านมาของผู้เรียน(Causal Attributions) และความวิตกกังวลในการใช้ภาษา (Language use Anxiety) สิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อสภาวะทางอารมณ์ของผู้เรียนได้ทั้งสิ้น

ซึ่งมีการวิจัยให้ผลสอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าวเช่นการศึกษาของ Cong (2012) และ Mill, Pajares และ Herron (2007) พบว่าศักยภาพแห่งตนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในขณะที่ผลการศึกษาของ Matsuda และ Gobel (2004) และ Gregersen (2003) พบว่าผู้เรียนที่มีความวิตกกังวลน้อยมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถทางการใช้ภาษาต่างประเทศได้ดีกว่า

3. ระดับสถานการณ์ในการเรียน (Learning Situation Level) หมายถึงสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียนแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่

- องค์ประกอบแรงจูงใจด้านเนื้อหาวิชา (Course-Specific Motivational Component) เป็นการจัดหลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่สอนให้น่าสนใจ มีความเหมาะสมและสนองความต้องการของผู้เรียน เช่น เนื้อหาในบทเรียนไม่ง่ายหรือยากเกินไป แต่เหมาะกับพื้นฐานความรู้ของนักศึกษาและควรมีความท้าทายพอสมควร

- องค์ประกอบแรงจูงใจด้านครูผู้สอน (Teacher-Specific Motivational Components) เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิธีการสอนการมอบหมายงาน การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนและการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียนว่าผลงานของเขาถูกหรือผิดอย่างไร ผู้สอนควรใช้จิตวิทยาในการสอนและเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยน่าสนใจ เช่น การเรียนการสอนโดยผ่านเกมหรือเพลงหรือการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้การจัดสภาพแวดล้อมและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่เหมาะสมหลากหลายวิธีและมีความสนุกสนานก็มีความสำคัญต่อการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน เช่น ผู้สอนอาจจัดเตรียมประสบการณ์นอกชั้นเรียนให้เกิดแก่ผู้เรียน เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์และความรู้ใหม่อันจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมที่แตกต่าง โดยไม่เน้นกฎเกณฑ์ของภาษามากเกินไป เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและใฝ่รู้อยู่เสมอไม่เกิดความเบื่อหน่ายหรือท้อถอย มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศภายใต้บริบทต่าง ๆ ในสถานการณ์จำลองที่มีสภาพใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

- องค์ประกอบแรงจูงใจด้านกลุ่มผู้เรียน (Group-Specific Motivational Components) เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในการเรียนอย่างชัดเจน ทำงานเป็นกลุ่มโดยมีการให้คำชมเชย มีผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือทำให้ผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนและมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น Ghauth & Kagan (1995) ทั้งหมดที่กล่าวมาสามารถสรุปเป็นรูปแบบ (Model) ดังตาราง 1

ตาราง 1 รูปแบบแรงจูงใจการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของ Dörnyei

ระดับของรูปแบบ	รายละเอียด
1. ระดับภาษา (Language Level)	- การใช้แรงจูงใจเชิงบูรณาการ (Integrative Motivational Subsystem) - การใช้แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ (Instrumental Motivational Subsystem)
3. ระดับสถานการณ์ในการเรียน (Learning Situation Level) o องค์ประกอบแรงจูงใจด้านเนื้อหารายวิชา (Course-Specific Motivational Components) o องค์ประกอบแรงจูงใจด้านครูผู้สอน (Teacher-Specific Motivational Components)	- ความน่าสนใจ (Interest) - ความเหมาะสมของเนื้อหา (Relevance) - ความต้องการของผู้เรียน (Expectancy) - ความพึงพอใจ (Satisfaction) - แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliative Motive) - ประเภทของอำนาจ (Authority Type) - การสอนที่สร้างแรงจูงใจโดยตรง (Direct Socialization of Motivation) - รูปแบบการสอน (Modeling)
o องค์ประกอบแรงจูงใจด้านกลุ่มผู้เรียน (Group-Specific Motivational Components)	- การมอบหมายงาน (Task Presentation) - การให้ผลย้อนกลับ (Feedback) - เป้าหมายในการเรียน (Goal-Orientedness) - บรรทัดฐานและระบบการให้รางวัล (Norm and Reward System) - การทำงานเป็นกลุ่ม (Group Cohesion) - โครงสร้างเป้าหมายของชั้นเรียน (Classroom Goal Structure)

3.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง

ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectation Theory) ซึ่งนักจิตวิทยากลุ่มปัญญานิยมเชื่อว่ามนุษย์เป็นสัตว์โลกที่ใช้ปัญญาหรือความคิดในการตัดสินใจว่าจะกระทำพฤติกรรมอย่างไรอย่างหนึ่งเพื่อจะนำไปสู่เป้าหมายที่จะสนองความต้องการของตนเองจึงเกิดสมมติฐานดังนี้

สิริวรรณ อัสกุล (2528 : 1) อธิบายว่าความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังของมนุษย์เป็นการคิดล่วงหน้าไว้ก่อน ซึ่งอาจจะไม่เป็นไปตามที่คิดไว้แต่มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคล

อุไรวรรณ เกิดผล (2539)

1. พฤติกรรมของมนุษย์ถูกกำหนดขึ้น โดยผลรวมของแรงผลักดันภายในของเขาเองและแรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อม

2. มนุษย์แต่ละคนมีความต้องการความปรารถนาและเป้าหมายที่แตกต่างกัน

3. บุคคลตัดสินใจที่จะทำพฤติกรรมโดยเลือกจากพฤติกรรมหลายอย่างสิ่งที่เป็นข้อมูลให้เลือก ได้แก่ ความคาดหวังในค่าของผลลัพธ์ที่จะได้ภายหลังจากการแสดงพฤติกรรมนั้น

ความคาดหวัง (Expectation Theory) เป็นความเชื่อหรือความคิดอย่างมีเหตุผลในแนวทางที่เป็นไปได้หรือเป็นความหวังที่คาดการณ์ว่าต้องการจะได้ในอนาคตของบุคคล ความคาดหวังจึงเป็นสภาวะทางจิตที่บุคคลคาดคะเนล่วงหน้า ควรจะเป็นหรือควรจะเป็นเกิดขึ้นตามความเหมาะสมในเรื่องของความคาดหวังจึงมีผู้ให้ความหมายดังนี้

ชิษณุกร พรภาณวิษญ์ (2540 : 6) อธิบายว่าความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น การรับรู้ การตีความ หรือการคาดการณ์ต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้นโดยคาดหวัง หรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการหรือคาดหวังเอาไว้

สุรางค์ จันท์เอม (อ้างถึงใน มณฑิรา เขียวยิ่งและคณะ, 2540) กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความเชื่อว่าสิ่งใดน่าจะเกิดขึ้นและสิ่งใดบ้างน่าจะไม่เกิดขึ้นความคาดหวังจะเกิดขึ้น ได้ถูกต้องหรือไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

สกาเวเดือน ปธนสมิทธิ (2540 : 64) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ว่า เป็นแนวคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด แล้วแสดงออกมาโดยการพูด การเขียน และการแสดงออกดังกล่าว นั้นขึ้นอยู่กับภูมิหลังทางสังคม ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งบุคคลอื่นอาจไม่เห็นด้วยก็ได้ หรือ ความคาดหวัง คือ การแสดงออกทางทัศนคติอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบและเป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก ทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงออกโต้ตอบสิ่งต่าง ๆ ในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ จึงควรพิจารณาในด้านองค์ประกอบของทัศนคติควบคู่ไปด้วย

เบญจา นิลบุตร (2540 : 10) ได้กล่าวว่า ความคาดหวังเกิดจากความรู้สึกนึกคิดในการคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นอย่างไร อันเป็นความปรารถนาจะให้ไปถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้

พจนานุกรมออกซ์ฟอร์ด (Oxford Advanced Learner's Dictionary : 2000) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังเป็นความเชื่อ เป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่คาดการณ์ล่วงหน้าต่อบางสิ่งบางอย่างว่าควรจะเป็นหรือควรจะเกิดขึ้น

Blair (อ้างถึงใน วิชาดา วัฒนนามกุล, 2539 : 13) กล่าวว่า ความคาดหวังเป็นค่านิยมทั้งทางบวกและทางลบที่บุคคลมีต่อผลของการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง สรุปได้ว่า ความคาดหวังเป็นความคิด ความเชื่อ ความต้องการ ความมุ่งหวังหรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง เช่น บุคคล การกระทำหรือเหตุการณ์ เป็นต้น จึงเป็นการคิดล่วงหน้าโดยมุ่งหวังในสิ่งที่เป็นไปได้ว่าจะเกิดตามที่ตนคิดไว้ ทั้งนี้ความคาดหวังของบุคคลจะขึ้นอยู่กับความต้องการและเป็นไปตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

Vroom (อ้างถึงใน อัญชลี อานวรุพหาณิช, 2539 : 53) มีองค์ประกอบของทฤษฎีที่สำคัญคือ Valence หมายถึง ความพึงพอใจของบุคคลที่มีต่อผลลัพธ์ Instrumentality หมายถึง เครื่องมือ อุปกรณ์ วิธีทางที่จะไปสู่ความพึงพอใจ Expectancy หมายถึง ความคาดหวังในตัวบุคคลนั้น ๆ บุคคลมีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้น จึงพยายามดิ้นรนแสวงหาหรือกระทำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วก็ตามความคาดหวังของบุคคลจะได้รับความพึงพอใจขณะเดียวกันก็คาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ

Clay (1988 : 252) ได้กล่าวถึงความคาดหวังต่อการกระทำหรือสถานการณ์ว่าเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงอนาคตที่ดีเป็นความมุ่งหวังที่ติดตามเป็นระดับหรือค่าความน่าจะเป็นของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่หวังไว้

ความคาดหวังเป็นตัวบ่งชี้แห่งความสำเร็จซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจของแต่ละคนในการเลือกการกระทำไว้ทั้งนี้ทั้งนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและความแตกต่างของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่จะทำให้ความคาดหวังนั้นเป็นจริงขึ้นมาได้

สรุปได้ว่า ความคาดหวัง คือ ความรู้สึกความต้องการที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไปจนถึงอนาคตข้างหน้า เป็นการคาดคะเนถึงสิ่งที่จะมากระทบต่อการรับรู้ของเราโดยใช้ประสบการณ์การเรียนรู้เป็นตัวบ่งบอกลักษณะความคาดหวัง

การกำหนดความคาดหวัง

พัชรี มหาลาภ (2538 : 14) ปัจจัยที่กำหนดความคาดหวังมี 3 ประการ ได้แก่

1. ลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อม ความคาดหวังและการแสดงออกจึงแตกต่างกัน เพราะความคิดความต้องการของแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกัน

2. ความยากง่ายของงานและประสบการณ์ที่ผ่านมาในครั้งนั้น ๆ กล่าวได้ว่าถ้าบุคคลเคยประสบความสำเร็จในการทำงานนั้นมาก่อนก็จะทำให้มีการกำหนดระดับความคาดหวังในการทำงานในคราวต่อไปสูงขึ้นและใกล้เคียงสภาพความเป็นจริงมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามจะกำหนดความคาดหวังลงมาก็เพื่อป้องกันมิให้เกิดความรู้สึกล้มเหลวจากระดับความคาดหวังที่ตั้งไว้สูงกว่าความสามารถจริง

3. การประเมินความเป็นไปได้ เพราะความคาดหวังเป็นความรู้สึกนึกคิดและการคาดการณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยสิ่งนั้น ๆ อาจเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้การประเมินค่าโดยมีมาตรฐานของตนเองเป็นเครื่องวัดของแต่ละบุคคล ซึ่งการประเมินค่าของแต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งชนิดเดียวกันก็อาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ประสบการณ์ ความสนใจ การให้คุณค่าแก่สิ่งนั้น ๆ ของแต่ละบุคคล

นวลจันทร์ เพิ่มพูนรัตนกุล (2540 : 11) กล่าวถึงการกำหนดความคาดหวังว่า การกำหนดความคาดหวังของบุคคล นอกจากขึ้นอยู่กับระดับความยากง่ายของงานแล้ว ยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ผ่านมาในครั้งนั้น ๆ ด้วย การที่บุคคลเคยประสบความสำเร็จในการทำงานนั้น ๆ มาก่อนก็จะกำหนดความคาดหวังในการทำงาน ในคราวต่อไปสูงขึ้นและใกล้เคียงกับความสามารถจริงมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามระดับความคาดหวังต่ำลงมาเพื่อป้องกันมิให้ตนเกิดความรู้สึกล้มเหลวจากการที่วางระดับความคาดหวังไว้สูงกว่าความสามารถจริง

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความคาดหวังของมนุษย์คาดหวังเกิดจากสภาพแวดล้อมที่บุคคลได้รับกับความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไปตามความรู้ ประสบการณ์และความต้องการของบุคคล

3.3 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับความภาคภูมิใจ

ความหมายของความภาคภูมิใจได้มีผู้ให้ความหมาย ดังนี้

สฤติย์ ภัศระ (2535 : 17) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจ หมายถึง การพิจารณาตัดสินคุณค่าของตนตามความรู้สึกและทัศนคติของบุคคลที่มีต่อตนเองในเรื่องความสำเร็จ ความล้มเหลว การยอมรับตนเอง การยอมรับจากคนอื่น การมีความสามารถเพียงพอในการทำสิ่งต่าง ๆ การมีคุณค่า และการมีความสำเร็จต่อสังคม

สมพิศ ไชยกิจ (2536 : 12) ให้ความหมายว่าความภาคภูมิใจในตนเองเป็นการประเมินคุณค่าให้กับตนเองตามความรู้สึกความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับการยอมรับตนเอง การได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน การได้รับการยอมรับจากบิดามารดาและการประสบความสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ

เขาวนา อมรสงเจริญ (2537 : 7) กล่าวว่าความภาคภูมิใจ หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจและเห็นคุณค่าในเรื่องการยอมรับตนเอง การได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน บิดามารดา และการประสบความสำเร็จในตนเอง

สุพรรณิ จันทรวินิช (2539 : 10) ให้ความหมายว่าความภาคภูมิใจเป็นการประเมินคุณค่าในด้านความสามารถ ความสำเร็จ การได้รับการยอมรับจากบุคคลในสังคมตลอดจนมีเจตคติที่ดี

ระจิตร์แก้ว เล็กอุทัย (2542 : 14) กล่าวว่าความภาคภูมิใจในตนเองเป็นการพิจารณาและตัดสินคุณค่าด้วยความเชื่อมั่นในตนเองว่ามีความสามารถมีความสำคัญ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อสังคมเป็นที่ยอมรับของตนเองและบุคคลรอบข้าง

ปรารธนา ช้อนแก้ว (2542 : 13 - 14) กล่าวว่าความภาคภูมิใจเป็นการพิจารณาและตัดสินคุณค่าด้วยความรู้สึกและทัศนคติในเรื่องความสำเร็จ ความล้มเหลว การยอมรับจากบุคคลอื่น ซึ่งการประเมินคุณค่านี้นำไปสู่การยอมรับตนเองมีความเชื่อมั่นในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ

อรอุมา สงวนญาติ (2544 : 10 - 11) กล่าวว่าความภาคภูมิใจเป็นการพิจารณาและตัดสินคุณค่าด้วยความรู้สึกและทัศนคติ ทั้งในด้านดีและด้านไม่ดีในเรื่องต่าง ๆ เช่น การประสบความสำเร็จ การประสบความล้มเหลว

สุกัญญา มัทธนนันท์ (2544 : 10) ให้ความหมายว่าความภาคภูมิใจเป็นการที่บุคคลรู้สึกว่ามีความสามารถ มีประโยชน์ มีคุณค่ายอมรับตนเอง และรู้สึกได้รับการยอมรับจากบุคคลที่มีความสำคัญต่อตน

จากความหมายที่นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวไว้สรุปว่า ความภาคภูมิใจหมายถึง สภาวะทางความรู้สึกของบุคคลซึ่งเกิดจากการพิจารณา ตัดสินความมีคุณค่าและการกระทำต่อตนตามทัศนคติหรือค่านิยมที่ตนเองยึดถือจากบุคคลอื่นที่มีความสำคัญต่อตนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ แสดงออกมาในรูปของความเชื่อมั่นการยอมรับหรือไม่ยอมรับในความสามารถความมีคุณค่าและความสำคัญของตนเอง

ความสำคัญของความภาคภูมิใจ

ทฤษฎีทางจิตวิทยาในเรื่องการจัดลำดับความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์ มี 5 ชั้น ความต้องการความภาคภูมิใจอยู่ในลำดับที่ 4 มีความสัมพันธ์กับการต้องการความรักและความเป็นเจ้าของความต้องการนี้ประกอบด้วยความนับถือตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสามารถเพียงพอที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ หากได้รับการพัฒนาความภาคภูมิใจก็จะนำสู่ความต้องการบรรลุสัจการแห่งตน (self actualization) คือ การรู้จัก เข้าใจยอมรับตนเองและพร้อมที่จะแก้ไขตนเองได้ จัดว่าเป็นความต้องการสูงสุดของมนุษย์ (Maslow, 1970 : 45) ความภาคภูมิใจเป็นผลจากความสัมพันธ์ของการประเมินประสบการณ์ที่ได้พบของบุคคลกับความรูสึกนึกคิดของตนเอง

สอดคล้องกับแนวคิดของ Jersild (1963 : 22) ที่ว่าความภาคภูมิใจเป็นการชื่นชมเป็นการให้คุณค่าแก่ตนเองซึ่งเกิดจากการรับรู้เกิดจากการผสมผสานระหว่างลักษณะทางกายภาพ จิตใจ ความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม ความสามารถทางปัญญา รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อม บุคคลที่มีประสบการณ์สอดคล้องกับความรูสึกนึกคิดของตนเองจะเกิดการยอมรับและมีความภาคภูมิใจเกิดการรับรู้และยอมรับในคุณค่าของตนตามความเป็นจริง ตระหนักถึงศักยภาพทั้งหมดมีจิตใจที่เปิดกว้างยอมรับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามสภาพความจริงส่งผลให้เกิดการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่เหมาะสม

Maslow (1972:258-262) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจมีความสำคัญต่อความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิต มีผลกระทบต่ออารมณ์บุคลิกภาพ กระบวนการทางความคิด ความปรารถนา การประเมินคุณค่าในตนเอง การตั้งเป้าหมายในชีวิต การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ตลอดจนการรับรู้โลกภายนอกและการมีปฏิริยาตอบสนอง

Hamacheck (1978: 180) ความภาคภูมิใจนำไปสู่การเป็นบุคคลที่สมบูรณ์นั่นเอง สรุปได้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเองนับว่ามีความสำคัญยิ่ง เป็นหลักฐานการมองชีวิตของมนุษย์เป็นความรูสึกภายในของบุคคลที่ทำให้เกิดการพัฒนาและดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่า

3.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับค่านิยม

ความหมายของค่านิยม (Values) ได้มีผู้ให้ความหมายไวหลายท่าน ดังนี้
 วีระ บำรุงรักษ์ (253 :76) ค่านิยม หมายถึง ความคิดรวบยอดของบุคคลซึ่งใช้ประเมินความดี ความชั่ว ความผิด ความถูก ความปรารถนา ความไม่ปรารถนา ซึ่งจากการสังเกตคิดไตร่ตรองมีอิทธิพลต่อการเลือกปฏิบัติและมีอิทธิพลต่อการกระทำของมนุษย์

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2534 : 325) กล่าวว่าค่านิยม หมายถึง กระบวนการทางความคิดของบุคคลที่เป็นตัวกำหนด ตัดสิน ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องก็ได้ กล่าวโดยรวมว่าค่านิยมเปรียบเสมือนทางเสือที่จะนำเรือไปในทิศทางต่าง ๆ และมีความสำคัญต่อการปฏิบัติของบุคคลเป็นอย่างมาก

มาลินี จุฑารพ (2537 : 275) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยมเป็นสิ่งที่บุคคลยึดถือประจำใจ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดทิศทางของความสนใจและพฤติกรรมค่านิยมเกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ค่านิยมมีความคงที่แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้

สมัคร สุพรรณรัตน์ (253 : 17) ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อของตัวบุคคลที่เชื่อว่าสิ่งใดมีความสำคัญและเป็นที่ยอมรับปรารถนาของเขาในขณะที่สิ่งอื่นไม่มีค่าไม่มีความสำคัญและไม่เป็นที่ต้องการ ค่านิยมจึงเป็นมาตรฐานในการรับรู้ การประเมิน การเลือก การตัดสินใจของบุคคลว่าอะไรดี-เลว มีค่า-ไม่มีค่า สำคัญ-ไม่สำคัญ ถูก-ผิด ควรทำ-ไม่ควรทำ และค่านิยมยังทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดเป้าหมายและแรงจูงใจผลักดันให้บุคคลไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

สรุปได้ว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งกำหนดความคิดเห็น ความรู้สึก การตัดสินใจ ประกอบไปด้วย ความชอบ ความพอใจ ความเชื่อและความต้องการต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดและเห็นว่าเป็นสิ่งมีค่าเป็นสิ่งถูกต้องแล้วยอมรับไว้ควรค่าแก่การปฏิบัติ

ลักษณะของค่านิยม

สุภาวดี มิตรสมหวัง (2528 : 144) สิ่งที่เราจะถือเป็นค่านิยมได้ควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นสิ่งที่มีพื้นฐานทางความคิดลึกซึ้งกว่าความคิดธรรมดาโดยทั่วไป
2. มีผลบังคับให้บุคคลปฏิบัติตามและมีผลผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวทางอารมณ์ของบุคคล กล่าวคือ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกชอบไม่ชอบ อดอยากได้ ไม่อดอยากได้ รู้สึกว่าดีหรือไม่ดีของตนจนมีผลให้คนเลือกตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามอิทธิพลของค่านิยมของสังคมที่ตนได้รับ
3. ต้องเป็นมาตรการที่จะให้บุคคลตัดสินใจว่าอะไรเป็นเป้าหมายที่แท้จริงในการเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
4. ค่านิยมต้องมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสำคัญต่อวิถีชีวิตของบุคคลในสังคม มิใช่เกี่ยวข้องอย่างผิวเผิน เช่น ในสังคมไทยค่านิยมของคนที่สำคัญอย่างหนึ่งคือการเคารพผู้อาวุโส คนไทยถือว่าเป็นมารยาทที่จะต้องการแสดงการระต่อครู ญาติผู้ใหญ่ ผู้นำศาสนา ใครไม่ทำก็มักถูกตำหนิว่าไม่มีมารยาท เป็นต้น

นอกจากนี้ Rokeach (อ้างถึงใน ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2531 : 21-22) ได้อธิบายลักษณะค่านิยมว่า เป็นความเชื่อที่เกิดจากเหตุผลของตนเองเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งที่จะยึดถือ นั้น โดยจำแนกความเชื่อออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 ความเชื่อเชิงวิทยาศาสตร์ คือความเชื่อที่ทดสอบได้ว่าจริงหรือเท็จ ความเชื่อประเภทนี้เกิดขึ้นโดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่เป็นข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์สามารถพิสูจน์ได้ เช่น เชื่อว่าโลกหมุนรอบดวงอาทิตย์ เป็นต้น

ลักษณะที่ 2 ความเชื่อเชิงจริยธรรม คือความเชื่อที่ประเมินสิ่งต่าง ๆ ว่าดีหรือเลว ความเชื่อประเภทนี้เกิดขึ้นโดยยึดเกณฑ์ที่ผู้อื่นกำหนดไว้ เช่น บิดามารดากำหนดว่าบุตรที่ไม่เชื่อฟัง บิดามารดา ศาสนากำหนดว่าการพูดปดเป็นสิ่งเลว เป็นต้น

ลักษณะที่ 3 ความเชื่อเชิงค่านิยม คือความเชื่อที่กำหนดทิศทางและเป้าหมายของการกระทำว่าพึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ ความเชื่อประเภทนี้เกิดขึ้นโดยยึดหลักเกณฑ์เหตุผลในการประเมินคุณค่าที่มีต่อตนเองและผู้อื่นจากความรู้สึกนึกคิดของตนเอง

สรุปได้ว่า ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อที่เกิดจากเหตุผลของตนเองเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งที่จะยึดถือเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกชอบไม่ชอบ อยากรได้ ไม่อยากได้ รู้สึกว่าดีหรือไม่ดีของตนจนมีผลให้คนเลือกตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามอิทธิพลของค่านิยมของสังคมที่ตนได้รับ

3.5 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือการปฏิรูปการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ได้ฉายวิสัยทัศน์และให้หลักคิดเรื่องความสำคัญของการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนไว้ว่า

กรมวิชาการ (2534 : บทนำ) ดังนั้น แนวคิดที่สำคัญของการจัดการศึกษาก็เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นพลเมืองดีสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ส่วพัฒนา สุวรรณเขตนิคม (2545 : 17) การศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการที่ปลูกฝังถ่ายทอดความรู้เจตคติคุณลักษณะความสามารถทางและคุณค่าต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามในทุกด้านการศึกษาจึงเป็นรากฐานและเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของประเทศให้เจริญและก้าวหน้าต่อไป

วสันต์ ทองไทย (2548 : 30) ประการสำคัญในการจัดการศึกษานั้นย่อมขึ้นอยู่กับหลักสูตรเพราะหลักสูตรเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาและเป็นกลไกที่สำคัญในการปฏิรูปการศึกษาอีกเช่นเดียวกัน

ความหมายของหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตรได้มีผู้ให้คำนิยามไว้แตกต่างกันมากมาย ความหมายและขอบเขตของหลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอและสะท้อนให้เห็นถึงปรัชญาการศึกษาในแต่ละสมัย ดังนั้นผู้วิจัยได้คัดเลือกความหมายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

สวัสดิ์ จงกล (2539 : 28) ได้กล่าวไว้ในวารสารศึกษาศาสตร์เรื่องการบริหารการใช้หลักสูตรโดยให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตรคือข้อกำหนดซึ่งระบุจุดมุ่งหมายของการศึกษาเนื้อหาสาระ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่ตนคติพฤติกรรมและความสามารถทางสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 6) ได้กล่าวไว้ในหนังสือเรื่องแนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรได้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้ว่า “หลักสูตร” แปลมาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Curriculum” มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินคือ “Currere” หมายถึง “Running Course” หรือเส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งการที่เปรียบเทียบหลักสูตรกับสนามหรือเส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งเนื่องจากการที่ผู้เรียนจะสำเร็จการศึกษาในระดับใดหรือหลักสูตรใดก็ตามผู้เรียนจะต้องฟันฝ่าความยากของวิชาหรือประสบการณ์การเรียนรู้ตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเช่นเดียวกับนักวิ่งที่ต้องวิ่งแข่งและฟันฝ่าไปสู่ชัยชนะและความสำเร็จให้ได้

Taba (1962) (อ้างถึงใน Kenneth T. Henson, 2001 : 9) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับหลักสูตรหมายถึงแผนโครงการซึ่งประมวลทั้งความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน

ซึ่งสอดคล้องกับ Evelyn J. Sowell (1996 : 5) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือกิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถความสามารถทางและทัศนคติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในสถาบัน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (ม.ป.ป.อ้างถึงใน ภิรมยา อินทรกำแหง, 2544 : 29) ได้กล่าวไว้ในวารสารวิชาการเรื่องระบบการจัดการเรียนการสอนได้ให้ความหมายของหลักสูตรตามตัวย่อ 5 ตัว “SOPEA” ดังนี้

1. หลักสูตรคือรายวิชาหรือเนื้อหาที่เรียน (Curriculum as Subjects and Subjects Matter)
2. หลักสูตรคือจุดมุ่งหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ (Curriculum as Objectives)
3. หลักสูตรคือแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียน (Curriculum as Plans)
4. หลักสูตรคือประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนที่จัดโดยโรงเรียน (Curriculum as Learner's Experiences)
5. หลักสูตรคือกิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียน (Curriculum as Educational Activities)

การที่ให้คำนิยามของหลักสูตรจะแตกต่างกันตามแนวความคิดการมองและสภาพการณ์ของผู้รู้ดังที่ ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2539 : 34) ได้กล่าวไว้ในหนังสือเทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นทั้งในและนอกชั้นเรียน

กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์ (2540 : 25) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลประสบการณ์ที่สถาบันการศึกษากำหนดโดยมีความมุ่งหมายทางพฤติกรรมที่มุ่งให้เกิดเปลี่ยนแปลง

อารีย์ วชิรวารการ (2542 : 142) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้กับนักเรียนซึ่งประกอบไปด้วยจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมกิจกรรมด้านการเรียนการสอนและการประเมินผล

ส่วน วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542 : 44) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้ในหนังสือการพัฒนาหลักสูตรสานต่อที่ท้องถิ่นคือมวลประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียนโดยมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอนที่กำหนดไว้ในเอกสาร เพื่อเป็นแม่บทในการเรียนการสอนตามระดับชั้น

ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2544 : 1) กล่าวไว้ในหนังสือหลักสูตรอุดมศึกษาการประเมินและการพัฒนาไว้ว่า หลักสูตร คือแผนของการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิธีการเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งหมายถึงการพิจารณาคัดเลือกจัดรวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ตลอดจนการประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีสติปัญญาและคุณธรรมสามารถสร้างเสริมองค์ความรู้คิดวิเคราะห์ได้ และนำความรู้มาแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ในส่วนวิชาชีพและการดำรงชีวิต

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 19) ได้กล่าวไว้ในหนังสือการพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรโดยให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 4 ประการ กล่าวคือหลักสูตรในระดับชาติ หลักสูตรระดับท้องถิ่น หลักสูตรระดับสถานศึกษา หลักสูตรระดับห้องเรียน

1. หลักสูตรระดับชาติ คือหลักสูตรแม่บทเป็นหลักสูตรแกนที่เขียนไว้กว้างและบรรจุมสาระที่จำเป็นที่ทุกคนในประเทศต้องเรียนรู้เหมือน ๆ กัน
2. หลักสูตรระดับท้องถิ่น คือหลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนนั้นสาระการเรียนรู้จะสอดคล้อง และสัมพันธ์กับท้องถิ่นมุ่งการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง
3. หลักสูตรระดับสถานศึกษา คือหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อนำไปใช้จริงโดยนำหลักสูตรแม่บทมาปรับให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา
4. หลักสูตรระดับห้องเรียน คือเป็นหลักสูตรที่สำคัญที่สุดผู้ที่เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรระดับนี้ ได้แก่ ครูซึ่งจะนำหลักสูตรระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ระดับสถานศึกษา มาพิจารณาและมาปรับใช้ให้เหมาะสมเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

สรุปความหมายหลักสูตร หมายถึง แผนโครงการที่ประมวลซึ่งความรู้และประสบการณ์โดยจัดทำขึ้นเพื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบไปด้วยจุดประสงค์ของหลักสูตรหลักการจุดมุ่งหมายการจัดเนื้อหาโครงสร้าง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 3 ด้าน คือพุทธิพิสัย จิตพิสัย ความสามารถทางพิสัย และสอดคล้องกับความสามารถความถนัดความสนใจและความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ศึกษา

องค์ประกอบของหลักสูตร

สาระสำคัญของแต่ละองค์ประกอบที่จะนำเสนอตามลำดับดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 11) ได้กล่าวไว้ในหนังสือการพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรกล่าวถึงองค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตรมี 4 ประการ ดังนี้

1. จุดประสงค์หรือความมุ่งหมายซึ่งจะเป็นตัวกำหนดทิศทางและขอบเขตในการให้การศึกษา
2. การจัดเนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์
3. กระบวนการเรียนการสอน
4. การประเมินผล

พิสนุ พงศ์ศรี (2549 : 134-135) กล่าวถึงทัศนะขององค์ประกอบหลักสูตรไว้ในหนังสือการประเมินทางการศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติไว้ 4 ประการ กล่าวคือ จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชาหรือสาระการเรียนรู้ การนำหลักสูตรไปใช้หรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีสาระสำคัญดังนี้

1. จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์เป็นการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งจะกำหนดให้ครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านความสามารถทางพิสัย
2. เนื้อหาวิชาหรือสาระการเรียนรู้ เป็นเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องจัดไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อเอื้อต่อการบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยทั่วไปถ้าเป็นหลักสูตรระดับอุดมศึกษามักจะเรียกว่าเนื้อหาวิชาแต่ถ้าหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นหลักสูตรกลางเรียกว่าสาระการเรียนรู้

3. การนำหลักสูตรไปใช้หรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นหน้าที่ของครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องจัดส่วนประกอบต่าง ๆ เช่น คู่มือครูแผนการสอนสื่อต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้หลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายได้

4. การประเมินผลเป็นการพิจารณาตัดสินว่ามีคุณค่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด

Ralph Tyler (1968) (อ้างถึงใน รุจิรี ภูสาระ, 2546 : 8) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรตามแนวคิดของนักการศึกษา ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Education Purpose) หมายถึง ความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้ที่จะผ่านหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสำคัญเพราะเป็นตัวกำหนดทิศทางและขอบเขตในการให้การศึกษาแก่เด็กช่วยในการเลือกเนื้อหาและกิจกรรมตลอดจนใช้เป็นมาตรการหนึ่งในการประเมินผล

2. ประสบการณ์ (Education Experience) โดยการเลือกเนื้อหาประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยดำเนินการเลือกเนื้อหาและประสบการณ์ การเรียงลำดับเนื้อหาสาระพร้อมทั้งการกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสม

3. วิธีการจัดประสบการณ์ (Organization of Education Experience) เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสารหลักสูตร แผนการสอน แนวการสอนและแบบเรียน ซึ่งการดำเนินการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในขั้นการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะหลักสูตรจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนต้องมีความรู้ในการดำเนินการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้การวัดและการประเมินผลจิตวิทยาการสอน ตลอดจนปรัชญาการศึกษาของแต่ละระดับจึงทำให้การเรียนของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

4. การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation) คือ การหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายหรือไม่มากน้อยเพียงใดและอะไรเป็นสาเหตุ

สรุปองค์ประกอบของหลักสูตร คือ แนวทางในการสร้างหลักสูตรเพื่อให้ถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจและคาดหวังไว้ องค์ประกอบของหลักสูตรที่ดีจะประกอบด้วย 1) จุดประสงค์ของหลักสูตร 2) โครงสร้างของหลักสูตร 3) เนื้อหารายวิชา 4) สื่อการเรียนการสอน 5) การวัดและการประเมินผล การจัดการเรียนการสอนจะบรรลุผลได้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนจะต้องมีสิ่งที่จะช่วยกำหนดแนวทาง เพื่อให้แต่ละฝ่ายสามารถถึงจุดมุ่งหมายที่คาดหวังได้

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

ความหมายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

Ralph Tyler (1949) (อ้างถึงใน David Hopkins, 1949 : 1) ได้ให้คำนิยามของการประเมินผลคือกระบวนการวิเคราะห์สู่การตัดสินใจในทางการศึกษาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่สามารถใช้ได้จริง

James R.Sander (1994 : 3) การประเมินผล หมายถึง กระบวนการคิดวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใด

อำนาจ เลิศขยันดี (2542 : 1) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินไว้ในหนังสือ การประเมินผลการศึกษาคือการค้นคว้าวิจัยที่เป็นระบบเพื่อกำหนดคุณค่าหรือคุณธรรมของสิ่งที่ต้องการประเมินผล

สรุปความหมายของการประเมิน คือการศึกษาที่เป็นกระบวนการในการคิดวิเคราะห์และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจคุณค่า โดยใช้มาตรฐานของการประเมินว่าจะบรรลุถึงจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด

ความหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรถือเป็นขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพื่อศึกษาจุดอ่อนจุดแข็งของหลักสูตรตามสภาพของสังคมไทย เพื่อพิจารณาว่าหลักสูตรมีคุณภาพตรงตามเป้าหมายหรือไม่ จึงมีนักการศึกษาหลายท่านที่ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรแตกต่างกันไปดังนั้นผู้วิจัยได้คัดเลือกความหมายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังนี้

Taba (1962 : 52) (อ้างถึงใน บุปผา บุตรมณี, 2547 : 18) การประเมินหลักสูตรมีความมุ่งหมายที่ครอบคลุมขอบข่ายหลายประการ โดยอาจจะประเมินจุดมุ่งหมายและขอบข่ายของหลักสูตรคุณสมบัติของบุคลากรที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับหลักสูตรความสามารถของนักเรียนความสำคัญของรายวิชาต่าง ๆ ผลสัมฤทธิ์ของการนำจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไปใช้และวัสดุสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

ชัยนัฐมัต ชาสาทะฮ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน ดนรอธิม สุนทรมาลาตี, ม.ป.ป. : 191) ได้กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรไว้ว่า คือ การประเมินจุดประสงค์ของหลักสูตรเนื้อหาวิชาและกิจกรรมของหลักสูตรสื่อการเรียนการสอนเพื่อหาจุดอ่อนจุดแข็งในแต่ละส่วนองค์ประกอบของหลักสูตร

สิริมาภิญา โอนันตพงษ์ (2545 : 16) ได้อธิบายความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ในหนังสือการวัดการประเมินแนวใหม่ว่าเป็นกระบวนการพัฒนา ในการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตรแล้วตัดสินใจสรุปคุณค่าอย่างเป็นเกณฑ์

สรุปความหมายของการประเมินหลักสูตร หมายถึง การศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำผลของหลักสูตรมาปรับปรุงหรือแก้ไข โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

เพื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพโดยการประเมินหลักสูตรและนำผลที่ได้จากการประเมิน นำไปพัฒนาหรือปรับปรุงต่อไป

ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีขั้นตอนที่สำคัญ ขั้นตอนดังกล่าวมาสรุปสาระสำคัญในการประเมินหลักสูตรตามลำดับดังนี้

พิสนุ พงศ์ศรี (2549 : 137-141)

1. การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรในขั้นตอนนี้ผู้ประเมินต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรทั้งตัวหลักสูตรและเอกสารประกอบอื่น ๆ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบรายละเอียดให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะในส่วนที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหรือใช้หลักสูตรนั้น ๆ มาก่อน จึงต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรให้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นภาพรวมกว้าง ๆ และเป็นข้อมูลในการดำเนินงานขั้นตอนอื่นต่อไปในการวิเคราะห์อาจจะทำตามหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรมีความเป็นมาอย่างไรใครทำทำไมจึงต้องทำหลักสูตรนี้ทำแล้วได้อะไร
2. ลักษณะของหลักสูตรเป็นหลักสูตรประเภทใดเช่นหลักสูตรต่อเนื่องหรือหลักสูตรพิเศษ เป็นต้น
3. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตรคืออะไรชัดเจนปฏิบัติประเมินได้หรือไม่
4. รูปแบบการบริหารหลักสูตรเป็นอย่างไรมีบุคลากรหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีใครบ้างเกี่ยวข้องอย่างไร
5. ทรัพยากรหรือปัจจัยของหลักสูตรมีอะไรบ้าง
6. มีโครงสร้างกิจกรรมเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนการสอนและมีการวัดและประเมินผลอย่างไรบ้าง
7. มีการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินผลสำเร็จของหลักสูตรหรือไม่
8. หลักสูตรมีความเหมาะสมเพียงใดในเรื่องความชัดเจนของเป้าหมายผลงานและมีความเป็นไปได้ของหลักสูตร

2. ศึกษารูปแบบหรือแนวทางการประเมิน รูปแบบการประเมินหลักสูตรสามารถนำรูปแบบต่าง ๆ มาใช้หรือปรับใช้ให้เหมาะสมเพื่อการประเมินได้ที่ผ่านมาส่วนมากจะใช้ในรูปแบบของ CIPP Model ในการทำการประเมินซึ่งมีข้อดีคือจะเป็นการประเมินที่ครอบคลุมตั้งแต่ก่อนใช้หลักสูตรจนกระทั่งใช้หลักสูตรเสร็จสิ้นแล้วนอกจากนี้ยังใช้รูปแบบของ Stake บ้าง อย่างไรก็ตามก็มีการใช้รูปแบบใดหรือปรับคิดรูปแบบขึ้นมาเองขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความต้องการสารสนเทศไปใช้เป็นสำคัญ

3. กำหนดวัตถุประสงค์ หรือประเด็นการประเมินวัตถุประสงค์ หรือประเด็นที่มุ่งประเมินพิจารณาได้จากแหล่งสำคัญต่าง ๆ ได้แก่

1. ข้อมูลรายละเอียดจากการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร
2. จากแนวทางการวัดและประเมินผลที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
3. รูปแบบแนวทางการประเมินสามารถนำมาเป็นประเด็นการประเมินได้

4. จากประสบการณ์ของประเมินผู้ประเมินที่มีประสบการณ์สามารถกำหนดประเด็นการประเมินได้เอง ถ้าไม่แน่ใจก็อาจนำเสนอผู้เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมพิจารณาได้

4. การกำหนดขอบเขตการประเมินการประเมินหลักสูตร อาจประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้ประเมินระหว่างใช้หลักสูตร และประเมินหลังจากใช้เสร็จสิ้นแล้วซึ่งขั้นตอนนี้จะสอดคล้องกับขั้นตอนที่ 3 ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ที่ต้องการใช้ผลการประเมิน

5. การพัฒนาตัวชี้วัดกำหนดเกณฑ์และค่าน้ำหนักตัวชี้วัด (Indicator) คือสารสนเทศที่บ่งบอกสถานะหรือสภาพการณ์ของสิ่งที่เราสนใจ อาจอยู่ในรูปของข้อความตัวประกอบตัวแปร เพื่อให้เกิดคุณค่าที่สามารถชี้ให้เห็นลักษณะของสภาพที่ดำเนินการอยู่ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

บุญรักษา ถาวรภักดี (2546 : 11) ตัวชี้วัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการประเมินสิ่งต่าง ๆ การประเมินหลักสูตรเช่นเดียวกันผู้ประเมินจะต้องพัฒนาตัวชี้วัดขึ้นตามวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมินให้ครอบคลุม หรือเป็นตัวแทนของประเด็นการประเมินได้ก่อนจะกำหนดเกณฑ์ในการประเมินของแต่ละตัวชี้วัดซึ่งการประเมินหลักสูตร อาจใช้เกณฑ์มาตรฐานที่ได้รับการยอมรับกันทั่วไปหรือกำหนดขึ้นใหม่โดยอาจยึดแนวทางตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มาใช้ได้บ้างหรือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดขึ้นโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การประชุมการสัมภาษณ์หรือสอบถามตามความเหมาะสมนอกจากจะกำหนดเกณฑ์ของแต่ละตัวชี้วัดแล้วยังอาจกำหนดเกณฑ์ของประเด็นการประเมินและเกณฑ์ในภาพรวมทั้งหลักสูตร โดยแต่ละตัวชี้วัดและประเด็นการประเมินจะมีค่าน้ำหนักต่างกันไปตามความสำคัญ ถ้ากำหนดเพื่อให้การประเมินมีความละเอียดมากขึ้นควรจะได้รับที่ยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อความสะดวกราบรื่นและการนำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

3.6 แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย

ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน

สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย คือ การรับรู้และความประทับใจของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อลักษณะต่าง ๆ ของสถาบัน ได้แก่ ชื่อเสียงของสถาบัน การบริหาร บรรยากาศในการเรียนการสอน รวมถึงอาคารสถานที่อันมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และนักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้กล่าวถึงความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ดังนี้

อรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2545 : 12) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมทางการเรียน (Learning Environment) หมายถึง สภาพใด ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม สภาพแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม (Concrete Environmental) หรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) ได้แก่ สภาพต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น อาคาร สถานที่โต๊ะ เก้าอี้ วัสดุ อุปกรณ์ หรือสื่อต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ตามธรรมชาติ อันได้แก่ ต้นไม้ พืช ภูมิประเทศภูมิอากาศ ส่วนสภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรม (Abstract Environment) หรือสภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยา (Psychological Environmental) ได้แก่ ระบบคุณค่าที่ยึดถือซึ่งเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมของกลุ่มสังคมข่าวสาร ความรู้ ความคิด ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดและเจตคติต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นของตัวเองหรือคนอื่นก็ตาม

McVey (1989 : 124) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการเรียนไว้ว่า สภาพแวดล้อมในการเรียนทางด้านกายภาพซึ่งประกอบด้วยแสงสว่าง สี เสียง บริเวณที่ว่าง เพอร์นิเจอร์ และลักษณะของสถานที่ที่ใช้เรียนรู้ส่วนสภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรมหรือสภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยาก็คือบรรยากาศของชั้นเรียน

Wallbery (1989 : 533) กล่าวว่า ถ้าพิจารณาให้แคบลงในระดับห้องเรียนแล้ว สภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยาคือบรรยากาศของชั้นเรียนซึ่งเปรียบเสมือนกลุ่มของสังคมที่มีอิทธิพลต่อสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้นั่นเอง

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Learning Environment) มีความหมายว่าสิ่งต่าง ๆ สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียน ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ส่งผลต่อผู้เรียนทั้งทางบวก และทางลบ และมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ห้องเรียนที่ ถูกสุขลักษณะ มีแสงสว่างพอเพียง สะอาด สงบ อากาศถ่ายเท มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพ เหมาะสมและสนับสนุนการเรียนรู้มีบรรยากาศในการเรียนที่ดี ก็จะส่งผลทางบวกต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสุข มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียนหากบรรยากาศเต็มไปด้วย ความสกปรกกรงรัง สกปรกเต็มไปด้วยข้าวของที่ไม่เป็นระเบียบ ก็จะส่งผลทางลบต่อผู้เรียนทำให้ บรรยากาศในการเรียนเต็มไปด้วยความเคร่ง เครียด ผู้สอนก็จะรู้สึกท้อถอย ไม่เป็นผลดีต่อการเรียน การสอน

อิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางการเรียน

สภาพแวดล้อมทางการเรียน มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากโดยได้มี นักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้ดังนี้

David (1987) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน มีผลกระทบโดยตรง และมีผล สนับสนุนช่วยเหลือผู้เรียน ผลกระทบโดยตรง สภาพแวดล้อมมีผลกระทบโดยตรงต่อการกระทำ กิจกรรมของผู้เรียนคือช่วยอำนวยความสะดวกหรือขัดขวางการกระทำของผู้เรียน การจัดเพอร์นิเจอร์ และเครื่องมือบางอย่างอาจเหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่แต่ไม่เหมาะสมกับกลุ่มเล็ก ผลกระทบด้าน สนับสนุนผู้เรียนส่งผลในด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนคือช่วยทำให้เกิดการตื่นตัวในการเรียน และสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีที่สอดคล้องตามความแตกต่างของแต่ละบุคคลและลักษณะของ กิจกรรม

อรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์ (อ้างอิงมาจาก Duke, 1979) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของ สภาพแวดล้อมที่มีต่อการเรียน การสอนในชั้นเรียน แบ่งออกได้ 7 ประเภท คือ

1. อิทธิพลทางด้านเทคโนโลยี (Technological Influences) ในปัจจุบันอัตราการ เพิ่มของประชากรดูเหมือนจะเป็นปัญหาในเกือบทุกเรื่อง แม้แต่ในวงการศึกษาการเพิ่มจำนวน นักเรียนในขณะที่ขนาดของอาคารสถานที่และจำนวนครูเท่าเดิมก็เป็นภาระอย่างยิ่งแก่โรงเรียน จึงทำให้ครูแสวงหาวิธีการที่จะแก้ปัญหาในเรื่องการเรียนการสอนการจัดดำเนินการในชั้นเรียนโดยนำเอา เทคโนโลยีเข้ามาใช้ อิทธิพลของเทคโนโลยีบางประการจะแผ่ครอบคลุมเข้าไปจนยากที่ครูจะรู้สึกได้ อิทธิพลเหล่านี้ทำให้ครูสังเกตคติความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและใช้เป็นแนวทางในการจัดชั้นเรียน ในช่วง 2 ศตวรรษที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าความเคลื่อนไหวทางด้านเทคโนโลยีกำลังเฟื่องฟูมาก คนส่วนใหญ่จึง

ได้มีความพยายามที่จะดำเนินชีวิตที่ดีกว่าเดิมรวมถึงมีความคิดว่าเทคโนโลยีจะช่วยให้การดำเนินการต่าง ๆ ดีขึ้นโดยเฉพาะในด้านอุตสาหกรรม ส่วนในด้านครูนั้นเริ่มมองเห็นว่าการศึกษามีไม่มิตผลออกมาชัดเจนเหมือนอุตสาหกรรมการเรียนการสอนจึงเพียงแค่นักเรียนเลื่อนชั้นเท่านั้น แต่ที่จริงการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีความหมายมากกว่าการเลื่อนชั้นหรือสอบได้ ดังนั้นนักการศึกษาจึงมองไปว่าปัญหานี้ น่าจะต้องแก้ไขโดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนในหลาย ๆ รูปแบบมากขึ้นรูปแบบแรกคือวิธีการเยียวยาเน้นที่การวินิจฉัยปัญหาดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาและประเมินผลที่ได้ วิธีนี้ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาคงจะพยายามช่วยครูที่มีปัญหาในเรื่องการเรียนการสอน พบว่าวิธีการนี้ไม่ค่อยจะได้ผลเท่าใดนักเพราะการที่จะเทียบโรงเรียนให้เหมือนกับโรงพยาบาลนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยากอีกประการหนึ่งคือการฝึกหัดครูให้พยายามมองปัญหาต่าง ๆ นั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยากอีกเช่นกัน รูปแบบที่สอง คือ การใช้ยุทธวิธีที่อาศัยการวิจัยอย่างมีระบบเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาทางด้านพฤติกรรมของนักเรียน วิธีการนี้เป็นผลมาจากการศึกษาค้นคว้าของนักจิตวิทยา นักสังคมวิทยาและนักจิตวิเคราะห์ ซึ่งมุ่งความสนใจมาที่ "พฤติกรรม" ครูจะได้รับการฝึกฝนอบรมให้รู้จักการใช้การเสริมแรงและการดำเนินการตามกรณีพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียน จะต้องได้รับการเสริม ในขณะที่เดียวกันพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาจะถูกกระตุ้นให้ปรับปรุงโดยวิธีการที่ใช้เครื่องเสริมแรงเช่นเดียวกัน ในรูปแบบนี้พบว่านักเรียนได้มีการเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่น่าพอใจและลดปัญหาในห้องเรียนรูปแบบที่สาม ได้แก่ การใช้เครื่องมือเพื่อประหยัดเวลาและแรงงาน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด ได้แก่ คอมพิวเตอร์และโทรทัศน์ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนช่วยให้การเรียนเป็นรายบุคคลบรรลุวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น การเรียนเป็นรายบุคคลหรือการเรียนด้วยตนเองจะลดความคับข้องใจของผู้เรียนในเรื่องเวลาในการเรียนหรือการแข่งขันกับผู้อื่นผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความสามารถของตนเอง ขณะเดียวกันครูก็จะมีเวลาว่างมากพอที่จะให้ความสนใจและเอาใจใส่นักเรียนแต่ละคนมากขึ้น นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ยังใช้ช่วยในการคิดคะแนน การเก็บทะเบียนต่าง ๆ ตลอดจนงานให้คะแนนด้วยซึ่งก็จะช่วยลดภาระของครูในด้านธุรการ

อย่างไรก็ตามเนื่องจากคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่มีราคาแพงดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีมาตรการความปลอดภัยที่เข้มแข็งด้วย สำหรับโทรทัศน์นั้นสามารถนำมาใช้ในห้องเรียนได้ แม้ว่าจะอยู่ห่างไกลแค่ไหน นักเรียนจากจุดต่าง ๆ ทั่วประเทศนั้นสามารถนำมาใช้ในห้องเรียนได้สามารถเรียนกับโทรทัศน์ที่มาจากแหล่งเดียวกันได้ นอกจากนี้ยังได้มีการใช้สื่อการสอนอื่น ๆ เข้ามาช่วยในการเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้นรูปแบบสุดท้าย ได้แก่ การเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านกายภาพทั้งสถาปนิกผู้ออกแบบห้องเรียนและโรงเรียนได้ให้ความสนใจและปรับปรุงแบบอาคารสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สอนและผู้เรียนที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สะดวกและรวดเร็ว นอกจากนี้ยังได้พยายามออกแบบให้นักเรียนมีความสบายใจมีบรรยากาศที่เอื้อแก่การศึกษาหาความรู้ การสร้างห้องเรียนนอกประสงค์สามารถปรับเปลี่ยนเพื่อใช้ในการเรียนที่เป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยได้สะดวก

2. อิทธิพลทางด้านกฎหมาย (Legal Influences) อิทธิพลทางด้านกฎหมายมีแนวโน้มเข้ามามีบทบาทในโรงเรียนของประเทศอุตสาหกรรมมากกว่าแห่งอื่น ในประเทศที่กำลังพัฒนานั้น มักจะมีความพยายามที่จะให้อำนาจจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับส่วนกลาง ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ความแตกต่างกันในเรื่องระเบียบหรือกฎข้อบังคับมากมายในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ส่วนในประเทศที่พัฒนาแล้วนั้นอิทธิพลทางด้านกฎหมายจะเข้ามามีบทบาทมาก เพื่อขจัดอิทธิพลของสมาคมผู้ปกครองที่มักจะก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่นักศึกษาในหลาย ๆ ด้าน สำหรับในประเทศสหรัฐอเมริกา อิทธิพลของสมาคมผู้ปกครองที่เห็นได้ชัด ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยสิทธิของนักเรียน พระราชบัญญัติครู ข้อห้ามลงโทษนักเรียนทางด้านร่างกาย เช่น การเฆี่ยนตี หากทำเกินเลยก็เป็นความผิดกฎหมาย นอกจากนี้อิทธิพลทางด้านกฎหมายที่เป็นส่วนสำคัญในด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การให้สิทธิและโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กเท่าเทียมกัน การจัดการศึกษาพิเศษแก่เด็กพิการ หรือเด็กผิดปกติ การจัดการศึกษาภาคบังคับ กฎหมายที่ระบุไว้ว่าบิดามารดาจะต้องส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษามีอายุตามที่กฎหมายกำหนดและจะต้องอยู่ในโรงเรียนหรือเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ หรือจนกว่าจะมีอายุระดับหนึ่งจึงจะให้ออกไปได้

3. ทางด้านการเมือง (Political Influences) การจัดการศึกษาเพื่อให้ได้คุณภาพนั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ แต่สิ่งสำคัญที่จะช่วยเสริมให้ได้คุณภาพตามที่ต้องการหรือคาดหวังไว้นั้นก็คือจำนวนเงินงบประมาณหากมีงบประมาณมากเพียงพอก็สามารถจัดหาครูหรืออาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ สามารถจัดซื้ออุปกรณ์การสอนที่ดีในจำนวนที่เพียงพอและหากเป็นโรงเรียนเอกชนก็จะสามารถจ้างผู้บริหารที่มีความสามารถทางการบริหารจัดการจัดจ้างครูอาจารย์ดี ๆ และมีอาคารสถานที่ อุปกรณ์การสอนดี ๆ ได้ แต่ในความเป็นจริงแล้วจะพบว่าสถานศึกษาของรัฐบาลมักจะประสบปัญหาในเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับงบประมาณอยู่เสมอและบางครั้งก็มักจะพบเสมอว่าจำนวนของครูอาจารย์ที่มีอยู่น้อย จึงทำให้ครูอาจารย์ต้องทำงานหนักจำนวนนักเรียนในชั้นต้องเพิ่มขึ้น ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมชั้นเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมากนั้นจะทำให้ครูเสียเวลาไปมากเวลาที่จะใช้ในเรื่องเนื้อหาบทเรียนก็น้อยลง ผลที่ตามมาก็คือการเรียนการสอนทำไม่ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะลดลงตามไปด้วยและรายได้ของครูหรืออาจารย์ในฐานะที่เป็นข้าราชการค่อนข้างน้อย ถ้าเปรียบเทียบกับความเจริญทางด้านเศรษฐกิจทั่ว ๆ ไปในปัจจุบันทำให้ครูอาจารย์มักมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจส่วนตัวแทนที่ครูอาจารย์จะอุทิศเวลาทั้งหมดเพื่อการเรียนการสอน ครูอาจารย์กลับพยายามหารายได้เพิ่มเติมด้วยการออกไปสอนพิเศษหรือประกอบอาชีพอื่น ๆ เสริมสิ่งเหล่านี้จะกระทบต่อผลการเรียนของนักเรียนนักศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นปัญหาด้านเศรษฐกิจจึงเป็นสภาพแวดล้อมอันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก

4. อิทธิพลทางด้านประชากร (Demographic Influences) การเพิ่มของประชากรอย่างรวดเร็วมีผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนอย่างมากเมื่อประชากรเพิ่มจำนวนมากขึ้นจำนวนเด็กที่อยู่ในวัยเรียนก็เพิ่มตาม ในขณะที่เดียวกันอาคารสถานที่เรียน ห้องเรียน รวมถึงครูอาจารย์ไม่สามารถเพิ่มตามอัตราที่ได้สัดส่วนกันได้ ดังนั้นครูอาจารย์จึงต้องรับภาระหนัก จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอปัญหาทางด้านความประพฤติของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบันมีปัญหาคอขวดอื่นเมื่อมีปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจและสงครามทำให้เกิดการอพยพของประชากร มีการย้ายถิ่นที่อยู่เพื่อการอยู่รอดและเพื่อชีวิตที่ดีกว่า เช่น ประชากรในส่วนภูมิภาค

โยกย้ายถิ่นที่อยู่ มาทำกินในเมืองหลวง ทำให้เกิดความแออัดนักเรียนนักศึกษาในแต่ละโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษามักมาจากครอบครัวต่าง ๆ บางคนมาจากครอบครัวที่ถึงแม้จะมีทั้งบิดามารดาแต่บิดามารดาทำงานนอกบ้านไม่มีเวลาอบรมดูแลลูก ผู้ที่จะต้องรับภาระก็คือครูผู้สอนและหากครูผู้สอนไม่มีความสามารถทางในการปกครองชั้นเรียนยิ่งจะทำให้เกิดปัญหาต่อไปไม่สิ้นสุด เด็กบางคนที่มีความประพฤติดี ตั้งใจเรียน อาจต้องเสียเวลากับการที่ครูต้องใช้เวลาอบรมควบคุมเด็กที่มีปัญหา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนที่จำต้องปะทะกับอิทธิพลของสภาพแวดล้อมเช่นนี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาทางปรับปรุงแก้ไข เช่น ครูผู้สอนจะต้องมีความสามารถและมีความชำนาญเพียงพอที่จะควบคุมดูแลอบรมสั่งสอนนักเรียนที่มาจากหลายกลุ่มทางโรงเรียนจะต้องมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอ มีบุคลากรพิเศษที่จะคอยช่วยแก้ปัญหา เช่น มีผู้แนะแนว เป็นต้น

5. อิทธิพลทางด้านนิเวศวิทยา (Ecological Influences) อิทธิพลทางด้านนิเวศวิทยา หรือสิ่งแวดล้อมนั้นครอบคลุมไปถึงสภาพและสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับห้องเรียน เช่น องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน หน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่มีส่วนช่วยเหลือโรงเรียน รวมทั้งหน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ องค์กรเกี่ยวกับเยาวชน องค์กรต่าง ๆ เหล่านี้จะเข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาหรือควบคุมปัญหาความประพฤติของเด็กมาก ซึ่งมีทั้งผลดีและผลเสีย ผลดีก็คือจะช่วยแก้ปัญหาเด็กผลเสียก็คือจะทำให้ครูปล่อยวางในหน้าที่นี้เพราะเห็นว่ามีหน่วยงานหรือองค์กรอื่นเข้ามาทำหน้าที่แล้ว นอกจากนี้การที่หน่วยงานอื่นเข้ามายุ่งเกี่ยวกับชั้นเรียนมาก ๆ ก็มักจะทำให้ครูต้องให้ความสนใจในหน่วยงานนั้น ๆ เสียเวลาไปกับเรื่องที่ไม่ใช่งานทางด้านวิชาการมากไป

6. อิทธิพลด้านวัฒนธรรม (Culture Influences) วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเนื่องจากในแต่ละห้องเรียน ครูและนักเรียนต่างก็นำเอาคุณลักษณะต่าง ๆ ติดตัวมา เช่น ค่านิยมความเชื่อทางสังคมและประเพณีการเก่า ๆ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถือเป็นวัฒนธรรมของแต่ละคนที่สังกัดอยู่ในต่างประเทศที่วัฒนธรรมมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนมาก โดยเฉพาะในประเทศที่มีประชากรต่างเชื้อชาติต่างเผ่าพันธุ์อาศัยอยู่ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกาครูชาวผิวขาวอาจตีพฤติกรรมของเด็กผิวดำผิด ๆ หรือเด็กผิวดำถูกกีดกันไม่ให้เสมอภาคกับเด็กผิวขาวโดยที่ครูไม่ได้ตั้งใจ นอกจากนี้ก็ยังมีเด็กที่มาจากครอบครัวที่อพยพย้ายถิ่นที่อยู่อาจได้รับการถูกเหยียดหยาม สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนมาก อีกสิ่งหนึ่งที่มีอิทธิพลก็คือความเชื่อของครู ครูบางคนเชื่อในธรรมชาติของมนุษย์ว่าคนมีความรับผิดชอบทุกคน ครูก็ปฏิบัติต่อนักเรียนโดยให้นักเรียนเป็นอิสระในด้านความคิดและการกระทำ แต่ถ้าครูมีความเชื่อว่ามนุษย์ส่วนใหญ่มีความเกียจคร้านเป็นนิสัย จะทำสิ่งใดจะต้องได้รับคำสั่งจึงจะทำ ดังนั้นครูก็จะปฏิบัติต่อนักเรียนเหมือนเป็นผู้บังคับบัญชาออกคำสั่งนักเรียน ถ้านักเรียนซัดซิ้นไม่ปฏิบัติตามก็จะถูกลงโทษความเชื่อของครูซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม จึงมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนดังกล่าวการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนการจัดการสภาพแวดล้อมทางการเรียน แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะด้วยกันคือ สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมทางด้านจิตภาพ และสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ เป็นสภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ อาคารสถานที่ โต๊ะเก้าอี้สื่ออุปกรณ์การสอนต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ตามธรรมชาติ ได้แก่ ต้นไม้ พืช ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ เป็นต้น สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านกายภาพ จะส่งผลต่อการเรียน

การสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแบ่งออกเป็นสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

1.1 สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ประกอบด้วย ห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ แสงสว่างสีเสียงอุณหภูมิเหล่านี้ เป็นต้น

1.1.1 ห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียน ได้แก่ ห้อง พื้นห้อง ผนัง ประตู หน้าต่าง ขนาดและพื้นที่ว่างภายในห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ อุปกรณ์ตกแต่งห้องเรียน เช่น แจกันดอกไม้ ภาพวาด เป็นต้น

1.1.2 แสงสว่าง ได้แก่แสงธรรมชาติจากดวงอาทิตย์ และแสงประดิษฐ์ ซึ่งเป็นแสงจากหลอดไฟประดิษฐ์

1.2 สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ได้แก่ แหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น แหล่งบริการห้องปฏิบัติการ ห้องทดลอง โรงฝึกงาน ห้องสมุด ศูนย์วัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องเนื่องกับการเรียนและการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากในห้องเรียน

1.2.1 เสียง ได้แก่ เสียงบรรยายของผู้สอน เสียงการสนทนาระหว่างผู้สอนและผู้เรียนหรือผู้เรียนกับผู้เรียน เสียงจากเครื่องขยายเสียง เหล่านี้จะต้องมีระดับความดังที่พอเหมาะ

1.2.2 อุณหภูมิ ได้แก่ ระดับความชื้นของอากาศ การถ่ายเทของอากาศ การระบายอากาศโดยธรรมชาติและการ ระบายอากาศจากอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ได้แก่ พัดลม เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น

2. สภาพแวดล้อมทางด้านจิตภาพ ได้แก่สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกจิตใจ เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน แบ่งออกเป็นองค์ประกอบสำคัญ 2 องค์ประกอบคือ

2.1 องค์ประกอบด้านนักเรียน ได้แก่ บุคลิกภาพและพฤติกรรมของนักเรียนระดับสติปัญญา

- บุคลิกภาพและพฤติกรรมของนักเรียน จะมีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบุคลิกภาพและพฤติกรรมของนักเรียนที่สำคัญ ได้แก่ การร่วมกิจกรรม การเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ การสมาคม ภายในกลุ่ม ความมีระเบียบในการทำงาน ความเป็นประชาธิปไตย เป็นต้น

- ระดับสติปัญญา ระดับสติปัญญาของนักเรียนมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรเลือกเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของนักเรียนด้วย

- สถานภาพทางครอบครัว จากงานวิจัยพบว่า พื้นฐานทางครอบครัวจะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพบว่าอาชีพและรายได้ของบิดามารดามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อีกทั้งการเอาใจใส่ของผู้ปกครองจะส่งผลทางตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นการจัดการศึกษาก็ควรคำนึงถึงในส่วนนี้ด้วย หากพบว่านักเรียนมาจากสภาพครอบครัวอย่างไรแล้ว ก็จะได้จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้มีความเหมาะสม เช่น การจัดหาทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่มี

สภาพครอบครัวที่ยากจนเพื่อที่นักเรียนจะได้มีกำลังใจในการที่จะศึกษาค้นคว้าเล่าเรียนตามที่ฝฝฝนไว้ได้มากยิ่งขึ้น

3. สภาพแวดล้อมทางด้านสังคม ได้แก่สภาพแวดล้อมที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่นความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน นักเรียนกับครูผู้สอน รวมถึงกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆของโรงเรียนองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านสังคม เช่น

3.1 การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน จากงานวิจัยพบว่าบรรยากาศในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 การสร้างแรงจูงใจ หากนักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะเรียนจะทำให้ผลการเรียนดีขึ้น แรงจูงใจจะมีทั้งภายนอกและภายใน สำหรับแรงจูงใจภายนอกนั้นผู้สอนสามารถกระตุ้นเพื่อให้นักเรียนสามารถ แสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ต้องการได้

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสำเร็จด้านวิชาการและพฤติกรรมของนักเรียนมีผลมาจากความสัมพันธ์ที่มีระหว่างครูและนักเรียน

กล่าวคือ คุณภาพของความสัมพันธ์และการให้ความสนับสนุน ร่วมมือกันส่วนบุคคลในชั้นเรียน มีผลต่อระดับความต้องการของนักเรียนแต่ละคน เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และมีผลโดยตรงต่อความสำเร็จในการทำกิจกรรมด้านการเรียน จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียน จะมีผลต่อการจัดการเรียน การสอน ตลอดจนส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างมากในการจัดการเรียน การสอนจึงควรต้องตระหนักถึงการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาอย่างรอบคอบและจริงจังจึงจะบังเกิดผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างแท้จริง จากอิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางการเรียนดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียน มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ไม่ว่าจะ เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน หรือ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและที่ใกล้ชิดตัวผู้เรียนมากก็คือ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนยังมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมาก

ดังนั้น สภาพแวดล้อมทางการเรียนจึงเป็นสิ่งที่ควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ไม่ควรเพิกเฉยละเลยเพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้เรียนแต่ละคน แต่ในสภาพความเป็นจริงนั้นเป็นที่สังเกตว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนต่างๆดังกล่าว ไม่ค่อยได้รับความเอาใจใส่เท่าใดนัก ส่วนใหญ่จะมองข้ามไปจนเกิดผลเสียต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นถ้าครูและผู้บริหารได้ตระหนักถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ทำความเข้าใจและจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนของผู้เรียน ก็จะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้ของผู้เรียนดียิ่งขึ้น

4. การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis)

สถิติการจำแนกกลุ่มซึ่งเป็นสถิติที่ใช้ในการศึกษาตัวแปรที่ใช้ในการจำแนกหรือแบ่งกลุ่ม คน สัตว์ หรือสิ่งของ ออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์จำแนกประเภท

การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มเป็นการคัดเลือกตัวแปรกลุ่มหนึ่งหรือตัวแปรชุดหนึ่ง ที่นักวิจัยคิดว่าตัวแปรเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการศึกษาและทดสอบว่าตัวแปรที่ได้เก็บรวบรวมมาสามารถที่จะจำแนกหน่วยวิเคราะห์ออกเป็นกลุ่มได้อย่างถูกต้องหรือไม่ โดยจะชี้ให้เห็นว่าการเป็นสมาชิกของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งขึ้นอยู่กับตัวแปรใดบ้าง (กัลยา วาณิชย์บัญชา 2550:235-245) โดยทั่วไปตัวแปรเหล่านี้จะเป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยคิดว่ามีอิทธิพลต่อการเป็นสมาชิกของกลุ่มของหน่วยวิเคราะห์ถึงขั้นที่สามารถจะใช้ประโยชน์ ในการจำแนกได้อย่างถูกต้องว่าหน่วยวิเคราะห์ใดจะตกอยู่ในกลุ่มใดส่วนวัตถุประสงค์ในเชิงปฏิบัติหรือ การใช้ประโยชน์ของเทคนิคดังกล่าวจะเกิดขึ้นหลังจากที่ผู้วิจัยได้ค้นพบว่าความเป็นสมาชิกของกลุ่มของหน่วยวิเคราะห์ขึ้นอยู่กับตัวแปรใด และตัวแปรเหล่านี้สามารถจำแนกหน่วยวิเคราะห์ออกเป็นประเภทหรือกลุ่มได้ดีมากน้อยเพียงใดหากจำแนกได้ดีมาก ผู้วิจัยสามารถที่จะนำความรู้นั้นไปจำแนกหน่วยวิเคราะห์ใหม่ออกเป็นประเภทหรือกลุ่มได้ว่า หน่วยวิเคราะห์นั้นควรตกในกลุ่มใดอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากกว่าการจำแนกโดยที่ไม่มีความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จำแนกประเภท (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ 2548 : 521-566)

ลักษณะและคุณสมบัติของเทคนิควิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548:523) กล่าวว่า การวิเคราะห์จำแนกประเภทมีคุณสมบัติหลายอย่างที่คล้ายกับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบโลจิทและแบบมัลติโนเมียลโลจิท โดยเฉพาะในด้านตัวแปรตามและในรูปแบบของสมการ การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของ ตัวแปร การวิเคราะห์จำแนกประเภทอาศัยเทคนิค การวิเคราะห์การผันแปรโดยพิจารณาจากเมตริกซ์การผันแปรร่วมภายในกลุ่ม (Within Group Variance - Covariance Matrix) เป็นหลัก

ตัวแปรในการวิเคราะห์จำแนกประเภท

มีความต้องการทางด้านข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ ดังนี้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ 2548 : 523)

- 1.1 ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรกลุ่ม อาจจะมี 2 กลุ่ม หรือมากกว่า 2 กลุ่มก็ได้
- 1.2 ตัวแปรอิสระ เป็นตัวแปรเชิงปริมาณที่วัดได้ในระดับช่วงหรืออัตราส่วน หรือ มิฉะนั้นก็เป็นตัวแปรหุ่นที่มีค่าเป็น 1 หรือ 0

ในการวิเคราะห์จำแนกประเภท จะมีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระของแต่ละกลุ่มย่อยของตัวแปรตามว่า มีความแตกต่างกันมากเพียงพอยังมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ซึ่งอาศัยการวิเคราะห์การผันแปร (Analysis of Variance) เป็นสถิติทดสอบ ถ้ามีความแตกต่างมากเพียงพอ แสดงว่าตัวแปรตัวนั้น มีความสามารถที่จะใช้เป็นตัวแปรจำแนกกลุ่มหรือจำแนกประเภทได้ในบางครั้งจึงมีการเรียกตัวแปรอิสระว่าเป็นตัวแปรจำแนก (Discriminator Variable) และเนื่องจาก

จะต้องมีการนำสมการจำแนกที่ได้ ไปใช้คาดคะเนหรือทำนายความเป็นสมาชิกของหน่วยวิเคราะห์ จึงมีการเรียกตัวแปรอิสระอีกชื่อหนึ่งว่า เป็นตัวแปรพยากรณ์ (Predictor Variable) ส่วนตัวแปรตาม จะมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ตัวแปรการจำแนกประเภท (Classification Variable) หรือตัวแปรจัดกลุ่ม (Grouping Variable)

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของเทคนิคการวิเคราะห์จำแนก

กัลยา วานิชย์บัญชา (2550:237-238) กล่าวว่า ผู้วิจัยที่จะเลือกใช้การวิเคราะห์จำแนกประเภท จะต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ต่อไปนี้

- 1.1 แบ่งตัวแปรออกเป็น 2 กลุ่ม ตัวแปรตามซึ่งเป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม มีเพียง 1 ตัว คือ เป็นสเกลแบ่งกลุ่มหรือสเกลอันดับ
- 1.2 ตัวแปรอิสระมีตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไป และเป็นสเกลแบบช่วงหรือสเกลอัตราส่วน ในกรณีที่มีสเกลแบ่งกลุ่มหรือสเกลอันดับ ให้ทำอยู่ในรูปตัวแปรหุ่น ซึ่งมีค่าเพียง 2 ค่า คือ 0 กับ 1
- 1.3 ตัวแปรอิสระของแต่ละกลุ่มต้องมีการแจกแจงแบบ Multivariate Normal
- 1.4 Variance - Covariance matrix ของตัวแปรอิสระของแต่ละกลุ่ม ต้องไม่แตกต่างกัน

การสร้างสมการจำแนก

สำราญ มีแจ้ง (2543:163 -164) กล่าวถึง การสร้างสมการจำแนกมี 2 วิธี คือวิธีตรง (Direct Method) และวิธีแบบขั้นตอน (Stepwise Method)

1. วิธีตรง เป็นการวิเคราะห์ตัวแปรทุกตัวที่ต้องการศึกษาว่า สามารถจำแนกกลุ่มตามที่ต้องการได้หรือไม่ และมีลักษณะเป็นอย่างไร โดยไม่ต้องดูผลในแต่ละขั้นตอน
2. วิธีแบบขั้นตอน เป็นวิธีการคัดเลือกตัวแปรที่ต้องการศึกษาที่จะต้องมาเข้าสมการจำแนกโดยหาตัวแปรที่ดีที่สุดในการจำแนกเข้าสมการตัวแรก จากนั้นจะหาตัวแปรที่ดีที่สุดตัวที่สองเข้ามาในสมการอีกเพื่อปรับปรุงให้สมการสามารถจำแนกได้ดีขึ้น แล้วจึงคัดเลือกตัวแปร ที่เหลือเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนไม่มีตัวแปรที่จะร่วมกันจำแนกกลุ่มได้ดีขึ้นอีกแล้ว ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาก่อนอาจจะถูกคัดออกไปได้ หากพบว่าเมื่อนำไปรวมกับตัวแปรอื่นที่ถูกคัดเลือกเข้ามาแล้วไม่ทำให้สมการจำแนกได้ดีขึ้น ดังนั้นตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้ามาในสมการจำแนก จะเป็นตัวแปรที่มีความสามารถทางการร่วมกันจำแนกกลุ่มได้ดีกว่าตัวแปรอื่นที่ไม่ได้ถูกคัดเลือก และทำให้สมการมีอำนาจในการจำแนกสูง วิธีนี้มีหลายเทคนิควิธี ได้แก่ เทคนิคของวิลค์ (Wilk) มาฮาล (Mahal) แมกซ์มิน เอฟ (Maxmin F) มินรีซิด (Minresid) และราว (Rao)

ประโยชน์ของสมการจำแนกประเภท

สมการจำแนกประเภทที่ได้มีประโยชน์ 2 ประการ คือ

1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (การเป็นสมาชิกของกลุ่ม) กับตัวแปรอิสระ ซึ่งในด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ จะมีสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวแปรแต่ละตัวในสมการที่ใช้ในการทดสอบความสำคัญของตัวแปร ซึ่งช่วยในการตีความหมายของข้อมูล ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่ได้ในสมการ บ่งชี้ถึงน้ำหนักหรือความสัมพันธ์ของตัวแปรนั้นในสมการนั้นต่อการเป็นสมาชิกของกลุ่มนั้น ในลักษณะที่คล้ายคลึงกับค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของสมการถดถอยพหุคูณหรือการวิเคราะห์ตัวประกอบ

2. จำแนกประเภทโดยใช้สมการที่ได้มาแบ่งจำแนกกลุ่ม เมื่อได้สมการมาแล้วก็สามารถที่จะระบุว่ากรณีใดจะเป็นสมาชิกของกลุ่มใด โดยอาศัยค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่ปรากฏอยู่ในสมการจำแนกคุณกับค่าของตัวแปรแต่ละตัวจะได้ค่าของตัวแปรตรงกับค่า หรือรหัสที่แบ่งจำแนกกลุ่มค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรจำแนก (Discriminant Variable) แต่ละตัวว่าตัวแปรใดมีน้ำหนักในการจำแนกกลุ่มได้มากกว่าตัวแปรใดในทิศทางใดซึ่งแสดงโดยเครื่องหมายบวกหรือลบ การใช้ค่าสถิติดังกล่าวนี้ต้องควบคู่ไปกับค่าสถิติทดสอบ F ของตัวแปรแต่ละตัวเป็นสถิติที่แสดงความสามารถของสมการในการจำแนกกว่าจำแนกได้ดีมากน้อยเพียงใด ซึ่งสมการที่ดีควรจำแนกได้ถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 90 ซึ่งการที่จำแนกได้ถูกต้อง จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับข้อมูลหรือตัวแปรที่ผู้วิจัยนำมาใช้ว่า ผู้วิจัยได้คัดเลือกมาถูกต้องดีพอหรือไม่ถ้าดีพอตัวแปรนั้น ๆ ก็น่าจะช่วยในการจำแนกประเภทได้ถูกต้อง

สถิติที่สำคัญในการวิเคราะห์จำแนกประเภท

ในการนำเทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภทมาใช้นั้น สาราญ มีแจ้ง (2544) ได้กล่าวถึง สถิติที่จะใช้ในการตัดสินความสำคัญของสมการวิเคราะห์จำแนกประเภทสถิติที่สำคัญมีด้วยกัน 3 ค่า คือ

- ค่าไอเกน (Eigen Value) เป็นค่าที่ได้จากกระบวนการหาสมการการวิเคราะห์จำแนกประเภท เป็นค่าที่ใช้วัดความสำคัญเชิงเปรียบเทียบของสมการ ค่ารวมของไอเกนวัดความผันแปร (Total Variance) ทั้งหมดของตัวแปรจำแนกประเภท (ตัวแปรอิสระ) เมื่อค่าไอเกนแต่ละค่าคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละของค่ารวมของไอเกนทั้งหมด ค่าที่ได้สามารถนำไปใช้อ้างอิงความสำคัญเชิงเปรียบเทียบของสมการที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากสมการวิเคราะห์จำแนกประเภทที่ได้ ได้ตามลำดับของความสำคัญ เราจึงสามารถใช้ค่าไอเกน กำหนดจำนวนสมการที่ต้องการหาได้ โดยกำหนดค่าขั้นต่ำของค่าไอเกนไว้

- ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation) เป็นสถิติที่สามารถใช้ในการตัดสินความสำคัญของสมการกับกลุ่มของตัวแปร ซึ่งระบุการเป็นสมาชิกของกลุ่มนั้น ๆ ของตัวแปรตาม โดยจะชี้ให้เห็นว่าการเป็นสมาชิกของกลุ่มมีความสัมพันธ์กับสมการที่หามาได้มากน้อยเพียงใด อาจตีความหมายได้ว่า ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลที่ต่ำ หมายความว่า สมการนั้นไม่สามารถใช้ในการคาดคะเนการเป็นสมาชิกของกลุ่มนั้นได้ดี

- ค่าวิลค์ แลมบ์ดา (Wilks' s Lamda) เป็นมาตรวัดอำนาจจำแนกของตัวแปรเดิม โดยที่ยังไม่ได้หักออกจากสมการจำแนก กล่าวคือ ถ้าค่า วิลค์ แลมบ์ดา มากเท่าใดตัวแปรหรือข้อมูลที่เหลือจะอธิบายการเป็นสมาชิกของกลุ่มโดยสมการใหม่จะน้อยลงไปเท่านั้นเราสามารถแปลงค่าของ วิลค์ แลมบ์ดา เป็นค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ได้ ในการทดสอบความสำคัญทางสถิติ ถ้าค่าไคสแควร์ต่ำ แสดงว่า ค่าวิลค์ แลมบ์ดา ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การวิเคราะห์จำแนกประเภท หมายถึง เทคนิคทางสถิติที่ใช้จำแนกกลุ่มบุคคลหรือหน่วยวิเคราะห์ออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ที่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้า ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญในการใช้สถิติ ได้แก่ ตัวแปรตามซึ่งเป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม มีเพียง 1 ตัว ตัวแปรอิสระมีตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไป และเป็นสเกลแบบช่วง หรือสเกลอัตราส่วน และ ตัวแปรอิสระของแต่ละกลุ่มต้องมีการแจกแจงแบบ Multivariate Normal รวมทั้ง Variance -Covariance Matrix ของตัวแปรอิสระของแต่ละกลุ่มต้องไม่แตกต่างกัน โดยใช้สถิติที่สำคัญ มีด้วยกัน 3 ค่า คือ ค่าไอเกน (Eigen Value) ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation) และวิลค์ แลมบ์ดา (Wilks' s Lamda)

5. การวิเคราะห์พหุระดับ (Multilevel Analysis)

ความสำคัญของการวิเคราะห์พหุระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลที่มีโครงสร้างเป็นพหุระดับโดยใช้โมเดลสมการถดถอยแบบทั่วไปจะเผชิญปัญหาเชิงเทคนิคที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ปัญหาความลำเอียงของการสรุปข้ามระดับ (Aggregation Bias) ปัญหาความผิดพลาดในการคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Misestimated Standard Error) และ ปัญหาความผันแปรของสัมประสิทธิ์การถดถอย (Heterogeneity of Regressions) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ความลำเอียงของการสรุปข้ามระดับ เกิดจากตัวแปรแต่ละตัวเมื่ออยู่ต่างระดับกันมักมีความหมายต่างกัน และย่อมส่งผลต่อตัวแปรตามในลักษณะที่แตกต่างกัน การวิเคราะห์พหุระดับจะช่วยศึกษาส่วนประกอบของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ จำแนกเป็นความผันแปรในระดับบุคคลหรือระดับที่ 1 และความผันแปรระดับองค์กรหรือระดับที่ 2

2. ความผิดพลาดในการคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เกิดจากข้อมูลพหุระดับถ้าการวิเคราะห์ไม่คำนึงถึงความเกี่ยวข้องของสัมพันธ์ภายในกลุ่มหรือหน่วยการวิเคราะห์ การสุ่มตัวอย่างแบบยกกลุ่มมักจะทำให้ได้กลุ่มที่มีความแตกต่างกัน ความสัมพันธ์ภายในแต่ละกลุ่มจึงมีลักษณะเฉพาะ และมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่น การวิเคราะห์พหุระดับแก้ปัญหานี้โดยใช้โมเดลทางสถิติที่มีอิทธิพลสุ่ม ซึ่งเปิดโอกาสให้มีความผันแปรที่เป็นลักษณะเฉพาะแต่ละกลุ่มได้ความผันแปรของอิทธิพลสุ่มระหว่างกลุ่มจะช่วยในการประมาณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานที่ปรับค่าสำหรับความสัมพันธ์ภายในชั้น (Inter class Correlation) ของระดับข้อมูลแล้ว

3. ความผันแปรของสัมประสิทธิ์การถดถอย เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรตาม มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ทำการวิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผันแปรดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยให้ความสนใจติดตามศึกษา การวิเคราะห์พหุระดับจะช่วยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยภายในแต่ละกลุ่ม ซึ่งความผันแปรของสัมประสิทธิ์การถดถอยภายในแต่ละ

กลุ่ม จะถูกนำไปใช้เป็นตัวแปรตามในระดับที่สูงขึ้น เพื่อศึกษาตัวแปรทำนายระดับกลุ่มที่ส่งผลต่อความผันแปรดังกล่าว

กล่าวโดยสรุป การวิเคราะห์ข้อมูลที่มีโครงสร้างเป็นพหุระดับจะช่วยลดปัญหาความลำเอียงของการสรุปข้ามระดับ (Aggregation Bias) ปัญหาความผิดพลาดในการคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Misestimated Standard Error) และช่วยลดปัญหาความผันแปรของสัมประสิทธิ์การถดถอย (Heterogeneity of Regressions) ได้อีกด้วย

ขั้นตอนการวิเคราะห์พหุระดับ

การวิเคราะห์พหุระดับในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจาก 2 ระดับ คือ ระดับนักเรียน และระดับครู ซึ่งสามารถสรุปได้ 3 ขั้นตอน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554) ดังนี้

1.วิเคราะห์ตัวแบบหลัก (Baseline) เป็นการวิเคราะห์โมเดลพหุระดับแบบไม่มีเงื่อนไขอย่างสมบูรณ์ (Fully Unconditional Model) เป็นการวิเคราะห์โมเดลพหุระดับที่มีเฉพาะตัวแปรตามโดยยังไม่มีตัวแปรทำนายในระดับใดทั้งสิ้น และเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรตามมีความผันแปรภายในหน่วยหรือระหว่างหน่วยเพียงพอที่จะวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลในขั้นตอนต่อไปหรือไม่ มีรูปแบบสมการดังนี้

Level 1 Model (Within-Unit Model)

$$Y_{ij} = \beta_{0j} + r_{ij}$$

Level 2 Model (Between-Unit Model)

$$\beta_{0j} = \gamma_{00} + u_{0j}$$

เมื่อ Y_{ij} แทน ตัวแปรตาม

β_{0j} แทน ค่าจุดตัดแกนของชั้นที่ j

γ_{00} แทน ค่าเฉลี่ยรวม

r_{ij} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนในการวิเคราะห์ระดับภายในหน่วย

u_{0j} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนในการวิเคราะห์ระดับระหว่างหน่วย

จากสมการ β_{0j} เป็นค่าที่สามารถเปลี่ยนได้และมีความคาดเคลื่อนในการประมาณค่าระหว่างห้องเรียน ในการวิเคราะห์จะแบ่งผลของพารามิเตอร์ออกเป็นอิทธิพลคงที่ (Fixed Effect) และอิทธิพลสุ่ม (Random Effect) และใช้สถิติที (t-test) ทดสอบอิทธิพลคงที่ (Fixed Effect) ($H_0: \text{Var}(\gamma_{00}) = 0$) ถ้าไม่เป็นศูนย์แสดงว่ามีค่าคงที่ (Intercept) และตัวแปรอิสระส่งผลต่อ Y_{ij} แต่ถ้ามีค่าเป็นศูนย์ แสดงว่าไม่ส่งผลต่อ Y_{ij} และใช้ χ^2 -test ทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (Random Effect) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ (Parameter Variance) ($H_0: \text{Var}(\beta_{0j}) = 0$, $H_0: \text{Var}(u_{0j}) = 0$) ถ้าไม่เป็นศูนย์แสดงว่าพารามิเตอร์ β_{0j} มีความแปรปรวนระหว่างหน่วยสามารถตั้ง β_{0j} ให้เป็นตัวแปรตามในการวิเคราะห์โมเดลอย่างง่ายได้

2. วิเคราะห์ตัวแบบอย่างง่าย (Level 1) เป็นการวิเคราะห์โมเดลพหุระดับแบบไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Model) โดยมีเฉพาะตัวแปรตามและตัวแปรในระดับนักเรียนเท่านั้น (Micro Level Data) โดยนำมาวิเคราะห์เพื่อดูว่าตัวแปรต้นระดับนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่ นอกจากนี้เพื่อเป็นการตรวจสอบตัวแปรต้นระดับนักเรียนเมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วทำให้เกิดความแปรปรวนระหว่างโรงเรียนที่ศึกษาหรือไม่ โดยใช้สถิติ t-test ในการทดสอบอิทธิพลค่าคงที่ (Fixed Effect) แล้วใช้ χ^2 -test ทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (Random Effect) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ (Parameter Variance) มีรูปแบบดังนี้

Level 1 Model (Within-Unit Model)

$$Y_{ij} = \beta_{0j} + \beta_{1j}X_{ij} + r_{ij}$$

Level 2 Model (Between-Unit Model)

$$\beta_{0j} = \gamma_{00} + u_{0j}$$

$$\beta_{1j} = \gamma_{10} + u_{1j}$$

เมื่อ	Y_{ij}	แทน ตัวแปรตามระดับนักเรียน ของนักเรียนคนที่ i ชั้นเรียนที่ j
	X_{ij}	แทน ตัวแปรอิสระระดับนักเรียน ของนักเรียนคนที่ i ชั้นเรียนที่ j
	β_{0j}	แทน ค่าคงที่ (Intercept) ของตัวแปรระดับนักเรียนชั้นเรียน j
	β_{1j}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่แสดงผลของ X ต่อ Y ในชั้นเรียนที่ j
	γ_{00}	แทน ค่าคงที่ของ β_{0j}
	γ_{10}	แทน ค่าคงที่ β_{1j}
	r_{ij}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนระดับนักเรียนในการทำนาย Y_{ij}
	u_{0j}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนระดับห้องเรียนในการทำนาย β_{0j} ชั้นเรียนที่ j
	u_{1j}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนระดับห้องเรียนในการทำนาย β_{1j} ชั้นเรียนที่ j

จากสมการสถิติ t-test ในการทดสอบอิทธิพลค่าคงที่ (Fixed Effect) ($H_0: \gamma_{10} = 0$) แล้วใช้ χ^2 -test ทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (Random Effect) ความแปรปรวนของพารามิเตอร์ (Parameter Variance) ($H_0: \text{Var}(\beta_{0j}) = 0, H_0: \text{Var}(u_{0j}) = 0$)

3. วิเคราะห์ตัวแบบตามสมมติฐาน (Level 2) เป็นการวิเคราะห์โมเดลพหุระดับโดยมีตัวแปรตามและตัวแปรต้นจากทุกระดับตามสมมติฐานการวิจัยโดยตัวแปรต้นระดับนักเรียนที่ผ่านการวิเคราะห์และพิจารณาแล้วว่าเหมาะสม จากการวิเคราะห์ตัวแปรระดับนักเรียนร่วมกับตัวแปรระดับครู เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรระดับครูและตัวแปรระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม มีรูปแบบสมการ ดังนี้

Level 1 Model (Within-Unit Model)

$$Y_{ij} = \beta_{0j} + \beta_{1j}X_{ij} + \dots + r_{ij}$$

Level 2 Model (Between-Unit Model)

$$\beta_{0j} = \gamma_{00} + \gamma_{01}Z_{1j} + u_{0j}$$

$$\beta_{1j} = \gamma_{10} + \gamma_{11}Z_{1j} + u_{1j}$$

$$\beta_{kj} = \gamma_{k0} + \gamma_{k1}Z_{1j} + u_{kj}$$

จากสมการสถิติ t-test ในการทดสอบอิทธิพลค่าคงที่ (Fixed Effect) ($H_0: \gamma_{10} = 0$) แล้วใช้ χ^2 -test ทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (Random Effect) ความแปรปรวนของพารามิเตอร์ (Parameter Variance) ((Parameter Variance) ทำนองเดียวกันกับการทดสอบโมเดลอย่างง่าย

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิลาวัลย์ เปลียนสอด (2551) ศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประจำปีการศึกษา 2548 – 2551 จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ t-test ANOVA และวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจสูงสุดของนักศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีหลักสูตรนานาชาติ ด้านทัศนคติ คือ ต้องการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ด้านสถานที่ คือ ความสะดวกในการหาที่พักอาศัย ด้านการศึกษา คือ สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของนักศึกษา และด้านค่าใช้จ่าย คือ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับแรงจูงใจของนักศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำแนกตามสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษาที่มีสาขาวิชาเรียนทุนการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวต่างกันมีแรงจูงใจต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรจิรา ชายทองแก้ว (2551) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 363 คน ตัวแปรอิสระที่ศึกษาครั้งนี้มีทั้งหมด 8 ตัวแปร ได้แก่ สัมพันธภาพภายในครอบครัว นิสัยทางการเรียน ทัศนคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ การใช้เวลาในการเรียนรู้ สัมพันธภาพกับเพื่อน บรรยากาศในการเรียนรู้ คุณภาพการสอน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยด้านสัมพันธภาพภายในครอบครัว นิสัยทางการเรียน ทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ การใช้เวลาในการเรียนรู้

สัมพันธ์ภาพกับเพื่อน บรรยากาศในการเรียนรู้ คุณภาพการสอน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

จิตติมา พัดโบก (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยนเรศวรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตจังหวัดพิษณุโลกจากการศึกษาพบว่า ผลการประเมินปัจจัยทั้ง 6 ด้าน มีความสำคัญอยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยนเรศวร มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ลำดับถัดมาคือปัจจัยด้านสภาพสังคม ปัจจัยด้านหลักสูตรและระบบการศึกษา ปัจจัยด้านคุณภาพและชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านครอบครัว และด้านการประชาสัมพันธ์ ตามลำดับจากมากไปน้อย สาขาวิชาที่มีความสนใจและตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาสาขาวิชาในกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ได้แก่สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล สาขาวิชาที่นิยมเข้าศึกษาอันดับที่ 2 ได้แก่สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ส่วนกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาที่มีกลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ได้แก่หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต อันดับที่ 2 ได้แก่สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สาขาวิชาที่กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ได้แก่สาขาวิชาภาษาอังกฤษ อันดับที่ 2 ได้แก่ หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

ปาริชาติ คุณปลื้ม (2553) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ปัจจัยด้านหลักสูตร/จำนวนสาขาวิชา ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยด้านอุปกรณ์การเรียน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของสถาบัน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยและปัจจัยด้านคุณภาพในการให้บริการมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มอายุสูงกว่า 35 ปี ส่วนปัจจัยด้านสถานที่ ทำเล/ที่ตั้ง ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการเรียน และปัจจัยด้านการเพิ่มโอกาสในการหางานทำในอนาคต มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มอายุ 26-30 ปี ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยรายด้านพบว่า ผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเรียนต่อในระดับปริญญาโทคือ บิดามารดามีค่าเฉลี่ยสูงสุด

วรรณกาญจน์ กัณธอินทร์ (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคณะเพื่อศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐกรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมชั้นปีที่ 6 อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนเลือกมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นอันดับที่ 1 ซึ่งเป็นสถาบันที่กลุ่มตัวอย่างสนใจเป็นอันดับสองรองจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีชื่อเสียงในทุกด้านมาตั้งแต่อดีต และที่นักเรียนเลือกมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพราะปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ มีภูมิลาเนาอยู่ใกล้สถาบันการศึกษา และมีโควตาและโครงการจำนวนมากให้เลือก และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคณะเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา คือ ความถนัดในสาขาวิชาที่เลือก รองลงมาคือ คณะที่เลือกนั้นจะมีผลต่อความก้าวหน้าทางด้านอาชีพ การงานและผลตอบแทนที่ได้จากอาชีพนั้น ๆ สูง

อเนก ณะชัยวงศ์ (2553) ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของ นักศึกษาภาคปกติ ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ ในการศึกษาคั้งนี้ประกอบด้วยนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ศึกษาใน ระดับปริญญาตรี จากการศึกษาค้นพบว่า ปัจจัยภายในด้านส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ คือ การตัดสินใจศึกษาต่อด้วยตนเอง ปัจจัยภายในมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษา ต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อันดับแรก คือเปิดหลักสูตรการสอนระดับปริญญาตรีหลากหลาย สาขาวิชาให้เลือก รองลงมาคือ อาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีความรู้ความสามารถ ในถ่ายทอดความรู้

ธนภุต ยืนยงเดชา (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับมากต่อการเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา คือ จบจากสถาบันนี้แล้วจะมีโอกาสในการประกอบอาชีพสูงกว่าสถาบันอื่น แต่ก็ยังมีความสำคัญใน ระดับมากเช่นกัน ปัจจัยทางด้านราคาถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเลือกศึกษาเป็นลำดับต้น ๆ

กฤษณ์ บุตรเนียน จุไร โชคประสิทธิ์ และอรสา จรุงธรรม (2554) ได้ศึกษาปัจจัยใน การเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดปราจีนบุรี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในการเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียน อาชีวศึกษา เอกชน ในจังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านอิทธิพล จากโรงเรียน/ครูแนะแนว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก และด้านอิทธิพลจาก กลุ่มเพื่อนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาในการ เลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านภาพลักษณ์ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากและด้านค่า เล่าเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก

ธีรภรณ์ พลายเล็ก (2554) ศึกษาปัจจัยปัจจัยที่มีผลต่อการพูดภาษาอังกฤษของ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงส่วนน้อยที่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับสูง ส่วนนักศึกษาที่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ ในระดับต่ำ ปัจจัยที่มีผลต่อ ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้เรียน คือ กลวิธีการเรียนและลักษณะนิสัยใน เรื่องการใช้ภาษาและปัจจัยด้านข้อมูลพื้นฐาน คือ ระดับผลการเรียนที่มีผลต่อการพูดภาษาอังกฤษ

สิทธิชัย ทองมาก พิทยาธร แก้วคง และพูนสุข อุดม (2555) ศึกษาความแตกต่าง และความสัมพันธ์ของแรงจูงใจ ความเข้มของแรงจูงใจ ปัจจัยภายในต่อแรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างนิสิตกลุ่มผลการเรียนสูงและผลการเรียนต่ำใน 8 คณะ กลุ่ม ตัวอย่างคือนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่าง และความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผลการเรียนสูงและผลการเรียนต่ำ ในด้านแรงจูงใจ ความเข้มของ

แรงจูงใจ ปัจจัยภายในต่อแรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษมีความแตกต่างด้านแรงจูงใจ ความเข้มของแรงจูงใจและปัจจัยภายในต่อแรงจูงใจและทัศนคติใน 8 คณะ และมีความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ความเข้มของแรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษใน 6 คณะ และมีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษใน 2 คณะ

ทรงธรรม ธีระกุล และคณะ (2556) ได้ศึกษาระดับ วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญ เปรียบเทียบความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยทักษิณ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยทักษิณ จากปัจจัยทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านอาจารย์และบุคลากร ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านกายภาพ และด้านการประชาสัมพันธ์

ลิต้า ลิมาน ชัลมา ปูนยัง และอาฟีฟี ลาเต๊ะ (2556) ศึกษาปัจจัยการเลือกเข้าศึกษาต่อคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีโดยการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจำนวน 350 คน ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยการเลือกเข้าศึกษาต่อ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประกอบไปด้วย 4 ปัจจัยคือ ปัจจัยด้านอนาคตของงาน ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ ปัจจัยด้านการเรียนการสอนและปัจจัยด้านแรงจูงใจ โดยประเด็นข้อคำถามครอบครัวให้การสนับสนุนมีระดับความสำคัญสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12) รองลงมา เป็นข้อคำถามความมั่นคงในสายงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11) การยอมรับจากสังคม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04) และการได้งานทำของบัณฑิตหลังจบการศึกษา (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.04) และข้อคำถามในประเด็นมีค่าใช้จ่ายที่ถูกมีระดับความสำคัญต่ำสุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66)

ณัชชาธิ์ ทรัพย์เย็น (2556) ได้ศึกษาระดับของปัจจัยด้านตัวผู้เรียนปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นปวช. ปีที่1 สาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโกบ้านโป่ง ผลการวิจัยพบว่า ระดับของปัจจัยด้านตัวผู้เรียน ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านครอบครัว มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย เริ่มจากปัจจัยด้านตัวผู้เรียนด้านนิสัยในการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.88 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยตัวผู้เรียน ด้านเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ย 3.85 ปัจจัยโรงเรียนด้านพฤติกรรมกรรมการสอนของครู มีค่าเฉลี่ย 3.76 ปัจจัยครอบครัวด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ย 3.68 และปัจจัยโรงเรียนด้านสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 3.63

ใจชนก ภาคออต (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพของสถาบันกับเหตุผลในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ทั้งนี้ทำการศึกษาปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพของสถาบัน 10 ด้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 / 2555 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีเหตุผลใน

การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อเพราะต้องการพัฒนาตัวเองมากที่สุด รองลงมาคือ ตัดสินใจศึกษาต่อเพราะต้องการพัฒนาอาชีพ

ณภัทร วุฒิมวงศา และกิงแก้ว ทรัพย์พระวงศ์ (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจการเห็นคุณค่าในตนเองและความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาและศึกษาอิทธิพลของแรงจูงใจกับการเห็นคุณค่าในตนเองต่อความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาและอำนาจการทำนายของตัวแปรทำนาย ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า 1) แรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเห็นคุณค่าในตนเองและความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของ 2) แรงจูงใจมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาและการเห็นคุณค่าในตนเองแต่ไม่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษ

นาริรัตน์ วัฒนเวฬุ (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เพศกลุ่มอายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสมในปัจจุบัน ระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัย อาชีพบิดา/มารดา และรายได้ครอบครัวแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในขณะที่นักศึกษาที่นับถือศาสนา ภูมิลำเนา เกรดเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและมีความรู้พื้นฐานภาษาจีนกลางก่อนเข้าศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานและไม่มีความรู้พื้นฐานภาษาจีนก่อนเข้าศึกษาในสาขาวิชาภาษาจีนมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรศักดิ์ นิมิตรตันพร (2556) ศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลของปัจจัยการมีภาษาที่สองของบุคคลปัจจัยความเหมาะสมกับภาษาที่สองของบุคคล ปัจจัยทัศนคติการเรียนรู้ ปัจจัยความคาดหวังทางสังคม ปัจจัยความวิตกกังวลการใช้ภาษาจีน ปัจจัยประโยชน์จากการเรียนภาษาจีน ที่มีผลต่อความตั้งใจเข้าเรียนในสถาบันสอนภาษาจีนของผู้ปกครองและบุตรหลานโรงเรียนฮัลโหลหนิห่าว โดยการวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองและบุตรหลานที่มีความตั้งใจ หรือกำลังมีความตั้งใจเข้าเรียนในสถาบันสอนภาษาจีนของผู้ปกครองและบุตรหลานโรงเรียนฮัลโหล หนิห่าว ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจเข้าเรียนในสถาบันสอนภาษาจีนของผู้ปกครองและบุตรหลานโรงเรียนฮัลโหล หนิห่าว คือ ปัจจัยประโยชน์จากการเรียนภาษาจีน ปัจจัยความคาดหวังทางสังคม ปัจจัยทัศนคติการเรียนรู้ ปัจจัยความวิตกกังวลการใช้ภาษาจีน

ปภัสร่า ปูนยง นูริตา มูซอ และอาฟีฟิ ลาเต๊ะ (2557) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ของนักศึกษาต่างพื้นที่ภายใต้ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาต่างพื้นที่ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และวิธีวิเคราะห์ถดถอย

พหุคูณโดยใช้การเลือกตัวแปรเข้าสมการแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีของ นักศึกษาต่างพื้นที่ภายใต้ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านความภาคภูมิใจ

รอฮานา เจะเตะ อุซมา แสมมา และอาฟีฟี ลาเต๊ะ (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นในจังหวัดปัตตานี กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น ในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี จำนวน 115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านค่านิยมและสังคม ซึ่งสามารถเขียนสมการถดถอย ได้ดังนี้

$$Z = 0.412 (\text{ด้านการจัดการเรียนการสอน}) + 0.191 (\text{ด้านค่านิยมและสังคม})$$

รุสมัยณีย์ กาลีชาตอเย็ง อามานี หะยีแม และอาฟีฟี ลาเต๊ะ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี จำ 400 คน ภาค เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการฟัง ด้านการพูด ด้านการอ่าน และด้านเขียนของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านทัศนคติ ซึ่งอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 33.2 โดยสามารถเขียนเป็นสมการถดถอย ดังนี้

$$Z = 0.288 (\text{ด้านแรงจูงใจ}) + 0.195 (\text{ด้านสิ่งแวดล้อม}) + 0.187 (\text{ด้านครอบครัว})$$

ธันยกร ช่วยทุกข์เพื่อน (2557) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษา และเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาจำแนกตามเพศ คณะที่สังกัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ นักศึกษา ทั้ง 12 คณะ ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2556 จำนวน 954 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลในการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ เมื่อพิจารณาในภาพรวม ทั้งจำแนกตามเพศ คณะที่สังกัด พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต คือ ปัจจัยด้านหลักสูตรและปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน

ปาอีชะห์ จินตรา มรัฎียะฮู เต้ลิบ มักตา จะปะเกีย และอาฟีฟี ลาเต๊ะ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบสองทาง ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยต่อการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ

.46 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยต่อการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .46 และพบว่าผลการทดสอบมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มภาษากับกลุ่มเกรดเฉลี่ย ที่มีต่อปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในด้านปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ ปัจจัยด้านอนาคตของงานและปัจจัยด้านการเรียนการสอนมีปฏิสัมพันธ์กัน ส่วนปัจจัยแรงจูงใจไม่พบปฏิสัมพันธ์

พรรณพันธ์ จันทา และ อัจฉริยา ปราบอริพ่าย (2558) ศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเปรียบเทียบความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสนและวิทยาเขตบางเขน ปี พุทธศักราช 2557 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาแยกตามองค์ประกอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีมากและรองลงมาอยู่ในระดับดี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ อาจารย์ หลักสูตร การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และเทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียนการสอน ตามลำดับ

กิตติพงษ์ ประวัติน วาสนา สุวรรณวิจิตร และเจษฎา นกน้อย (2558) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนครสงขลาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตัวอย่างคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลนครสงขลา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลนครสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม อาชีพบิดาและอาชีพมารดาแตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกัน ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ อายุ แผนกและชั้นเรียนในโรงเรียน รายได้ในครัวเรือนแตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน

ธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง และนรินทร์ สังข์รักษา (2558) ศึกษาระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ปัจจัยสนับสนุนด้านตัวผู้เรียน ด้านตัวครูผู้สอน ด้านครอบครัว และด้านโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Peng liting (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อแรงจูงใจกับแรงจูงใจ ในการเรียนวิชาภาษาจีน โดยจำแนกปัจจัยที่ศึกษาเป็น 2 ด้าน คือ (1) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สถานศึกษาสังคม และครอบครัว (2) ปัจจัยภายใน ได้แก่ การพัฒนาตนเองความต้องการเดินทางสู่ ประเทศจีนเพื่อท่องเที่ยว ศึกษาต่อ หรือทำงาน และความสนใจในภาษาและวัฒนธรรม ผลการวิจัย พบว่าในกลุ่มปัจจัยภายนอก 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาภาษาจีนนั้น คือ ปัจจัยด้านสถานศึกษา ส่งผลต่อแรงจูงใจมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านครอบครัว

Prince of Songkla University
Pattani Campus

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนจากงานวิจัยของนักวิชาการและนักวิจัยหลายๆท่าน ผู้วิจัยพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ

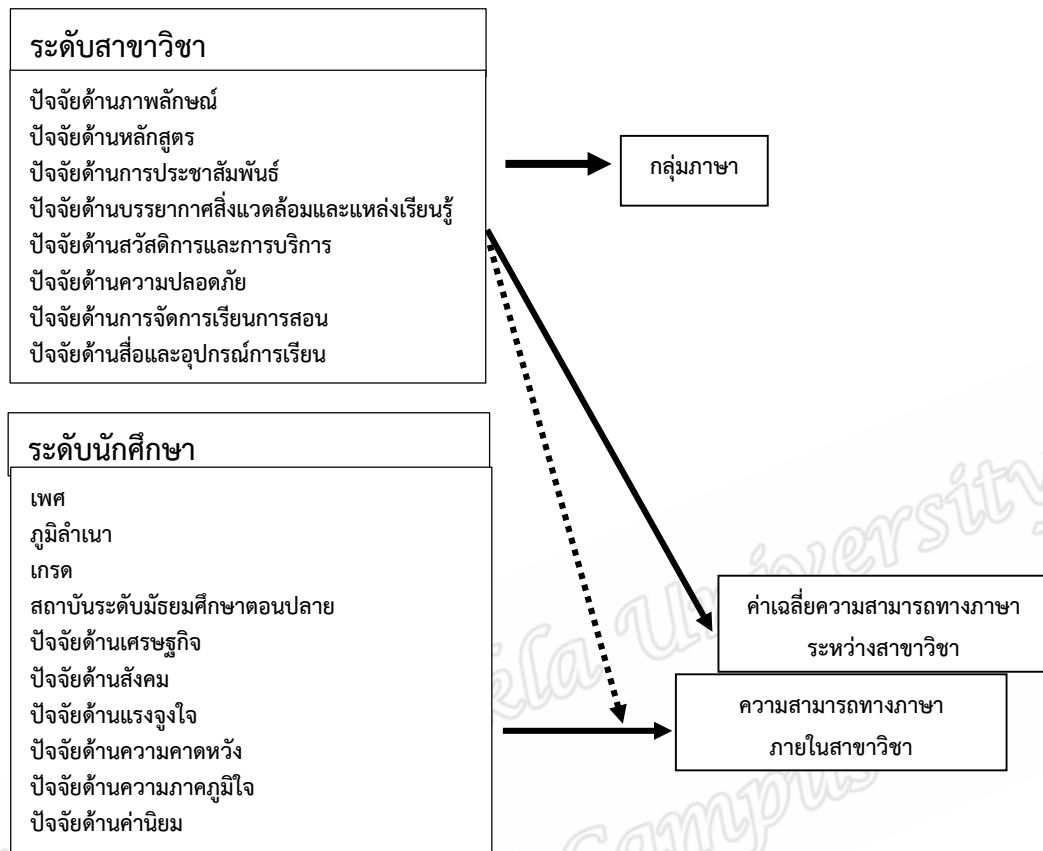
ตาราง 2 การสังเคราะห์ตัวแปรระดับสถานศึกษา ระดับสาขาวิชาและระดับนักศึกษา

ตัวแปร	ผู้วิจัย																										
	วิลาวัลย์ (2551)	อรจิรา (2551)	จิตติมา (2552)	ปาริชาติ (2553)	วรรณกาญจน์ (2553)	เอนก (2553)	ธนฤต (2554)	กฤษณ์ (2554)	ธีรภรณ์ (2554)	ลิทธิชัย (2555)	ทรงธรรม (2556)	ลิต้า (2556)	ณัชชาวีร์ (2556)	ไฉชนก (2556)	ณภัทร (2556)	นารินทร์ (2556)	สรศักดิ์ (2556)	Peng (2556)	ปัทสรา (2557)	รอธานา (2557)	รุศมัยณีย์ (2557)	ธันยากร (2557)	ปาธิษะห์ (2558)	พรรณพณัช (2558)	กิตติพงษ์ (2558)	ธนวัฒน์ (2558)	
ตัวแปรระดับนักศึกษา																											
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	✓			✓			✓	✓			✓															✓	✓
ปัจจัยด้านสังคม		✓	✓	✓		✓		✓				✓					✓	✓		✓	✓				✓	✓	✓
ปัจจัยด้านแรงจูงใจ		✓	✓		✓				✓	✓		✓		✓	✓			✓	✓	✓	✓			✓			✓
ปัจจัยด้านความคาดหวัง				✓	✓		✓		✓			✓		✓		✓	✓						✓				✓
ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ												✓			✓				✓				✓				
ปัจจัยด้านค่านิยม	✓	✓															✓			✓	✓	✓					
ตัวแปรระดับสาขาวิชา																											
ปัจจัยด้านภาพลักษณ์			✓	✓				✓								✓		✓			✓			✓			
ปัจจัยด้านหลักสูตร				✓		✓					✓							✓				✓		✓			
ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์			✓													✓						✓					
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม	✓	✓	✓	✓			✓	✓			✓		✓			✓		✓				✓	✓				
ปัจจัยด้านสวัสดิการและบริการ				✓							✓											✓					
ปัจจัยด้านความปลอดภัย																											
ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน		✓		✓		✓	✓	✓					✓			✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓			✓
ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน				✓				✓																✓			

หมายเหตุ

- ✓* เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องและผู้วิจัยสนใจศึกษา เนื่องจากพบว่า ตัวแปรนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ
- ✓ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้อง แต่พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงไม่สนใจนำมาศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างนักศึกษา กลุ่มภาษาตะวันตกและกลุ่มภาษาตะวันออก และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้ตัวแปรระดับสถานศึกษาตัวแปรระดับสาขาวิชา และตัวแปรระดับนักศึกษาเป็นตัวทำนายวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคพหุระดับ โดยมีรายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 3,030 คน จากทั้งหมด 4 มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ โดยจำแนกตามมหาวิทยาลัยและแบ่งตามกลุ่มภาษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) กลุ่มภาษาตะวันออก 2) กลุ่มภาษาตะวันตก ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนนักศึกษาที่เรียนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

มหาวิทยาลัย	จำนวนนักศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	1,155
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	802
มหาวิทยาลัยฟาฏอนี	673
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	400
รวม	3,030

ที่มา : งานทะเบียนมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา; มหาวิทยาลัยฟาฏอนี; มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 2559

1.2 ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทุกระดับไม่ต่ำกว่า 1,200 คน เพื่อช่วยให้การประมาณค่าความชันและจุดตัดมีความเหมาะสมและค่าใกล้เคียงค่าที่แท้จริง (True Value) ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โดยตัวอย่างผู้วิจัยเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามลำดับดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกแบบเจาะจงตามมหาวิทยาลัย โดยใช้สาขาวิชาเป็นหน่วยในการเลือก แบ่งสาขาวิชาเป็น 2 กลุ่มภาษา ได้แก่ กลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก

ตาราง 4 จำนวนสาขาจำแนกตามกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	จำนวนสาขาวิชา ภาษาต่างประเทศ	กลุ่มภาษา	จำนวน กลุ่มภาษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	10	ตะวันออก	6
		ตะวันตก	4
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	4	ตะวันออก	2
		ตะวันตก	2
มหาวิทยาลัยฟาฏอนี	5	ตะวันออก	3
		ตะวันตก	2
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	2	ตะวันออก	1
		ตะวันตก	1
รวม	21		

ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มนักศึกษาในแต่ละห้องเรียน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ตามสัดส่วนของตัวอย่างที่ต้องการ ทั้งหมด 1,332 คน รายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแสดงไว้ในตารางที่ 5

ตาราง 5 จำนวนตัวอย่างของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

มหาวิทยาลัย	คณะ	กลุ่มภาษา	สาขาวิชา	จำนวน (คน)
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	ภาษาตะวันออก	ภาษามลายู	93
			ภาษาจีน	36
			ภาษาญี่ปุ่น	29
			ภาษาเกาหลี	39
			ภาษาอาหรับ	51

ตาราง 5 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย	คณะ	กลุ่มภาษา	สาขาวิชา	จำนวน (คน)
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	ภาษาตะวันตก	ภาษาอังกฤษ	89
			ภาษาฝรั่งเศส	11
			ภาษาเยอรมัน	13
	คณะศึกษาศาสตร์	ภาษาตะวันตก	ภาษาอังกฤษ	107
	วิทยาลัยอิสลาม	ภาษาตะวันออก	ภาษาอาหรับ	49
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	ภาษาตะวันออก	ภาษามลายู	89
			ภาษาจีน	56
	คณะครุศาสตร์	ภาษาตะวันตก	ภาษาอังกฤษ	97
		ภาษาตะวันตก	ภาษาอังกฤษ	116
มหาวิทยาลัยฟาฏอนี	คณะศิลปศาสตร์ และสังคมศาสตร์	ภาษาตะวันออก	ภาษามลายู	65
			ภาษาอาหรับ	73
			ภาษาตะวันตก	ภาษาอังกฤษ
	คณะศึกษาศาสตร์	ภาษาตะวันออก	ภาษาอาหรับ	20
		ภาษาตะวันตก	ภาษาอังกฤษ	80
มหาวิทยาลัยนราธิวาส ราชชนรินทร์	สถาบันอิสลามและ อาหรับศึกษา	ภาษาตะวันออก	ภาษาอาหรับ	80
			ภาษาอาหรับ	42
	คณะศิลปศาสตร์	ภาษาตะวันตก	ภาษาอังกฤษ	32
รวม				1,332

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามโครงสร้างของตัวแปรสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคพหุระดับ (Multilevel Analysis) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ตัวแปรระดับนักศึกษา และตัวแปรระดับสาขาวิชา

2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

2.1.1 ระดับนักศึกษามี 6 ปัจจัย ประกอบด้วย

- 2.1.1.1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
- 2.1.1.2 ปัจจัยด้านสังคม
- 2.1.1.3 ปัจจัยด้านแรงจูงใจ
- 2.1.1.4 ปัจจัยด้านความคาดหวัง
- 2.1.1.5 ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ
- 2.1.1.6 ปัจจัยด้านค่านิยม

2.1.2 ระดับสาขาวิชา มี 8 ปัจจัย ประกอบด้วย

- 2.1.2.1 ปัจจัยด้านภาพลักษณ์
- 2.1.2.2 ปัจจัยด้านหลักสูตร
- 2.1.2.3 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์
- 2.1.2.4 ปัจจัยด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม
- 2.1.2.5 ปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ
- 2.1.2.6 ปัจจัยด้านความปลอดภัย
- 2.1.2.7 ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2.1.2.8 ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถทางภาษา ได้แก่ ความสามารถทางการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 4 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check List)
- ตอนที่ 2 แบบประเมินตนเองด้านความสามารถทางภาษาเป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย 4 ด้าน
  - ด้านที่ 1 ด้านการฟัง
  - ด้านที่ 2 ด้านการพูด
  - ด้านที่ 3 ด้านการอ่าน
  - ด้านที่ 4 ด้านการเขียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย 14 ด้าน
  - ด้านที่ 1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
  - ด้านที่ 2 ปัจจัยด้านสังคม
  - ด้านที่ 3 ปัจจัยด้านแรงจูงใจ
  - ด้านที่ 4 ปัจจัยด้านความคาดหวัง
  - ด้านที่ 5 ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ
  - ด้านที่ 6 ปัจจัยด้านค่านิยม
  - ด้านที่ 7 ปัจจัยด้านภาพลักษณ์
  - ด้านที่ 8 ปัจจัยด้านหลักสูตร
  - ด้านที่ 9 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์
  - ด้านที่ 10 ปัจจัยด้านบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้
  - ด้านที่ 11 ปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ

- ด้านที่ 12 ปัจจัยด้านความปลอดภัย
- ด้านที่ 13 ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน
- ด้านที่ 14 ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นคำถามปลายเปิด

4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและความสำคัญของการวิจัย
4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง
5. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำอาจารย์ที่ปรึกษา
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามที่ต้องการวัด (Index of Consistency: IOC) ความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนของภาษา
7. คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และปรับปรุงข้อคำถามตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เพื่อสอบถามความเข้าใจของคำชี้แจงและความชัดเจนของข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
8. นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้วิเคราะห์หาคุณภาพด้านความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยแบบประเมินความสามารถทางภาษาของนักศึกษาได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .924 แบบสอบถามระดับความสำคัญของปัจจัยในการเลือกเรียนได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .933 และแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .963
9. นำผลการวิเคราะห์มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์พร้อมนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ผู้วิจัยทำหนังสือไปยังแต่ละมหาวิทยาลัยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ จำนวน 1,332 คน ระหว่างวันที่ 8 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 20 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2559 รวมระยะเวลา 42 วัน จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 1,332 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 1,332 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.7 อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ต่อไป

6. การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent)

2. วิเคราะห์ระดับความสำคัญ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 แบบสอบถามระดับความสามารถทางภาษาของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ความสามารถระดับดีเยี่ยม	แทน	5	คะแนน
ความสามารถระดับดี	แทน	4	คะแนน
ความสามารถระดับปานกลาง	แทน	3	คะแนน
ความสามารถระดับพื้นฐาน	แทน	2	คะแนน
ความสามารถระดับควรปรับปรุง	แทน	1	คะแนน

นำค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของประเด็นความคิดเห็นในแต่ละข้อ ดังนี้

คะแนน 4.51 - 5.00	หมายถึง	ความสามารถระดับดีเยี่ยม
คะแนน 3.51 - 4.50	หมายถึง	ความสามารถระดับดี
คะแนน 2.51 - 3.50	หมายถึง	ความสามารถระดับปานกลาง
คะแนน 1.51 - 2.50	หมายถึง	ความสามารถระดับพื้นฐาน
คะแนน 1.00 - 1.50	หมายถึง	ความสามารถระดับควรปรับปรุง

2.2 แบบสอบถามระดับความสำคัญของปัจจัยในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ระดับความสำคัญมากที่สุด	แทน	5	คะแนน
ระดับความสำคัญมาก	แทน	4	คะแนน
ระดับความสำคัญปานกลาง	แทน	3	คะแนน

ระดับความสำคัญน้อย แทน 2 คะแนน
 ระดับความสำคัญน้อยที่สุด แทน 1 คะแนน
 นำค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของ
 ประเด็นความคิดเห็นในแต่ละข้อ ดังนี้

คะแนน	4.51 - 5.00	หมายถึง	ความสำคัญมากที่สุด
คะแนน	3.51 - 4.50	หมายถึง	ความสำคัญมาก
คะแนน	2.51 - 3.50	หมายถึง	ความสำคัญปานกลาง
คะแนน	1.51 - 2.50	หมายถึง	ความสำคัญน้อย
คะแนน	1.00 - 1.50	หมายถึง	ความสำคัญน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์การจำแนก (Discriminant Analysis) โดยการวิเคราะห์จากฟังก์ชัน
 จำแนกเชิงเส้นของพีชเซอร์ ด้วยวิธี Enter และ Stepwise

4. วิเคราะห์พหุระดับ (Multilevel Analysis) แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ตัวแบบหลัก (Baseline) เป็นการวิเคราะห์ขั้นแรกเพื่อให้
 เห็นภาพรวมของตัวแปรตาม โดยไม่นำตัวแปรอิสระใด ๆ เข้ามาร่วมในการพิจารณาและเพื่อ
 ตรวจสอบว่าตัวแปรตามมีความแปรปรวนภายในหน่วยหรือระหว่างหน่วยเพียงพอที่จะวิเคราะห์
 ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพล ในขั้นตอนต่อไปหรือไม่ โดยใช้สถิติ t-test ในการทดสอบอิทธิพลคงที่
 (Fixed Effects) ($H_0: \gamma_{00} = 0$) และใช้ไคสแควร์ ($\chi^2 - \text{test}$) ทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม
 (Random Effects) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ (Parameter Variance) ($H_0: \text{var}(b_{01}) = 0$, $H_0: \text{var}(u_{0j}) = 0$)

4.2 การวิเคราะห์ตัวแบบอย่างง่าย (Level 1) เป็นการวิเคราะห์ โดยการ
 นำตัวแปรอิสระระดับนักศึกษา (Micro Level) เข้ามารวิเคราะห์ทีละตัว เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระ
 เหล่านั้นมีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษาหรือไม่ ตลอดจนเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้น
 เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้ว ทำให้เกิดความแปรปรวนระหว่างหน่วยที่ศึกษาเพียงพอที่จะนำไปวิเคราะห์หา
 ผลของตัวแปรอิสระระดับสาขาวิชาต่อไปหรือไม่ โดยใช้สถิติ t-test ในการทดสอบอิทธิพลคงที่
 (Fixed Effects) ($H_0: \gamma_{00} = 0$; $H_0: \gamma_{10} = 0$) แล้วใช้ไคสแควร์ ($\chi^2 - \text{test}$) ทดสอบความแปรปรวน
 ของอิทธิพลสุ่ม (Random Effects) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ (Parameter Variance)
 ($H_0: \text{var}(b_{01}) = 0$, $H_0: \text{var}(b_{ij}) = 0$)

4.3 การวิเคราะห์ตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัย (Level 2) โดยการนำตัว
 แปรอิสระระดับนักศึกษาที่ผ่านวิเคราะห์และพิจารณาแล้วว่าเหมาะสมจากการวิเคราะห์ระดับ
 นักศึกษามารวิเคราะห์ร่วมกับตัวแปรอิสระระดับสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบอิทธิพลตัวแปรอิสระระดับ
 สถานศึกษาที่มีต่อตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ t-test ในการทดสอบอิทธิพลคงที่ (Fixed Effects) แล้วใช้
 ไคสแควร์ ($\chi^2 - \text{test}$) ทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (Random Effects) หรือความ
 แปรปรวนของพารามิเตอร์ (Parameter Variance)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติที่ใช้ในการคุณภาพเครื่องมือ

7.1.1 ค่าความเที่ยงตรงโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างคุณลักษณะตามที่ได้นิยามไว้กับคำถาม โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยผู้เชี่ยวชาญจะพิจารณาถึงความเห็นในแต่ละข้อคำถาม ด้วยการให้คะแนนดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ถ้าดัชนี IOC คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ .50 (มีค่าตั้งแต่ .50-1.00) แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงเนื้อหานั้น ๆ

7.1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	s_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

7.2 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

7.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
	$\sum x$	แทน	ผลบวกของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

7.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้

$$S. D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S. D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

7.3 วิเคราะห์การจำแนกสาขาวิชาของนักศึกษา โดยใช้สูตรฟังก์ชันการจำแนกกลุ่ม จะอยู่ในรูปเชิงเส้นคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$D = a + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_pX_p$$

เมื่อ	$\hat{D}$	แทน	ตัวแปรตามหรือเรียกว่า Discriminant Score
	b_i	แทน	สัมประสิทธิ์ของสมการจำแนก
	X_i	แทน	ตัวแปรหรือเรียกว่า ตัวแปรจำแนกตัวที่ i ; i = 1, 2, ..., p
	p	แทน	จำนวนตัวแปร

7.4 วิเคราะห์ตัวแปรอิสระระดับนักศึกษา และระดับสาขาที่สัมพันธ์กับความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามรูปแบบการวิเคราะห์พหุระดับด้วยโปรแกรม HLM

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ตัวแบบหลัก (Baseline)

$$Y_{ij} = \beta_{0j} + e_{ij}$$

$$\beta_{0j} = \gamma_{00} + u_{0j}$$

เมื่อ	Y_{ij}	แทน	ความสามารถทางภาษาของนักศึกษาสาขาวิชาที่ j
	β_{0j}	แทน	ค่าเฉลี่ยของความสามารถทางภาษาของนักศึกษาสาขาวิชา j
	γ_{00}	แทน	ค่าเฉลี่ยรวมคะแนนความสามารถทางภาษาของทุกสาขาวิชา
	e_{ij}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนระดับนักศึกษาในการทำนาย Y_{ij}
	u_{0j}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนระดับสาขาวิชาในการทำนาย Y_{ij}

และกำหนดให้ β_{0j} , β_{1j} เป็น Random Effects คือ เป็นค่าที่แปรเปลี่ยนได้ และมีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าระหว่างนักศึกษา

1) คำนวณค่าสัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ของการวิเคราะห์พหุระดับ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$R^2 = \frac{\sigma^2_1 - \sigma^2_2}{\sigma^2_1}$$

เมื่อ	R^2	แทน	ประสิทธิภาพการพยากรณ์
	σ^2_1	แทน	ความแปรปรวนภายในหน่วยของตัวแบบหลัก (Baseline)
	σ^2_2	แทน	ความแปรปรวนภายในหน่วยของตัวแบบอย่างง่าย (Level-1)

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ตัวแบบอย่างง่าย (Level-1) เป็นการวิเคราะห์โดยนำตัวแปรอิสระระดับนักเรียน/นักศึกษาเข้ามาวิเคราะห์ทีละตัว เพื่อดูว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นมีอิทธิพลต่อ β_{0j} หรือ β_{1j} หรือไม่ ตลอดจนเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นเมื่อนำมาวิเคราะห์แล้ว ทำให้เกิดความแปรปรวนระหว่างหน่วยที่ศึกษาเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรอิสระระดับวิทยาลัยในขั้นต่อไปหรือไม่มีรูปแบบ คือ

$$Y_{ij} = \beta_{0j} + \beta_{1j}X_{ij} + e_{ij}$$

$$\beta_{0j} = \gamma_{00} + u_{0j}$$

$$\beta_{1j} = \gamma_{10} + u_{1j}$$

เมื่อ	Y_{ij}	แทน	ค่าสังเกตของตัวแปรตามจากนักศึกษาคนที่ i สาขาวิชาที่ j
	X_{ij}	แทน	ค่าสังเกตของตัวแปรอิสระจากนักศึกษาคนที่ i สาขาวิชาที่ j
	β_{0j}	แทน	ค่าจุดตัดของตัวแปรอิสระระดับนักศึกษาสาขาวิชาที่ j
	β_{1j}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ซึ่งเป็นขนาดความสัมพันธ์ของ X_{ij} ต่อ Y_{ij} ในสาขาวิชาที่ j
	u_{0j}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนระดับสาขาวิชาในการทำนาย Y_{ij}
	γ_{00}	แทน	ค่าคงที่ของ β_{0j}
	γ_{10}	แทน	ค่าคงที่ของ β_{1j}
	e_{ij}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนระดับนักศึกษาในการทำนาย Y_{ij}
	u_{0j}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนระดับสาขาวิชาในการทำนาย β_{0j} ในสาขาวิชาที่ j
	u_{1j}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนระดับสาขาวิชาในการทำนาย β_{1j} ในสาขาวิชาที่ j

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัย (Level-2) ทำการวิเคราะห์ขั้นสมมติฐานการวิจัยนำตัวแปรอิสระระดับสาขาวิชา มีรูปแบบดังนี้

$$Y_{ij} = \beta_{01} + \beta_{1j}(X_{1j}) + \beta_{2j}(X_{2j}) + \dots + e_{ij}$$

$$\beta_{0j} = \gamma_{00} + \gamma_{1j}(Z_{1j}) + \gamma_{2j}(Z_{2j}) + \dots + u_{0j}$$

$$\beta_{1j} = \gamma_{10} + \gamma_{11}(Z_{1j}) + \gamma_{12}(Z_{2j}) + \dots + u_{1j}$$

เมื่อ	Y_{ij}	แทน	ค่าสังเกตของตัวแปรตามจาก นักศึกษาคนที่ i สาขาวิชาที่ j
	X_{ij}	แทน	ค่าสังเกตของตัวแปรอิสระจากนักศึกษาคนที่ i สาขาวิชาที่ j
	Z_{1j}	แทน	ค่าสังเกตของตัวแปรอิสระระดับสาขาวิชาตัวที่ 1 สาขาวิชาที่ j
	β_{01}	แทน	ค่าจุดตัดของตัวแปรอิสระระดับนักศึกษาสาขาวิชาที่ j
	β_{1j}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ซึ่งเป็นขนาดความสัมพันธ์ของ X_{ij} ต่อ Y_{ij} ในสาขาวิชาที่ j
	γ_{00}	แทน	ค่าจุดตัดของ β_{01}
	γ_{0j}	แทน	สัมประสิทธิ์การถดถอย (Slope) ของตัวแปรอิสระระดับสาขาวิชาที่มีอิทธิพลต่อ β_{0j}
	u_{1j}	แทน	ความคลาดเคลื่อนสุ่มของค่า β_{0j} ในสาขาวิชาที่ j

โดยใช้สูตร ดังนี้

1) คำนวณค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ของการวิเคราะห์ทุกระดับ

$$R_1^2 = \frac{\tau_1 - \tau_2}{\tau_1}$$

เมื่อ	R_1^2, R_1^2	แทน	ประสิทธิภาพการพยากรณ์
	τ_1	แทน	ความแปรปรวนของพารามิเตอร์จากการวิเคราะห์ตัวแบบหลัก (Baseline)
	τ_2	แทน	ความแปรปรวนของพารามิเตอร์จากการวิเคราะห์ตัวแบบอย่างง่าย (Level-1)

2) คำนวณค่าสหสัมพันธ์ภายในชั้น โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\rho = \tau_{00} / (\sigma^2 + \tau_{00})$$

เมื่อ	σ^2	แทน	องค์ประกอบความแปรปรวนในระดับนักศึกษา
	τ_{00}	แทน	องค์ประกอบความแปรปรวนในระดับสาขาวิชา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยพหุระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ ที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง เพื่อศึกษาปัจจัยในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างนักศึกษากลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก ประการที่สอง เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์จำแนก ปัจจัยในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยวิเคราะห์จากฟังก์ชันจำแนกเชิงเส้นของพีชเชอร์ ด้วยวิธี Enter และ Stepwise

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พหุระดับ ปัจจัยในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นำเสนอการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ตัวแบบหลักของตัวแปรความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ผลการวิเคราะห์ตัวแบบอย่างง่ายของตัวแปรความสามารถทางภาษาของนักศึกษา กับตัวแปรระดับนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านความคาดหวัง ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ และปัจจัยด้านค่านิยม

3. ผลการวิเคราะห์ตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัยของตัวแปรความสามารถทางภาษาของนักศึกษา กับตัวแปรระดับนักศึกษาและตัวแปรระดับสาขาวิชา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรตามความสามารถทางภาษา กับตัวแปรระดับนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านความคาดหวัง ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ ปัจจัยด้านค่านิยม และตัวแปรระดับสาขาวิชา ได้แก่ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ ปัจจัยด้านความปลอดภัย ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน แสดงดังตารางที่ 6-7

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

		จำนวน (n=1,332)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	177	13.30
	หญิง	1155	86.70
ภูมิลำเนา	ในพื้นที่ 3 จังหวัด	951	71.40
	นอกพื้นที่ 3 จังหวัด	381	28.60
สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนรัฐบาล	481	36.10
	โรงเรียนเอกชน	851	63.90
เกรดรายวิชาด้านภาษา	B ขึ้นไป	1069	80.30
	ต่ำกว่า B	263	19.70

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 1,155 คน คิดเป็นร้อยละ 86.7 เพศชาย จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 มีภูมิลำเนาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 951 คน คิดเป็นร้อยละ 71.40 มีภูมิลำเนานอกพื้นที่ 3 จังหวัด จำนวน 381 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชน จำนวน 851 คน คิดเป็นร้อยละ 63.90 และสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 481 คิดเป็นร้อยละ 36.10 ได้เกรดรายวิชาด้านภาษา ระดับ B ขึ้นไป จำนวน 1,069 คน คิดเป็นร้อยละ 80.30 ได้เกรดรายวิชาด้านภาษาต่ำกว่า B จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 19.70

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลของตัวแปรระดับนักศึกษา ตัวแปรระดับสาขาวิชา และความสามารถทางภาษา

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
ตัวแปรระดับนักศึกษา			
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	3.52	.75	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านสังคม	3.68	.65	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านแรงจูงใจ	3.83	.64	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านความคาดหวัง	3.90	.62	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ	4.05	.63	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านค่านิยม	3.83	.64	สำคัญมาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ตัวแปรระดับสาขาวิชา			
ปัจจัยด้านภาพลักษณ์	3.75	.66	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านหลักสูตร	3.81	.63	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์	3.68	.68	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้	3.74	.65	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านสวัสดิการและบริการ	3.54	.74	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านความปลอดภัย	3.65	.71	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน	3.81	.65	สำคัญมาก
ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน	3.80	.65	สำคัญมาก
ตัวแปรตาม			
ความสามารถทางภาษา	3.54	.60	ระดับดี

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านความภาคภูมิใจสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .63 รองลงมา ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านความคาดหวังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .62 และให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านเศรษฐกิจต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .75 ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยเป็นตัวแปรระดับนักศึกษา สำหรับตัวแปรระดับสาขาวิชา กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านหลักสูตรสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .63 รองลงมา ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .65 และให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .68 และกลุ่มตัวอย่างมีระดับความสามารถต่อความสามารถทางภาษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .60

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การจำแนก ปัจจัยในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการวิเคราะห์จากฟังก์ชันจำแนกเชิงเส้นของพีชเชอร์ ด้วยวิธี Enter และ Stepwise

ผู้วิจัยนำปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ มาวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม ตัวอย่างที่เลือกเรียนต่อกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก โดยมีตัวแปรอิสระคือ เพศ ภูมิภาค สถานะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกรดรายวิชาด้านภาษา ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านความคาดหวัง ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ ปัจจัยด้านค่านิยม ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้าน

บรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ปัจจัยด้านสวัสดิการและบริการ ปัจจัยด้านความปลอดภัย ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน ส่วนตัวแปรตาม คือ กลุ่มภาษา ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ ด้วยวิธี Enter และวิธี Stepwise

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามกลุ่มภาษา

		กลุ่มภาษา ตะวันออก (n=759)	กลุ่มภาษา ตะวันตก (n=573)
เพศ	ชาย	108 (14.23 %)	69 (12.04 %)
	หญิง	651 (85.77 %)	504 (87.96%)
ภูมิภาค	ในพื้นที่ 3 จังหวัด	511 (67.30 %)	440 (76.79 %)
	นอกพื้นที่ 3 จังหวัด	248 (32.70 %)	133 (23.21 %)
สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนรัฐบาล	251 (33.07 %)	228 (39.79 %)
	โรงเรียนเอกชน	508 (66.93 %)	345 (60.21 %)
เกรดรายวิชาด้านภาษา	B ขึ้นไป	650 (85.64 %)	419 (73.12 %)
	ต่ำกว่า B	109 (14.36 %)	154 (26.88 %)

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก จำนวน 759 คน คิดเป็นร้อยละ 56.98 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 573 คน คิดเป็นร้อยละ 43.02 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก จำนวน 651 คน คิดเป็นร้อยละ 85.77 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 504 คน คิดเป็นร้อยละ 87.96 เพศชายเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 14.23 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 12.04 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก จำนวน 511 คน คิดเป็นร้อยละ 67.30 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 440 คน คิดเป็นร้อยละ 76.79 มีภูมิลำเนานอกพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 32.70 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 23.21 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเอกชนเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก จำนวน 508 คน คิดเป็นร้อยละ 66.93 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 345 คน คิดเป็นร้อยละ 60.21 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนรัฐบาลเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกจำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 33.07 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 39.79 และส่วนใหญ่ได้เกรดรายวิชาด้านภาษาระดับ B ขึ้นไปเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก จำนวน 650 คน คิดเป็นร้อยละ 85.64 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 419 คน คิดเป็นร้อยละ 73.12 เกรดรายวิชาด้านภาษาต่ำกว่า B เลือกเรียน

กลุ่มภาษาตะวันออก จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 14.36 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 26.88

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญของปัจจัยในการเลือกเรียน ภาษาต่างประเทศจำแนกตามกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก

ตัวแปร	สาขาวิชา					
	กลุ่มภาษาตะวันออก			กลุ่มภาษาตะวันตก		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสำคัญ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสำคัญ
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	3.45	.80	มาก	3.58	.71	มาก
ปัจจัยด้านสังคม	3.65	.66	มาก	3.71	.64	มาก
ปัจจัยด้านแรงจูงใจ	3.88	.65	มาก	3.79	.63	มาก
ปัจจัยด้านความคาดหวัง	4.02	.63	มาก	3.81	.60	มาก
ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ	4.12	.63	มาก	3.99	.62	มาก
ปัจจัยด้านค่านิยม	3.87	.59	มาก	3.80	.67	มาก
ปัจจัยด้านภาพลักษณ์	3.77	.69	มาก	3.73	.63	มาก
ปัจจัยด้านหลักสูตร	3.87	.62	มาก	3.77	.63	มาก
ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์	3.67	.70	มาก	3.68	.67	มาก
ปัจจัยด้านบรรยากาศ	3.74	.65	มาก	3.74	.65	มาก
สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้						
ปัจจัยด้านสวัสดิการและบริการ	3.51	.77	มาก	3.56	.72	มาก
ปัจจัยด้านความปลอดภัย	3.64	.80	มาก	3.66	.63	มาก
ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน	3.81	.67	มาก	3.82	.63	มาก
ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน	3.80	.71	มาก	3.81	.61	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยในการเลือกเรียน ภาษาต่างประเทศ ของกลุ่มตัวอย่างภาษาตะวันออก ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ ปัจจัยด้านคาดหวัง และปัจจัยด้านแรงจูงใจสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 4.02 และ 3.88 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างภาษาตะวันตกให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านความคาดหวังสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 3.82 และ 3.81 ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านความคาดหวัง ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ ปัจจัยด้านค่านิยม ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ และปัจจัยด้านหลักสูตรของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มภาษาตะวันตก ในทางกลับกันปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านสวัสดิการและบริการ ปัจจัยด้านความปลอดภัย ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตกมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มภาษาตะวันออก ส่วนปัจจัยด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตกมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74

การวิเคราะห์ด้วยวิธี Enter

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการการวิเคราะห์การจำแนก พบว่า ข้อมูลโดยภาพรวมมีการแจกแจงแบบปกติและผลการตรวจสอบเมทริกซ์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม พบว่าค่า Box's M มีค่าเท่ากับ 979.133 ค่า F เท่ากับ 5.644 ค่า Wilks' lambda มีค่า .890 ค่าไคร้สแควร์ 154.380 และ p-value เท่ากับ .00 ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมากพอจึงยังคงวิเคราะห์จำแนกต่อไป

ตาราง 10 ค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคอลแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานของตัวแปรในสมการจำแนกระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก

ตัวแปรจำแนก	ค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคอล	
	แบบคะแนนดิบ	แบบคะแนนมาตรฐาน
เพศ	-.011	-.004
ภูมิลำเนา	.954	.429
สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	.460	.221
เกรดรายวิชาด้านภาษา	-1.387	-.546
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	-.336	-.252
ปัจจัยด้านสังคม	-.429	-.278
ปัจจัยด้านแรงจูงใจ	.128	.082
ปัจจัยด้านความคาดหวัง	1.183	.723
ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ	-.036	-.022
ปัจจัยด้านค่านิยม	.026	.016
ปัจจัยด้านภาพลักษณ์	.114	.075
ปัจจัยด้านหลักสูตร	.549	.343
ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์	.052	.035
ปัจจัยด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้	.078	.051
ปัจจัยด้านสวัสดิการและบริการ	-.230	-.171
ปัจจัยด้านความปลอดภัย	-.026	-.018

ตาราง 10 (ต่อ)

ตัวแปรจำแนก	ค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอล	
	แบบคะแนนดิบ	แบบคะแนนมาตรฐาน
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน	-202	-.132
ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน	-501	-.324
ค่าคงที่	-1.440	-
ค่าเฉลี่ยคะแนนจำแนก (Group Centroid)	การเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก = .405 การเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก = -.306	

จากตาราง 10 ค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลในรูปมาตรฐาน บอกน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัวที่มีค่าการกำหนดตัวแปรจำแนกการเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก พบว่าฟังก์ชันนี้จำแนกกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักศึกษาที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก มีค่าเฉลี่ยคะแนนจำแนก เป็นบวกเท่ากับ .405 และกลุ่มที่ 2 กลุ่มนักศึกษาที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก มีค่าเฉลี่ยคะแนนจำแนกเป็นลบเท่ากับ .306 และตัวแปรที่มีน้ำหนักค่าการกำหนดตัวแปรจำแนกดีที่สุด คือ ปัจจัยด้านความคาดหวัง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอล มาตรฐานเท่ากับ .723 รองลงมา คือ เกรตรายวิชาด้านภาษา ภูมิสำเนา ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลมาตรฐานเท่ากับ .546 .429 .343 .324 .278 .252 .221 ตามลำดับ และสามารถเขียนสมการจำแนกแบบคะแนนดิบ สมการจำแนกแบบคะแนนมาตรฐาน และสมการพยากรณ์การตัดสินใจกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก ดังนี้

สมการจำแนกแบบคะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \hat{D} = & -1.440 - .011 (\text{เพศ}) + .954 (\text{ภูมิสำเนา}) \\ & + .460 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}) \\ & - 1.387 (\text{เกรตรายวิชาด้านภาษา}) - .336 (\text{เศรษฐกิจ}) - .429 (\text{สังคม}) \\ & + .128 (\text{แรงจูงใจ}) + 1.183 (\text{ความคาดหวัง}) - .036 (\text{ความภาคภูมิใจ}) \\ & + .026 (\text{ค่านิยม}) + .114 (\text{ภาพลักษณ์}) + .549 (\text{หลักสูตร}) \\ & + .052 (\text{การประชาสัมพันธ์}) + .078 (\text{บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม}) \\ & - .230 (\text{สวัสดิการและบริการ}) - .026 (\text{ความปลอดภัย}) \\ & - .501 (\text{การจัดการเรียนการสอน}) - .202 (\text{สื่อและอุปกรณ์การเรียน}) \end{aligned}$$

สมการจำแนกแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} Z &= -.004 (\text{เพศ}) + .429 (\text{ภูมิลำเนา}) \\ &+ .221 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}) \\ &- .546 (\text{เกรดรายวิชาด้านภาษา}) - .252 (\text{เศรษฐกิจ}) - .278 (\text{ด้านสังคม}) \\ &+ .082 (\text{แรงจูงใจ}) + .723 (\text{ความคาดหวัง}) - .022 (\text{ความภาคภูมิใจ}) \\ &+ .016 (\text{ค่านิยม}) + .075 (\text{ภาพลักษณ์}) + .343 (\text{หลักสูตร}) \\ &+ .035 (\text{การประชาสัมพันธ์}) + .051 (\text{บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม}) \\ &- .171 (\text{สวัสดิการและบริการ}) - .018 (\text{ความปลอดภัย}) \\ &- .324 (\text{การจัดการเรียนการสอน}) - .132 (\text{สื่อและอุปกรณ์การเรียน}) \end{aligned}$$

ตารางที่ 11 ค่าสัมประสิทธิ์ทำนายการจำแนกระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก และกลุ่มภาษาตะวันตก

ตัวแปรจำแนกกลุ่ม	ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่ม	
	กลุ่มภาษาตะวันออก	กลุ่มภาษาตะวันตก
เพศ	2.318	2.326
ภูมิลำเนา	5.173	4.495
สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1.531	1.204
เกรดรายวิชาด้านภาษา	2.736	3.721
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	2.472	2.711
ปัจจัยด้านสังคม	.591	.896
ปัจจัยด้านแรงจูงใจ	1.016	.925
ปัจจัยด้านความคาดหวัง	3.135	2.294
ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ	4.331	4.356
ปัจจัยด้านค่านิยม	1.078	1.060
ปัจจัยด้านภาพลักษณ์	2.384	2.303
ปัจจัยด้านหลักสูตร	.028	-.362
ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์	-.242	-.278
ปัจจัยด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้	-.202	-.258
ปัจจัยด้านสวัสดิการและบริการ	-.009	.155
ปัจจัยด้านความปลอดภัย	-1.250	-1.232
ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน	1.916	2.272
ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน	2.264	2.407
ค่าคงที่ (Constant)	-38.130	-37.072

จากตารางที่ 11 สามารถเขียนสมการพยากรณ์การเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก และกลุ่มภาษาตะวันตก ดังนี้

สมการพยากรณ์การเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก

$$\begin{aligned} \hat{D}_{\text{กลุ่มภาษาตะวันออก}} &= -38.130 + 2.318 (\text{เพศ}) + 5.173 (\text{ภูมิลำเนา}) \\ &+ 1.531 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}) \\ &+ 2.736 (\text{เกรดรายวิชาด้านภาษา}) + 2.472 (\text{เศรษฐกิจ}) + .591 (\text{สังคม}) \\ &+ 1.016 (\text{แรงจูงใจ}) + 3.135 (\text{ความคาดหวัง}) \\ &+ 4.331 (\text{ความภาคภูมิใจ}) + 1.078 (\text{ค่านิยม}) + 2.384 (\text{ภาพลักษณ์}) \\ &+ .028 (\text{หลักสูตร}) - .242 (\text{การประชาสัมพันธ์}) \\ &- .202 (\text{บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม}) - .009 (\text{สวัสดิการและบริการ}) \\ &- 1.250 (\text{ความปลอดภัย}) + 1.916 (\text{การจัดการเรียนการสอน}) \\ &+ 2.264 (\text{สื่อและอุปกรณ์การเรียน}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \hat{D}_{\text{กลุ่มภาษาตะวันตก}} &= -37.072 + 2.326 (\text{เพศ}) + 4.490 (\text{ภูมิลำเนา}) \\ &+ 1.204 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}) \\ &+ 3.721 (\text{เกรดรายวิชาด้านภาษา}) + 2.711 (\text{เศรษฐกิจ}) \\ &+ .896 (\text{สังคม}) + .925 (\text{แรงจูงใจ}) + 2.294 (\text{ความคาดหวัง}) \\ &+ 4.356 (\text{ความภาคภูมิใจ}) + 1.060 (\text{ค่านิยม}) + 2.303 (\text{ภาพลักษณ์}) \\ &- .362 (\text{หลักสูตร}) - .278 (\text{การประชาสัมพันธ์}) \\ &- .258 (\text{บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม}) + .155 (\text{สวัสดิการและบริการ}) \\ &- 1.232 (\text{ความปลอดภัย}) + 2.272 (\text{การจัดการเรียนการสอน}) \\ &+ 2.407 (\text{สื่อและอุปกรณ์การเรียน}) \end{aligned}$$

ตาราง 12 ร้อยละความถูกต้องในการพยากรณ์การตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก

กลุ่มนักศึกษา	จำนวน	กลุ่มพยากรณ์การตัดสินใจเลือกประเภทวิชา	
		ตะวันออก	ตะวันตก
ตะวันออก	759	528 (69.60 %)	231 (30.40 %)
ตะวันตก	573	223 (38.90 %)	350 (61.10 %)

ร้อยละของการพยากรณ์ได้ถูกต้องจากสมการเท่ากับ 65.9

จากตาราง 12 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความถูกต้องของการจำแนก มีการพยากรณ์ว่า มีนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกจำนวน 528 คน ซึ่งเป็นการพยากรณ์ถูกร้อยละ 69.60 พยากรณ์ผิดร้อยละ 30.40 เนื่องจากในความเป็นจริงมีนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก จำนวน 759 คน และมีการพยากรณ์ว่าจำนวนนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 350 คน ซึ่งเป็นการพยากรณ์ถูกร้อยละ 61.10 พยากรณ์ผิดร้อยละ

38.90 เนื่องจากในความเป็นจริงมีนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตกจำนวน 573 คน เมื่อนำฟังก์ชันที่ได้มาทดสอบความถูกต้องของการจำแนก พบว่า ฟังก์ชันที่ได้สามารถจำแนกกลุ่มการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ถูกต้องร้อยละ 65.90

การวิเคราะห์โดยใช้วิธี Stepwise

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการการวิเคราะห์การจำแนก พบว่า ข้อมูลโดยภาพรวมมีการแจกแจงแบบปกติและผลการตรวจสอบเมทริกซ์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม พบว่าค่า Box's M มีค่าเท่ากับ 222.510 ค่า F เท่ากับ 6.141 ค่า Wilks' lambda มีค่า .893 ค่าไคร้สแควร์ 150.736 และ p-value เท่ากับ .00 ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมากพอจึงยังคงวิเคราะห์จำแนกต่อไป

ตาราง 13 ค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคอลที่อยู่แบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานของตัวแปรในสมการจำแนกระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก

ตัวแปรจำแนก	ค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคอลในรูปมาตรฐาน	
	แบบคะแนนดิบ	แบบคะแนนมาตรฐาน
ภูมิลำเนา	.935	.420
สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	.464	.223
เกรดรายวิชาด้านภาษา	-1.377	-.542
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	-.398	-.298
ปัจจัยด้านสังคม	-.388	-.251
ปัจจัยด้านความคาดหวัง	1.253	.766
ปัจจัยด้านหลักสูตร	.542	.339
ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน	-.626	-.405
ค่าคงที่ (Constant)	-1.464	-
ค่าเฉลี่ยคะแนนจำแนก (Group Centroid)	การเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก = .399 การเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก = -.301	

จากตาราง 13 ค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคอลในรูปมาตรฐาน บอกน้ำหนักของตัวแปรเดิมแต่ละตัวที่มีค่าการกำหนดตัวแปรจำแนกการเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก พบว่าฟังก์ชันนี้จำแนกกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักศึกษาที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก มีค่าเฉลี่ยคะแนนจำแนกเป็นบวก เท่ากับ .399 กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักศึกษาที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก มีค่าเฉลี่ยคะแนนจำแนกเป็นลบเท่ากับ -.301 ตัวแปรที่มีน้ำหนักค่าการกำหนดตัวแปรจำแนกดีที่สุด คือ ปัจจัยด้านความคาดหวัง มีค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคอลมาตรฐาน

เท่ากับ .766 รองลงมา คือ เกรตรายวิชาด้านภาษา ภูมิลำเนา ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์คานิคอลมาตรฐาน เท่ากับ .542 .420 .405 .339 .298 .251 .223 ตามลำดับ และสามารถเขียนสมการจำแนกแบบคะแนนดิบ สมการจำแนกแบบคะแนนมาตรฐาน และสมการพยากรณ์การตัดสินใจกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตกดังนี้

สมการจำแนกแบบคะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \hat{D} &= -1.464 + .935 (\text{ภูมิลำเนา}) \\ &+ .464 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}) \\ &- 1.377 (\text{เกรตรายวิชาด้านภาษา}) - .398 (\text{เศรษฐกิจ}) - .388 (\text{สังคม}) \\ &+ 1.253 (\text{ความคาดหวัง}) + .542 (\text{หลักสูตร}) \\ &- .626 (\text{การจัดการเรียนการสอน}) \end{aligned}$$

สมการจำแนกแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} \hat{Z} &= .420 (\text{ภูมิลำเนา}) \\ &+ .223 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}) \\ &- .542 (\text{เกรตรายวิชาด้านภาษา}) - .298 (\text{เศรษฐกิจ}) - .251 (\text{สังคม}) \\ &+ .766 (\text{ความคาดหวัง}) + .339 (\text{หลักสูตร}) \\ &- .405 (\text{การจัดการเรียนการสอน}) \end{aligned}$$

ตารางที่ 14 ค่าสัมประสิทธิ์ทำนายการจำแนก (Classification Function Coefficients) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก

ตัวแปรจำแนกกลุ่ม	ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่ม	
	กลุ่มภาษาตะวันออก	กลุ่มภาษาตะวันตก
ภูมิลำเนา	4.762	4.107
สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1.609	1.284
เกรตรายวิชาด้านภาษา	2.623	3.587
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	2.499	2.778
ปัจจัยด้านสังคม	1.925	2.197
ปัจจัยด้านคาดหวัง	6.089	5.212
ปัจจัยด้านหลักสูตรสถานศึกษา	2.279	1.900
ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน	3.036	3.474
ค่าคงที่ (Constant)	-34.060	-33.001

จากตารางที่ 14 สามารถเขียนสมการพยากรณ์การเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก ดังนี้

สมการพยากรณ์การเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก

$$\begin{aligned} \hat{D}_{\text{กลุ่มภาษาตะวันออก}} &= -34.060 + 4.762 (\text{ภูมิลำเนา}) \\ &+ 1.609 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}) \\ &+ 2.623 (\text{เกรดรายวิชาด้านภาษา}) + 2.499 (\text{เศรษฐกิจ}) \\ &+ 1.925 (\text{สังคม}) + 6.089 (\text{ความคาดหวัง}) + 2.279 (\text{หลักสูตร}) \\ &+ 3.036 (\text{การจัดการเรียนการสอน}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \hat{D}_{\text{กลุ่มภาษาตะวันตก}} &= -33.001 + 4.107 (\text{ภูมิลำเนา}) \\ &+ 1.284 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}) \\ &+ 3.587 (\text{เกรดรายวิชาด้านภาษา}) + 2.778 (\text{เศรษฐกิจ}) \\ &+ 2.197 (\text{สังคม}) + 5.212 (\text{ความคาดหวัง}) \\ &+ 1.900 (\text{หลักสูตร}) + 3.474 (\text{การจัดการเรียนการสอน}) \end{aligned}$$

ตาราง 15 ร้อยละความถูกต้องในการพยากรณ์การตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก

กลุ่มนักศึกษา	จำนวน	กลุ่มพยากรณ์การตัดสินใจเลือกประเภทวิชา	
		ตะวันออก	ตะวันตก
ตะวันออก	759	529 (69.70%)	230 (30.30 %)
ตะวันตก	573	230 (40.10%)	343 (59.90 %)

ร้อยละของการพยากรณ์ได้ถูกต้องจากสมการเท่ากับ 65.50

จากตาราง 15 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความถูกต้องของการจำแนก มีการพยากรณ์ว่ามีนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก จำนวน 529 คน ซึ่งเป็นการพยากรณ์ถูกร้อยละ 69.70 พยากรณ์ผิดร้อยละ 30.30 เนื่องจากในความเป็นจริงมีนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก จำนวน 759 คน และมีการพยากรณ์ ว่ามีจำนวนนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 343 คน ซึ่งเป็นการพยากรณ์ถูกร้อยละ 59.90 พยากรณ์ผิดร้อยละ 40.10 เนื่องจากในความเป็นจริงมีนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 573 คน เมื่อนำฟังก์ชันที่ได้มาทดสอบความถูกต้องของการจำแนก พบว่า ฟังก์ชันที่สามารถจำแนกกลุ่มการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ถูกต้องร้อยละ 65.50

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พหุระดับของปัจจัยในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นำเสนอการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้ผลดังตารางที่ 14-16

ตารางที่ 16 ค่าประมาณพารามิเตอร์และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจากตัวแบบหลัก

	ค่าประมาณพารามิเตอร์	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
ICC	28.4 %	
จุดตัด	3.556**	.736
σ^2	.272**	.329
T_{00}	.108**	.521

** p<.01

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบหลัก พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ภายในสาขาวิชาของความสามารถทางภาษาของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.4 และค่าเฉลี่ยรวมของความสามารถทางภาษาของนักศึกษาเท่ากับ 3.556 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .736 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าความผันแปรของความสามารถทางภาษาของนักศึกษาภายในสาขาวิชาและระหว่างสาขาวิชาเท่ากับ .272 .108 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ .329 .521 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงสามารถทดสอบว่ามีตัวแปรอิสระใดบ้างที่มีผลทำให้ความสามารถทางภาษาของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด และสามารถเขียนสมการจากตัวแบบหลัก ดังนี้

การวิเคราะห์ภายในสาขาวิชา

$$(\text{ความสามารถทางภาษา})_{ij} = 3.556^{**} + r_{ij}$$

การวิเคราะห์ระหว่างสาขาวิชา

$$\beta_{0j} = 3.556^{**} + U_0$$

ตารางที่ 17 ค่าประมาณพารามิเตอร์และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจากตัวแบบอย่างง่าย

	ค่าประมาณพารามิเตอร์	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
จุดตัด	3.368**	.064
เพศ (ชาย = 0, หญิง = 1)	.075	.057
ภูมิลำเนา (นอกพื้นที่ 3 จว.= 0, ในพื้นที่ 3 จว. = 1)	-.039	.039
สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (โรงเรียนรัฐบาล = 0, โรงเรียนเอกชน = 1)	.149**	.050
เกรดรายวิชาด้านภาษา (ต่ำกว่า B= 0, B ขึ้นไป = 1)	.166**	.045
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	.176**	.040
ปัจจัยด้านสังคม	.138*	.064

ตารางที่ 17 (ต่อ)

	ค่าประมาณ พารามิเตอร์	ค่าความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน
ปัจจัยด้านแรงจูงใจ	.178**	.060
ปัจจัยด้านความคาดหวัง	-.101*	.042
ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ	.075*	.036
ปัจจัยด้านค่านิยม	.124*	.050
σ^2	.118**	.343
T_{00}	.077**	.277
R^2_1	.566	
R^2_2	.287	

** p<.01, * p<.05

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบอย่างง่าย เมื่อให้ความสามารถทางภาษาเป็นตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรระดับนักศึกษาทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 56.6 และค่าเฉลี่ยรวมของความสามารถทางภาษาของนักศึกษา มีค่าเท่ากับ 3.368 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ .064 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เกรตรายวิชาด้านภาษา สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเท่ากับ .178 .176 .166 .149 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ .060 .040 .045 .050 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านค่านิยม ปัจจัยด้านความคาดหวัง ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ มีค่าเท่ากับ .138 .124 -.101 .075 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ .064 .050 .042 .036 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีปัจจัย 7 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลทางบวกต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาและมีเพียง 1 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลทางลบต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา โดย มีค่าความผันแปรของความสามารถทางภาษาของนักศึกษาภายในสาขาวิชาและระหว่างสาขาวิชาเท่ากับ .118 .077 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ .343 .277 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนสมการและแผนภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรระดับนักเรียนกับตัวแปรตามจากตัวแบบอย่างง่าย ดังนี้

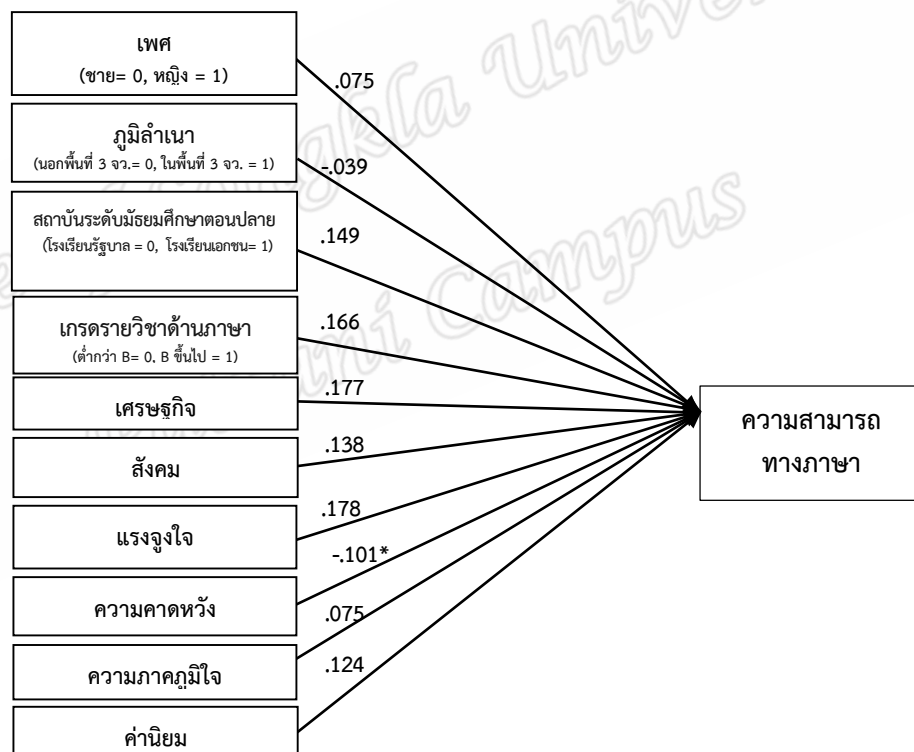
การวิเคราะห์ภายในสาขาวิชา

$$\begin{aligned}
 (\text{ความสามารถทางภาษา})_{ij} = & 3.368^{**} + .075 (\text{เพศ}) - .039 (\text{ภูมิภาค}) \\
 & + .149 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย})^{**} \\
 & + .166 (\text{เกรตรายวิชาด้านภาษา})^{**} \\
 & + .176 (\text{เศรษฐกิจ})^{**} + .138 (\text{สังคม})^{**} \\
 & + .178 (\text{แรงจูงใจ})^{**} - .101 (\text{ความคาดหวัง})^* \\
 & + .075 (\text{ความภาคภูมิใจ})^* + .124 (\text{ค่านิยม})^* + r_{ij}
 \end{aligned}$$

การวิเคราะห์ระหว่างสาขาวิชา

$$\begin{aligned} \beta_{0j} &= 3.368 + U_{0j} \\ \beta(\text{เพศ})_j &= .075 + (U_{\text{เพศ}})_j \\ \beta(\text{ภูมิลำเนา})_j &= .039 + (U_{\text{ภูมิลำเนา}})_j \\ \beta(\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย})_j &= .149 + (U_{\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}})_j \\ \beta(\text{เกรดรายวิชาด้านภาษา})_j &= .166 + (U_{\text{เกรดรายวิชาด้านภาษา}})_j \\ \beta(\text{เศรษฐกิจ})_j &= .177 + (U_{\text{เศรษฐกิจ}})_j \\ \beta(\text{สังคม})_j &= .138 + (U_{\text{สังคม}})_j \\ \beta(\text{แรงจูงใจ})_j &= .178 + (U_{\text{แรงจูงใจ}})_j \\ \beta(\text{ความคาดหวัง})_j &= -.101 + (U_{\text{ความคาดหวัง}})_j \\ \beta(\text{ความภาคภูมิใจ})_j &= .075 + (U_{\text{ความภาคภูมิใจ}})_j \\ \beta(\text{ค่านิยม})_j &= .124 + (U_{\text{ค่านิยม}})_j \end{aligned}$$

ภาพประกอบที่ 3 ความสัมพันธ์ของตัวแปรระดับนักศึกษากับตัวแปรตามจากตัวแบบอย่างง่าย

ตารางที่ 18 ค่าประมาณพารามิเตอร์และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจากตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัย

	ค่าประมาณพารามิเตอร์	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
จุดตัด	3.483**	.070
ปัจจัยด้านภาพลักษณ์	-1.156	.681
ปัจจัยด้านหลักสูตร	1.022	.750
ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์	.436	.835
ปัจจัยด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้	-1.552	1.014
ปัจจัยด้านสวัสดิการและบริการ	1.122	.857
ปัจจัยด้านความปลอดภัย	2.341*	1.072
ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน	-.697	.637
ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน	-1.693	1.157
เพศ (ชาย = 0, หญิง = 1)	.131	.075
ภูมิลำเนา (นอกพื้นที่ 3 จว.= 0, ในพื้นที่ 3 จว. = 1)	-.075	.045
สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (โรงเรียนรัฐบาล = 0, โรงเรียนเอกชน = 1)	.113*	.041
เกรดรายวิชาด้านภาษา (ต่ำกว่า B= 0, B ขึ้นไป = 1)	.154*	.054
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	.172**	.031
ปัจจัยด้านสังคม	.131	.061
ปัจจัยด้านแรงจูงใจ	.174**	.049
ปัจจัยด้านความคาดหวัง	-.111	.052
ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ	.100	.053
ปัจจัยด้านค่านิยม	.093	.046
σ^2	.117	.254
τ_{00}	.065	.342
R^2_1	.570**	
R^2_2	.398**	

** p<.01, * p<.05

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัยเมื่อให้ความสามารถทางภาษาของนักศึกษาเป็นตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรระดับนักศึกษาและตัวแปรระดับสาขาวิชาทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 57 และค่าเฉลี่ยของความสามารถทางภาษาของนักศึกษาภายในสาขาวิชามีค่าเท่ากับ 3.483 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .070 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับตัวแปรระดับสาขาวิชา พบว่า ปัจจัยด้านความปลอดภัย มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 2.341 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 1.072 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรระดับนักศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .174 .172 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .049 .031

ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับตัวแปรเกรดรายวิชาด้านภาษาและสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยค่าเท่ากับ .154 .113 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .054 .041 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีปัจจัย 5 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลทางบวกต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา อย่างมีนัยสำคัญ

โดยมีค่าความผันแปรของความสามารถทางภาษาของนักศึกษาภายในสาขาวิชาและระหว่างสาขาวิชา เท่ากับ .117 .065 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .254 .342 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 19 ค่าประมาณพารามิเตอร์และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจากตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัย

	ค่าประมาณพารามิเตอร์	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
ปัจจัยด้านหลักสูตร * สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (โรงเรียนรัฐบาล = 0, โรงเรียนเอกชน = 1)	-1.049*	.442
ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน * ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	1.153**	.284
ปัจจัยด้านหลักสูตร * ปัจจัยด้านค่านิยม	-1.121*	.504

จากตารางที่ 19 เมื่อให้ตัวแปรสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรตามซึ่งเป็นสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีปฏิสัมพันธ์กัน ทางลบกับปัจจัยด้านหลักสูตร ซึ่งร่วมกันส่งผลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ -1.049 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .442 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักศึกษาที่จบสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนรัฐบาลจะให้ความสำคัญกับหลักสูตรของสาขาวิชา โดยทั้งสองปัจจัยร่วมกันส่งผลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษานั้น ๆ ในระดับที่สูงขึ้น

เมื่อให้ตัวแปรปัจจัยด้านเศรษฐกิจเป็นตัวแปรตาม พบว่าตัวแปรตามซึ่งเป็นปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีปฏิสัมพันธ์กันทางบวกกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งร่วมกันส่งผลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 1.153 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .284 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักศึกษาที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจในระดับมากจะให้ความสำคัญกับปัจจัยการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก เช่นเดียวกัน โดยทั้งสองปัจจัยร่วมกันส่งผลในทิศทางเดียวกันต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษานั้น ๆ ในระดับที่สูงขึ้น

เมื่อให้ตัวแปรปัจจัยด้านค่านิยมเป็นตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรตามซึ่งเป็นปัจจัยด้านค่านิยมมีปฏิสัมพันธ์กันทางลบกับปัจจัยด้านหลักสูตร ซึ่งร่วมกันส่งผลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ -1.121 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .504 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักศึกษาที่ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านค่านิยมในระดับมากมีแนวโน้มให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านหลักสูตรในระดับน้อย โดยทั้งสองปัจจัยร่วมกันส่งผลในทางตรงข้ามต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษานั้น ๆ ในระดับที่สูงขึ้น

สำหรับตัวแปรด้านอื่น พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยด้านอื่น ๆ สามารถเขียนสมการและแผนภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรระดับนักเรียนกับตัวแปรตามจากตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

การวิเคราะห์ภายในสาขาวิชา

$$\begin{aligned} (\text{ความสามารถทางภาษา})_{ij} &= 3.483^{**} + .131 (\text{เพศ}) - .075 (\text{ภูมิลำเนา}) \\ &+ .113 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}) * \\ &+ .154 (\text{เกรดรายวิชาด้านภาษา}) * \\ &+ .172 (\text{เศรษฐกิจ}) ** \\ &+ .131 (\text{สังคม}) + .174 (\text{แรงจูงใจ}) ** \\ &- .111 (\text{ความคาดหวัง}) \\ &+ .100 (\text{ความภาคภูมิใจ}) * \\ &+ .093 (\text{ค่านิยม}) \end{aligned}$$

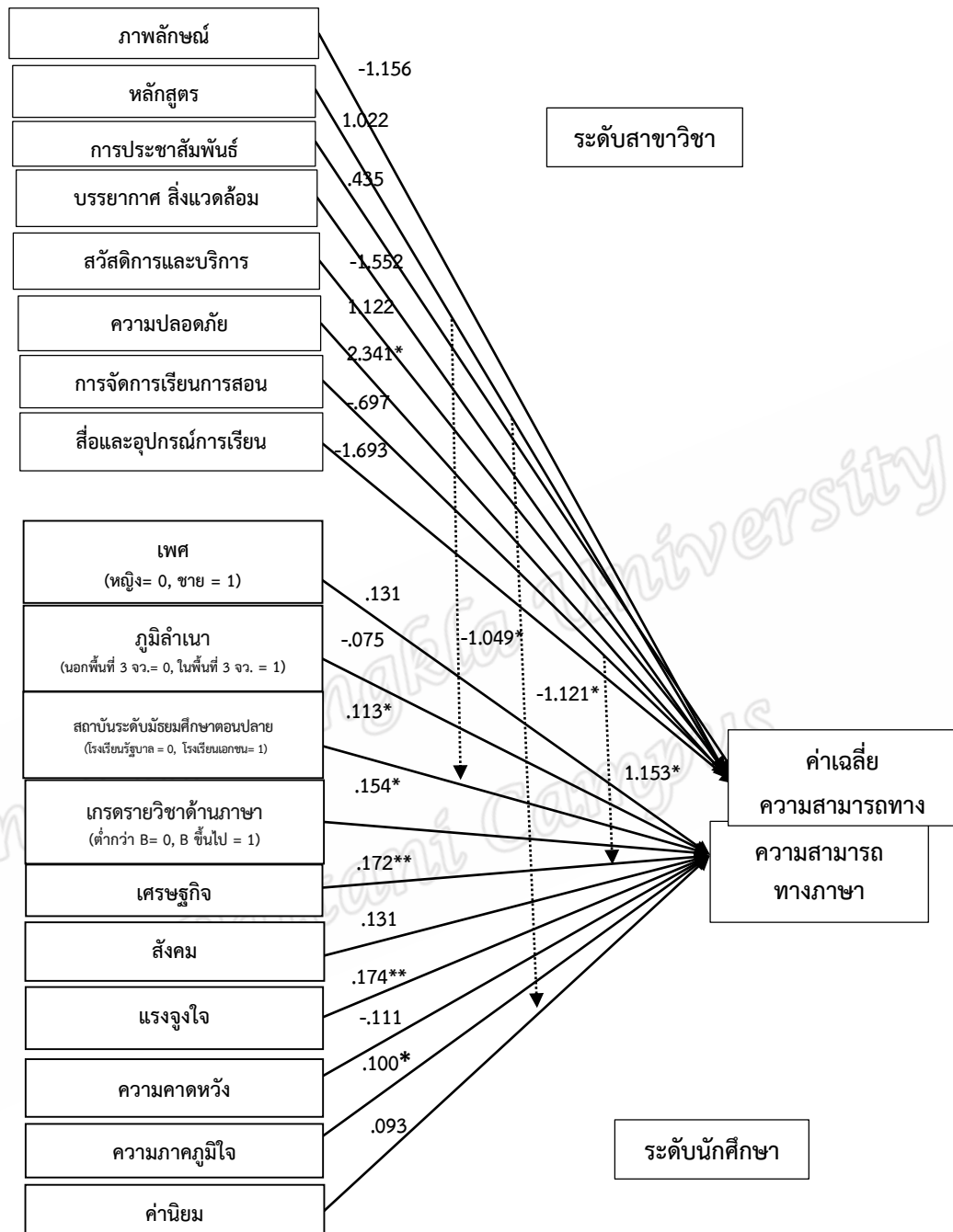
การวิเคราะห์ระหว่างสาขาวิชา

$$\begin{aligned} \beta_{0j} &= 3.483^{**} - 1.156 (\text{ภาพลักษณ์}) + 1.022 (\text{หลักสูตร}) \\ &+ .435 (\text{การประชาสัมพันธ์}) \\ &- 1.552 (\text{บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม}) \\ &+ 1.122 (\text{สวัสดิการและบริการ}) \\ &+ 2.341 (\text{ความปลอดภัย}) * \\ &- .697 (\text{การจัดการเรียนการสอน}) \\ &- 1.693 (\text{สื่อและอุปกรณ์การเรียน}) \end{aligned}$$

$$(\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย})_{ij} = .113 * - 1.049 (\text{หลักสูตร})_{j} *$$

$$(\text{ปัจจัยด้านค่านิยม})_{j} = .093 - 1.121 (\text{หลักสูตร})_{j} *$$

$$(\text{ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ})_{j} = .172^{**} + 1.153 (\text{การจัดการเรียนการสอน})_{j} **$$

ภาพประกอบที่ 4 ความสัมพันธ์ของตัวแปรระดับนักศึกษาและตัวแปรระดับสาขาวิชากับตัวแปรตาม จากตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยพหุระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างนักศึกษากลุ่มภาษาตะวันตกและกลุ่มภาษาตะวันออก โดยวิเคราะห์จากฟังก์ชันจำแนกเชิงเส้นของฟิชเชอร์ ด้วยวิธี Enter และ Stepwise และ 2) วิเคราะห์พหุระดับปัจจัยในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคพหุระดับ

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตามความสามารถทางภาษากับตัวแปรต้นนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านความคาดหวัง ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ ปัจจัยด้านค่านิยม และตัวแปรต้นสาขาวิชา ได้แก่ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านสวัสดิการ และการบริการ ปัจจัยด้านความปลอดภัย ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน

1.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 1,155 คน คิดเป็นร้อยละ 86.70 มีภูมิลำเนาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 951 คน คิดเป็นร้อยละ 71.40 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชน จำนวน 851 คน คิดเป็นร้อยละ 63.90 และได้เกรดรายวิชาด้านภาษาระดับ B ขึ้นไป จำนวน 1,069 คน คิดเป็นร้อยละ 80.30

1.2 กลุ่มตัวอย่างเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก จำนวน 759 คน คิดเป็นร้อยละ 56.98 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก จำนวน 573 คน คิดเป็นร้อยละ 43.02 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกจำนวน 651 คน คิดเป็นร้อยละ 85.77 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตกจำนวน 504 คน คิดเป็นร้อยละ 87.96 เพศชายเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 14.23 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตกจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 12.04 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกจำนวน 511 คน คิดเป็นร้อยละ 67.30 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตกจำนวน 440 คน คิดเป็นร้อยละ 76.79 มีภูมิลำเนาออกพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก

จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 32.70 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตกจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 23.21 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกจำนวน 508 คน คิดเป็นร้อยละ 66.93 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตกจำนวน 345 คน คิดเป็นร้อยละ 60.21 สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนรัฐบาลเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกจำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 33.07 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตกจำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 39.79 และส่วนใหญ่ได้เกรดรายวิชาด้านภาษาระดับ B ขึ้นไปเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกจำนวน 650 คน คิดเป็นร้อยละ 85.64 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตกจำนวน 419 คน คิดเป็นร้อยละ 73.12 เกรดรายวิชาต่ำกว่า B เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 14.36 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตกจำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 26.88

2) ผลการวิเคราะห์การจำแนก ปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยวิเคราะห์การวิเคราะห์จากฟังก์ชันจำแนกเชิงเส้นของพีชเซอร์ ด้วยวิธี Enter และ Stepwise

2.1 ค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยในการเลือกเรียนเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ ของกลุ่มตัวอย่างภาษาตะวันออก ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ ปัจจัยด้านคาดหวัง และปัจจัยด้านแรงจูงใจสูงสุดใน 3 อันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 4.02 และ 3.88 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างภาษาตะวันตกให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านความคาดหวังสูงสุดใน 3 อันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 3.82 และ 3.81 ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านความคาดหวัง ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ ปัจจัยด้านค่านิยม ปัจจัยด้านภาพลักษณ์สถานศึกษา และปัจจัยด้านหลักสูตรสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกมีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญสูงกว่ากลุ่มภาษาตะวันตก ในทางกลับกันปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ปัจจัยด้านสวัสดิการและบริการของสถานศึกษา ปัจจัยด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตกมีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญสูงกว่ากลุ่มภาษาตะวันออก ส่วนปัจจัยด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตกมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

2.2 ผลการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนด้วยวิธี Enter พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศได้ดีที่สุด คือ ปัจจัยด้านความคาดหวัง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์คานอนิโคลมาตรฐานเท่ากับ .723 รองลงมา คือ เกรดรายวิชาด้านภาษา ภูมิสำเนา ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์คานอนิโคลมาตรฐานเท่ากับ .546 .429 .343 .324 .278 .252 .221 ตามลำดับ โดยสามารถพยากรณ์กลุ่มภาษาได้ถูกต้องร้อยละ 65.9 สามารถเขียนสมการจำแนกแบบคะแนนมาตรฐานเพื่อการตัดสินใจกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก ดังนี้

สมการจำแนกแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} \hat{Z} = & - .004 (\text{เพศ}) + .429 (\text{ภูมิลำเนา}) \\ & + .221 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}) \\ & - .546 (\text{เกรดรายวิชาด้านภาษา}) - .252 (\text{เศรษฐกิจ}) \\ & - .278 (\text{ด้านสังคม}) + .082 (\text{แรงจูงใจ}) + .723 (\text{ความคาดหวัง}) \\ & - .022 (\text{ความภาคภูมิใจ}) + .016 (\text{ค่านิยม}) + .075 (\text{ภาพลักษณ์}) \\ & + .343 (\text{หลักสูตร}) + .035 (\text{การประชาสัมพันธ์}) \\ & + .051 (\text{บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม}) - .171 (\text{สวัสดิการและบริการ}) \\ & - .018 (\text{ความปลอดภัย}) - .324 (\text{การจัดการเรียนการสอน}) \\ & - .132 (\text{สื่อและอุปกรณ์การเรียน}) \end{aligned}$$

2.3 ผลการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนด้วยวิธี Stepwise พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศได้ดีที่สุด คือ ปัจจัยด้านคาดหวัง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ค่าโคเนคโกลมาตรฐานเท่ากับ .766 รองลงมา คือ เกรดรายวิชาด้านภาษา ภูมิลำเนา ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ค่าโคเนคโกลมาตรฐาน เท่ากับ .542 .420 .405 .339 .298 .251 .223 ตามลำดับ ผลการจัดเข้ากลุ่มการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ความถูกต้อง ร้อยละ 65.5 และสามารถเขียนสมการจำแนกแบบคะแนนมาตรฐาน เพื่อการตัดสินใจกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตก ดังนี้

สมการจำแนกแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} \hat{Z} = & .420 (\text{ภูมิลำเนา}) + .223 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}) \\ & - .542 (\text{เกรดรายวิชาด้านภาษา}) - .298 (\text{เศรษฐกิจ}) \\ & - .251 (\text{สังคม}) + .766 (\text{ความคาดหวัง}) \\ & + .339 (\text{หลักสูตร}) - .405 (\text{การจัดการเรียนการสอน}) \end{aligned}$$

3) ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้การวิเคราะห์พหุระดับ โดยผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบหลัก พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ภายในสาขาวิชาของความสามารถทางภาษาของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.4 และค่าเฉลี่ยรวมของความสามารถทางภาษาของนักศึกษา เท่ากับ 3.556 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ .736 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าความผันแปรของความสามารถทางภาษาของนักศึกษาภายในสาขาวิชาและระหว่างสาขาวิชา เท่ากับ .272 .108 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ .329 .521 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบอย่างง่าย เมื่อให้ความสามารถทางภาษาเป็นตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรระดับนักศึกษาทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 56.6 และค่าเฉลี่ยรวมของความสามารถทางภาษาของนักศึกษามีค่าเท่ากับ 3.368 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .064 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เกรตรายวิชาด้านภาษา สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเท่ากับ .178 .176 .166 .149 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ .060 .040 .045 .050 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านค่านิยม ปัจจัยด้านความคาดหวัง ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ มีค่าเท่ากับ .138 .124 -.101 .075 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .064 .050 .042 .036 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีปัจจัย 7 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลทางบวกต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาและมีเพียง 1 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลทางลบต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา อย่างมีนัยสำคัญ มีค่าความผันแปรของความสามารถทางภาษาของนักศึกษาภายในสาขาวิชาและระหว่างสาขาวิชาเท่ากับ .118 .077 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ .343 .277 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัยเมื่อให้ความสามารถทางภาษาของนักศึกษาเป็นตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรระดับนักศึกษาและตัวแปรระดับสาขาวิชาทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 57.0 และค่าเฉลี่ยของความสามารถทางภาษาของนักศึกษาภายในสาขาวิชา มีค่าเท่ากับ 3.483 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .064 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับตัวแปรระดับสาขาวิชา พบว่า ปัจจัยด้านความปลอดภัย มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 2.341 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 1.072 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรระดับนักศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .174 .172 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .049 .031 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับตัวแปรเกรตรายวิชาด้านภาษาและสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยค่าเท่ากับ .154 .113 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .054 .041 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความผันแปรของความสามารถทางภาษาของนักศึกษาภายในสาขาวิชาและระหว่างสาขาวิชา เท่ากับ .117 .065 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .254 .342 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -1.049 1.153 และ -1 121 ตามลำดับ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .442 .284 และ .504 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับตัวแปรด้านอื่น พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยด้านอื่น ๆ สามารถเขียนสมการและแผนภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรระดับนักเรียนกับตัวแปรตามจากตัวแบบตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

การวิเคราะห์ภายในสาขาวิชา

$$\begin{aligned}
 (\text{ความสามารถทางภาษา})_{ij} &= 3.483^{**} + .131 (\text{เพศ}) - .075 (\text{ภูมิลำเนา}) \\
 &+ .113 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย}) * \\
 &+ .154 (\text{เกรดรายวิชาด้านภาษา}) * \\
 &+ .172 (\text{เศรษฐกิจ}) ** + .131 (\text{สังคม}) \\
 &+ .174 (\text{แรงจูงใจ}) ** - .111 (\text{ความคาดหวัง}) \\
 &+ .100 (\text{ความภาคภูมิใจ}) * + .093 (\text{ค่านิยม})
 \end{aligned}$$

การวิเคราะห์ระหว่างสาขาวิชา

$$\begin{aligned}
 \beta_{0j} &= 3.483^{**} - 1.156 (\text{ภาพลักษณ์}) \\
 &+ 1.022 (\text{หลักสูตร}) + .435 (\text{การประชาสัมพันธ์}) \\
 &- 1.552 (\text{บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม}) \\
 &+ 1.122 (\text{สวัสดิการและบริการ}) \\
 &+ 2.341 (\text{ความปลอดภัย}) * \\
 &- .697 (\text{การจัดการเรียนการสอน}) \\
 &- 1.693 (\text{สื่อและอุปกรณ์การเรียน}) \\
 (\text{สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย})_j &= .113^* - 1.049 (\text{ปัจจัยด้านหลักสูตร})_j * \\
 (\text{ปัจจัยด้านค่านิยม})_j &= .093 - 1.121 (\text{ปัจจัยด้านหลักสูตร})_j * \\
 (\text{ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ})_j &= .172^{**} + 1.153 (\text{การจัดการเรียนการสอน})_j **
 \end{aligned}$$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษา และยังส่งผลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกรดรายวิชาด้านภาษาและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สำหรับเกรดรายวิชาด้านภาษา ซึ่งหมายถึง ผลการเรียนรู้รวมของผู้เรียนหรือผลการเรียนโดยภาพรวมของรายวิชาด้านภาษา ประกอบด้วย กลุ่มเกรด B ขึ้นไปกับต่ำกว่า B โดยนักศึกษาที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตกได้เกรดรายวิชาด้านภาษาระดับ B ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 85.64 และ 73.12 ตามลำดับ นักศึกษาที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตกได้เกรดรายวิชาด้านภาษาต่ำกว่า B คิดเป็นร้อยละ 14.36 และ 26.88 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าเกรดรายวิชาด้านภาษาส่งผลต่อการเลือกเรียนของนักศึกษากลุ่มภาษาตะวันตกมากกว่ากลุ่มภาษาตะวันออก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มของกลุ่มภาษาตะวันตกเท่ากับ 3.587 และกลุ่มภาษาตะวันออกเท่ากับ 2.623 และยังแสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในด้านต่าง ๆ ดีอยู่แล้วจะมีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับที่ดีด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง และนรินทร์ สังข์รักษา (2558)

ซึ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษา ปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพฯ เขต 2 พบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยรายวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสาร และด้านการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาลีชะห์ จินตรา มรรฎิยะฮุ เตล็บ มักตา จะปะกียา และอาฟีฟี ลาเต๊ะ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผลการวิจัย พบว่า มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มภาษากับเกรดเฉลี่ยในการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรภรณ์ พลายเล็ก (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านกลวิธีการเรียนและลักษณะนิสัยในเรื่องการใช้ภาษาและปัจจัยด้านข้อมูลพื้นฐาน ด้านระดับผลการเรียน ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าในด้านการเรียนภาษาตะวันตกอาจจะเรียนยากกว่าภาษาตะวันออก ทั้งในเรื่องโครงสร้างของคำ รากศัพท์ การออกเสียง ไวยากรณ์ต่าง ๆ เพราะภาษาตะวันตกบางภาษา เช่น ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส คำกริยาและคุณศัพท์ยังต้องผันตามเพศของคำนามด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักศึกษากลุ่มภาษาตะวันตกได้เกรดรายวิชาที่กระจายกว่านักศึกษากลุ่มภาษาตะวันออก จึงส่งผลต่อการเลือกเรียนของนักศึกษา และความสามารถทางภาษา

สำหรับสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน พบว่า นักศึกษาที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตกสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 33.07 และ 39.79 ตามลำดับ และนักศึกษาที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกและกลุ่มภาษาตะวันตกสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเอกชนคิดเป็นร้อยละ 66.93 และ 60.21 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่งผลต่อการเลือกเรียนของนักศึกษากลุ่มภาษาตะวันออกมากกว่ากลุ่มภาษาตะวันตก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มของกลุ่มภาษาตะวันออกเท่ากับ 1.609 และกลุ่มภาษาตะวันตก เท่ากับ 1.284 และยังแสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนมีความสามารถทางภาษาสูงกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนรัฐบาลโดยการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ที่มีค่าเป็นบวก สอดคล้องกับงานวิจัยของนารีรัตน์ วัฒนเวฬุ (2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า ภูมิหลังของนักศึกษา ได้แก่ ความรู้เดิม เกรดเฉลี่ยสะสมในปัจจุบัน โรงเรียนระดับมัธยม ส่งผลต่อทักษะด้านภาษาของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าการที่นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเอกชนมักเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก อาจเนื่องมาจากบริบทของพื้นที่ที่มีความคล้ายคลึงกับประเทศแถบตะวันออก รวมทั้งนักศึกษาที่จบสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในพื้นที่จะมีการเรียนรายวิชาด้านภาษาตะวันออก เช่น ภาษาอาหรับและภาษามลายูด้วยแล้ว

สำหรับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเกี่ยวกับองค์ประกอบทางด้านค่าใช้จ่ายทั้งหมด เช่น ค่าหน่วยกิต ค่าเล่าเรียน ค่าครองชีพและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมถึงแหล่งเงินทุนสนับสนุนการศึกษาหรือกองทุนอื่น ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนภาษาตะวันตกให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจสูงกว่านักศึกษาที่เลือกกลุ่มภาษาตะวันออก และกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจในระดับมากส่งผลต่อความสามารถทางภาษาสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวุธย์ เปลี่ยนสอาด (2551) ศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า นักศึกษาที่มีทุนการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวต่างกันมีแรงจูงใจต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนารัตน์ วัฒนเวฬุ (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า รายได้ของผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทักษะด้านภาษาของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยงานวิจัยของทรงธรรม ธีระกุล และคณะ (2556) ได้ศึกษาระดับและวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญ เปรียบเทียบความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยทักษิณ ได้แก่ ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา และด้านกายภาพ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การที่นักศึกษากลุ่มภาษาตะวันตกให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจมากกว่ากลุ่มภาษาตะวันออกอาจเป็นเพราะการเรียนของกลุ่มภาษาตะวันตกนั้นมีค่าใช้จ่ายในการเรียนมากกว่ากลุ่มภาษาตะวันออก เช่น ค่าใช้จ่ายในการสอบต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายในการฝึกงาน หรือแม้กระทั่งการเดินทางไปเป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยน เป็นต้น จึงทำให้นักศึกษากลุ่มดังกล่าวให้ความสำคัญกับปัจจัยข้างต้น

2. ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศแต่ส่งผลอย่างไม่มีนัยสำคัญต่อความสามารถทางภาษา ได้แก่ ปัจจัยด้านความคาดหวัง ภูมิสำเนา และปัจจัยด้านหลักสูตร ซึ่งมีอิทธิพลทางบวกชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างกลุ่มภาษาตะวันออกให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความคาดหวัง ภูมิสำเนา และปัจจัยด้านหลักสูตร สูงกว่ากลุ่มภาษาตะวันตก โดยปัจจัยด้านความคาดหวัง การคาดคะเนถึงสิ่งที่จะมากระทบต่อการรับรู้ของคน โดยใช้ประสบการณ์การเรียนรู้เป็นตัวบ่งบอกลักษณะความคาดหวังของนักศึกษา ซึ่งรวมถึงความคาดหวังเกี่ยวกับอนาคตของงาน โอกาสได้งานที่ดีมีความมั่นคงในสายงาน การมีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณกาญจน์ กันธอินทร์ (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคณะเพื่อศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมชั้นปีที่ 6 อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคณะเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา คือ ความถนัดในสาขาวิชาที่เลือก รองลงมาคือ คณะที่เลือกนั้นจะมีผลต่อความก้าวหน้าทางด้านอาชีพ การงานและผลตอบแทนที่ได้จากอาชีพนั้น ๆ สูง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธนภฤต ยืนยงเดชา (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าจบจากสถาบันนี้แล้วจะมีโอกาสในการประกอบอาชีพสูง

กว่าสถาบันอื่น อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของนารินทร์ วัฒนเวฬุ (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาของนักศึกษา สาขาวิชาภาษาจีนของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มากที่สุดคือปัจจัยด้านความคาดหวัง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของลิต้า ลิมาน ซัลมา ปุนยัง และอาฟีฟี ลาเต๊ะ (2556) ที่ศึกษาปัจจัยการเลือกเข้าศึกษาต่อคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความคาดหวังต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของใจชนก ภาคออต (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพของสถาบันกับเหตุผลในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเหตุผลในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อเพราะต้องการพัฒนาตัวเองมากที่สุด รองลงมาคือ ตัดสินใจศึกษาต่อเพราะต้องการพัฒนาอาชีพ รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปาลีชะห์ จินตรา มัรฎียะฮ์ เตล็บ มักตา จะปะกียา และอาฟีฟี ลาเต๊ะ (2558) ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า ปัจจัยด้านความคาดหวังมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มภาษาในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่านักศึกษาที่เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออกมีความคาดหวังมากกว่ากลุ่มภาษาตะวันตกอาจเนื่องจากในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการใช้ภาษาตะวันออกมากกว่าภาษาตะวันตก นักศึกษาจึงมีความคาดหวังในการประกอบอาชีพ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งในพื้นที่มีโรงเรียนเอกชนเปิดสอนภาษาตะวันออกด้วยแล้ว

สำหรับภูมิลำเนา ประกอบด้วยนักศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และนอกพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 67.30 และเลือกเรียนกลุ่มภาษาตะวันตก คิดเป็นร้อยละ 76.79 สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณกาญจน์ กัณธอินทร์ (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคณะเพื่อศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐกรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมชั้นปีที่ 6 อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่านักเรียนเลือกมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นอันดับที่ 1 ซึ่งเป็นสถาบันที่กลุ่มตัวอย่างสนใจเป็นอันดับสอง รองจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เป็นเช่นนั้น เพราะมีภูมิลำเนาอยู่ใกล้สถาบันการศึกษา ผลที่ได้คล้ายๆกับงานวิจัยของนารินทร์ วัฒนเวฬุ (2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และกลุ่มนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนโดยรวมแตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีระดับความคิดเห็นด้านภูมิลำเนา ด้านอิทธิพลภายนอก และด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยสูงกว่า ขณะที่นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่

นอกพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีระดับความคิดเห็นด้านความสามารถส่วนบุคคล ด้านความรู้สึกส่วนบุคคล ด้านความคาดหวัง และด้านชื่อเสียงของสาขาวิชาภาษาจีนสูงกว่า

สำหรับปัจจัยด้านหลักสูตร ความนิยมของเนื้อหาในหลักสูตร ครอบคลุมในด้านความเชื่อมั่น และระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษา ประสิทธิภาพและความทันสมัยของหลักสูตร หลักสูตรที่เปิดสอนตรงกับความต้องการของสังคม รวมถึงการประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของทรงธรรม ชีระกุล และคณะ (2553) ได้ศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยทักษิณ โดยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านหลักสูตร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอเนก ณะชัยวงศ์ (2553) ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาภาคปกติ ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยภายในมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อันดับแรก คือเปิดหลักสูตรการสอนระดับปริญญาตรีหลากหลายสาขาวิชาให้เลือก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญกร ช่วยทุกข์เพื่อน (2557) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย คือ ปัจจัยด้านหลักสูตร ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่านักศึกษามีความคุ้นเคยกับหลักสูตรด้านภาษาตะวันออกมากกว่า อาจเนื่องมาจากนักศึกษาส่วนใหญ่จบจากโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระบบปอเนาะที่มีการสอดแทรกหลักสูตรและเนื้อหาเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม ประเพณีเกี่ยวกับภาษาตะวันออกมากกว่า ภาษาตะวันตก

ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลทางลบที่สูงที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านสังคม ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างกลุ่มภาษาตะวันตกให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนและปัจจัยด้านสังคมสูงกว่ากลุ่มภาษาตะวันออก โดยปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่อาจารย์ผู้สอนจัดให้กับนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การจัดรูปแบบการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ การกระตุ้นผู้เรียน ความรู้ความสามารถของผู้สอน วุฒิการศึกษาของผู้สอน รวมถึงการเอาใจใส่ผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของอเนก ณะชัยวงศ์ (2553) ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาภาคปกติ ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยภายในมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คืออาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีความรู้ความสามารถในถ่ายทอดความรู้ และยังให้ผลคล้าย ๆ กับงานวิจัยของรอฮานา เจะเตะ อุซมา แสมมา และอาฟีฟี ลาเต๊ะ (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญกร ช่วยทุกข์เพื่อน (2557) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย คือ ปัจจัยด้านหลักสูตรและปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่านักศึกษากลุ่มภาษาตะวันตกให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน เพราะนักศึกษาค่อนข้างเคร่งครัดกับผู้สอนและบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ มีความคาดหวังว่าอาจารย์ผู้สอนควรเป็นเจ้าของ

ภาษาที่ใช้กลุ่มภาษาตะวันตก เมื่อเลือกเรียนแล้วสามารถตอบโต้กับผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษาโดยตรง ซึ่งตรงกันข้ามกับกลุ่มภาษาตะวันออกที่บุคลากรหรืออาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่เนื่องจากมีบุคลากรในพื้นที่สำเร็จการศึกษาด้านภาษาตะวันออกจำนวนมาก

สำหรับปัจจัยด้านสังคม การได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนจากผู้ปกครองและคนในครอบครัว เพื่อน ศิษย์เก่าหรือรุ่นพี่ รวมถึงการแนะนำจากโรงเรียน สภาสังคม เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ คุณปลื้ม (2553) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเรียนต่อในระดับปริญญาโท คือ บิดามารดา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณ์ บุตรเนียน จุโร โชคประสิทธิ์ และอรสา จรุงธรรม (2554) ได้ศึกษาปัจจัยในการเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในการเลือกเข้าศึกษาเป็นปัจจัยด้านอิทธิพลจากโรงเรียนหรือครูแนะแนว โดยมียุทธศาสตร์สูงสุด อยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรุสมัยณีย์ กาลิชาตอเอียง อามานี หะยีแม และอาฟีฟี ลาเต๊ะ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านทัศนคติ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง และนรินทร์ สังข์รักษา (2558) ศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ปัจจัยสนับสนุนด้านตัวผู้เรียน ด้านตัวครูผู้สอน ด้านครอบครัว และด้านโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Peng liting (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม พบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษาส่งผลต่อแรงจูงใจมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านครอบครัว ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า นักศึกษากลุ่มภาษาตะวันตกให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านสังคมในระดับมาก อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่เลือกเรียนภาษาตะวันตกครอบครัวและสังคมรอบข้างมีส่วนช่วยสนับสนุนและส่งเสริม บุตรหลานของตนเองในการเลือกเรียนเพราะจำนวนคนที่เลือกเรียนภาษาตะวันตกในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้นั้นมีจำนวนค่อนข้างน้อยทำให้ผู้ที่เลือกเรียนนั้นดูมีคุณค่าทางสังคม

ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถทางภาษาแต่ส่งผลอย่างไม่มีนัยสำคัญต่อการเลือกเรียน พบว่า ตัวแปรระดับนักศึกษาที่มีอิทธิพลทางบวกต่อความสามารถทางภาษาได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ โดยปัจจัยด้านแรงจูงใจเป็นความใฝ่ฝันที่อยากจะเรียนในสาขานั้น ๆ อีกทั้งยังมีเรื่องความถนัด ความชื่นชอบวัฒนธรรมและวิถีการดำเนินชีวิตของเจ้าของภาษา การต้องการหาประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตในรูปแบบที่แตกต่างกัน แสดงว่า นักศึกษาที่มีแรงจูงใจในการเรียนระดับมากส่งผลต่อความสามารถทางภาษาสูงตามขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของอรจิรา ชายทองแก้ว (2551) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิชัย ทองมาก พิทยาธร แก้วคง และพูนสุข อุดม (2555) ศึกษาความแตกต่างและความสัมพันธ์ของแรงจูงใจ ความเข้มของแรงจูงใจ

ปัจจัยภายในต่อแรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างนิสิตกลุ่มผลการเรียนสูง และผลการเรียนต่ำ พบว่า นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีแรงจูงใจ ความเข้มของแรงจูงใจ ปัจจัยภายในต่อแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณภัทร วุฒิวงศา และ กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์ (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจการเห็นคุณค่าในตนเองและความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเห็นคุณค่าในตนเองและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของและแรงจูงใจมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาและการเห็นคุณค่าในตนเอง รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุสมย์ณีย์ กาลีชาตอเอียง อามานี หะยีแม และอาฟีฟี ลาเต๊ะ (2557) ได้ศึกษาระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาต่างประเทศของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม

สำหรับปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ หมายถึงสภาวะทางความรู้สึที่เกิดจากการพิจารณาตัดสินความมีคุณค่าและการกระทำต่อตนตามที่ตนคิดที่ตนเองยึดถือจากบุคคลอื่นที่มีความสำคัญต่อตนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ แสดงออกมาในรูปของความเชื่อมั่น การยอมรับหรือไม่ยอมรับในความสามารถความมีคุณค่าและความสำคัญของตนเอง ประกอบด้วย ความภาคภูมิใจของตนเองที่มีโอกาสได้พัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศในระดับที่สูงขึ้น ความภาคภูมิใจของผู้ปกครองและคนในครอบครัว การต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต สามารถถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้แก่ผู้อื่นได้ แสดงว่านักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองในระดับมากส่งผลต่อความสามารถทางภาษาสูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณภัทร วุฒิวงศา และกิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์ (2556) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจการเห็นคุณค่าในตนเองและความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา ผลการวิจัยที่สำคัญ พบว่า แรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเห็นคุณค่าในตนเองและความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของ และแรงจูงใจมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาและการเห็นคุณค่าในตนเองแต่ไม่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปภัตรา ปุณยยัง นูร์ตา มุซอ และอาฟีฟี ลาเต๊ะ (2557) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีของนักศึกษาต่างพื้นที่ภายใต้ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีของนักศึกษาต่างพื้นที่ภายใต้ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านความภาคภูมิใจ

ตัวแปรระดับสาขาวิชามีเพียงปัจจัยด้านความปลอดภัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางภาษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัย ครอบคลุมถึงความปลอดภัยด้านชีวิตและทรัพย์สิน ที่มีผลต่อนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในระดับมากส่งผลต่อความสามารถทางภาษาสูงขึ้น ซึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่านักศึกษาไม่มีความกังวลเรื่องความปลอดภัยต่อการอาศัยอยู่ในพื้นที่ แม้สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน แต่มหาวิทยาลัยยังเป็นพื้นที่ที่นักศึกษารู้สึกปลอดภัยและอุ่นใจทำให้ไม่กังวลเรื่องความปลอดภัย จึงส่งผลให้ความสามารถทางภาษาของนักศึกษาสูงไปด้วย

3. ตัวแปรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษา และส่งผลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านค่านิยม หมายถึง องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ และความต้องการต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด และเห็นว่าเป็นสิ่งมีค่าเป็นสิ่งถูกต้องแล้วยอมรับไว้ ควรค่าแก่การปฏิบัติ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของรอรานา เจตะทะ อุษมา แสมา และอาฟีฟี ลาเต๊ะ (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชา คือ ด้านค่านิยม ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า นักศึกษารุ่นใหม่มีความคิดเป็นของตนเอง ค่อนข้างมั่นใจในการตัดสินใจของตนเอง ไม่สนใจค่านิยมของคนรอบข้างหรือสังคม ซึ่งแตกต่างจากนักศึกษารุ่นก่อนที่ไม่กล้าตัดสินใจนิยมเลือกเรียนตามเพื่อนหรือตามคำแนะนำของคนรอบข้าง จึงทำให้ปัจจัยข้างต้นส่งผลอย่างไม่มีนัยสำคัญ

สำหรับตัวแปรระดับสาขาวิชา พบว่า ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน พบว่า ส่งผลต่อความสามารถทางภาษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยด้านภาพลักษณ์ เกี่ยวข้องกับความเชื่อถือ การยอมรับและศรัทธา ในด้านชื่อเสียงสถานที่ตั้ง ตลอดจนผลลัพธ์ในการผลิตบัณฑิต สำหรับปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการรับสมัครเข้าศึกษาต่อในสาขาที่เปิดสอน โดยใช้สื่อที่สามารถควบคุมได้ เช่น แผ่นพับ วารสาร จดหมายข่าว ทีมอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยไปประชาสัมพันธ์ สื่อมวลชน เช่น สถานีวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ซึ่งปัจจัยที่กล่าวมาไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติมา พัดโบก (2552) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยนเรศวรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยนเรศวร มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ลำดับถัดมาคือ ปัจจัยด้านคุณภาพและชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย และด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่านักศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ความสำคัญต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยน้อย เนื่องจากนักศึกษาในปัจจุบันนิยมเลือกมหาวิทยาลัยที่จะเข้าศึกษาโดยคำนึงถึงความความถนัดและความสนใจของตนเองมากกว่าการดูที่ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย การเรียนด้านภาษานั้นนักศึกษาอาจคิดว่าเรียนมหาวิทยาลัยใดก็ไม่แตกต่างกัน แค่เรียนใกล้บ้านก็เพียงพอแล้วอีกทั้งเป็นการลดภาระด้านค่าใช้จ่าย สำหรับปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าการประชาสัมพันธ์การเข้าศึกษาต่อในปัจจุบันมีความแตกต่างจากสมัยก่อน เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้า นักศึกษาสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ได้ด้วยตนเอง โดยมีนักศึกษาส่วนน้อยที่ต้องรอการประชาสัมพันธ์จากมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียว ทำให้ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ส่งผลต่อการเลือกเรียนและความสามารถทางภาษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

องค์ประกอบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศภายในสาขาวิชา แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์สำหรับปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการจัดสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกและ การบริการต่าง ๆ ที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งครอบคลุมไปถึงหอพักนักศึกษา กิจกรรม ศูนย์สุขภาพ ศูนย์กีฬา ศูนย์อาหารและศูนย์ปฏิบัติการทางภาษา และปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่สนับสนุนกระบวนการเรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งครอบคลุมในด้านจำนวน ความทันสมัยและความพอเพียงของสื่อและสิ่งสนับสนุนต่าง ๆ ทางการเรียนรู้ ซึ่งปัจจัยที่กล่าวมาไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญยากร ช่วยทุกข์เพื่อน (2557) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษา และเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาจำแนกตามเพศ คณะที่สังกัด พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลในการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ และยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณพนัช จันทา และอัจฉริยา ปราบอริพาย (2558) ศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเปรียบเทียบความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีมากและรองลงมาอยู่ในระดับดี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ อาจารย์ หลักสูตร การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และเทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียนการสอน ตามลำดับ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า 3 ปัจจัยข้างต้น นักศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความคุ้นเคยกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เคยสัมผัสและรับรู้ถึงบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ รวมทั้งการบริการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย นักศึกษาอาจจะมาก่อน ซึ่งปัจจุบันการเดินทางสะดวกมากขึ้นทำให้นักศึกษาสามารถเดินทางมาเยี่ยมชมหรือร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ด้วยสาเหตุนี้ปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยข้างต้นจึงส่งผลต่อการเลือกเรียนและส่งผลความสามารถทางภาษาของนักศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มภาษาให้ความสำคัญปัจจัยด้านความคาดหวังและความภาคภูมิใจเป็นลำดับต้น ๆ ของการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ ดังนั้น ผู้บริหารทางมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมหรือผลักดันนโยบายต่าง ๆ อันนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก ในการประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้องเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถจัดการการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาและผู้ปกครองต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ ดังนั้น ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ควรมีส่วนในการส่งเสริม สร้างแรงจูงใจให้นักศึกษามีความภาคภูมิใจ ตลอดจนพยายามผลักดันเนื่องจากปัจจัยข้างต้นเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำไปศึกษาเชิงคุณภาพว่าเพราะเหตุใดนักศึกษาแต่ละกลุ่มภาษาถึงมีปัจจัยในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศหรือส่งผลต่อความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลอื่น ๆ ที่น่าจะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศและความสามารถทางภาษาเพิ่มขึ้น เช่น อายุ ความรู้เดิม รายได้ของผู้ปกครอง เป็นต้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการศึกษามากขึ้น

2.3 ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์หุระดับจึงควรศึกษาพื้นที่ทั้งภาคใต้เพราะการวิเคราะห์แต่ละระดับ โดยเฉพาะในระดับที่ 2 เพราะถ้ากลุ่มตัวอย่างมีน้อยจะทำให้ตัวแปรอิสระไม่ส่งผลต่อตัวแปรตามและค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยที่ได้จากการวิเคราะห์ระดับนักศึกษามีค่าต่ำ ซึ่งจะทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่มีนัยสำคัญ

2.4 วิธีการประเมินความสามารถทางภาษาควรคิดค้นแบบประเมินที่สามารถวัดความรู้ความสามารถทางภาษาของนักศึกษาในแต่ละภาษาที่มีจุดกำเนิดแตกต่างกัน

2.5 ควรให้มหาวิทยาลัยเป็นหนึ่งในตัวแปรที่ศึกษาแต่ด้วยหลักสูตรบางมหาวิทยาลัยมีจำนวนนักศึกษาน้อยจึงไม่สามารถวิเคราะห์ได้

บรรณานุกรม

- กนกกาญจน์ ศรีสุรินทร์ กนิษฐา คุณมี และศุภชัย จันทร์งาม. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาชีพกรรมอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยราชธานี. *บูรณาการงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน*. 6(1), 1-8
วิชาการระดับชาติ. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘*. สืบค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2558, จาก <http://www.opes.go.th/sites/default/files/user2012/u5/policymoe58.pdf>
- _____ (2557). *มองสถิติและตัวชี้วัดทางการศึกษา*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 1,(2-8)
- _____ (2555). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 – 2559*. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- _____ (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ.
- กฤษณ์ บุตรเนียน จุไร โชคประสิทธิ์ และอรสา จรุงธรรม. (2554). ปัจจัยในการเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดปราจีนบุรี. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*. 5(2), 44-52
- กิตติพงษ์ ประวัติ วาสนา สุวรรณวิจิตร และเจษฎา นกน้อย. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลนครสงขลา. *วารสารการประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติ*, 6(1), 19-28.
- เกวรี แลใจ. (2554). การวิเคราะห์พหุระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชนเผ่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. *วารสารวิชาการแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน*, 9(1), 1620-1627.
- คชาวุฒิ จันทร์คา และคณะ. (2554) *แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารคณะศึกษาศาสตร์*, (ฉบับพิเศษ), 632-635
- จรงค์ พลาศัย. (2552). การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านกลไกการพัฒนามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*. 1(1), 1-20
- จิตติมา พัดโปก. (2552). *การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยนเรศวร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตจังหวัดพิษณุโลก*. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- ใจชนก ภาคออต. (2556). *ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพของสถาบันที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาระดับปริญญาโท. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*.

- ณเดช อภิวุฒิกายูจนานา และไกรชิต สุตะเมือง. (2553). การตัดสินใจเลือกสถานที่เรียน
ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสาร การเงิน การลงทุน
การตลาด และการบริหารธุรกิจ*, 2(3), 246-262
- ณภัทร วุฒิวงศาและกิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์. (2556). อิทธิพลของแรงจูงใจและการเห็นคุณค่าในตนเอง
ต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 26(2) , 132- 144.
- ณัชชาธิ์ ทรัพย์เย็น. (2556). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ของนักเรียนชั้น ปวช. ปีที่1 สาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยี
ดอนบอสโก บ้านโป่ง. (เอกสารงานวิจัย.วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก).
- ทรงธรรม ชีระกุล และคณะ. (2553). ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ
มหาวิทยาลัยทักษิณ. หน่วยวิจัยสถาบัน บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ทัศนีย์ ชาตีไทย. (2555). แรงจูงใจและความต้องการในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต. (รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- ทิตนา แคมมณี. (2552). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์
ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.
- ชนกฤต ยืนยงเดชา. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต
อำเภอ เมือง จังหวัดเชียงใหม่. (รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
- ชนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง นรินทร์ สังข์รักษา. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้
ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.
วารสารสาขาคณะมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 8(2) , 132- 144.
- ชนาชัยวัฒน์ เดชาสินธุ์เจริญ. (2553). ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมหาวิทยาลัยเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย).
- ฉันทากร ช่วยทุกข์เพื่อน. (2557). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาที่
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. (รายงานผลการวิจัย,
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- ธารินี พัชรเจริญพงศ์. (2554). ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาหลักสูตร
นานาชาติ ของนักศึกษาชาวต่างชาติ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (การค้นคว้า
อิสระธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ธีราพร แซ่แห้ว ศศิวิมล คงเมือง จิตรลดา บุรพรัตน์วงศ์. (2552). การพัฒนาความสามารถ
ภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปี ที่ 1 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (รายงานการวิจัย,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ธีราภรณ์ พลายเล็ก. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา
ภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัยและ
พัฒนา*, 3(1), 52-58

- นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2543). ธรรมชาติของศาสตร์ทางการศึกษาและวิธี
วิทยาการวิจัยทางการศึกษา. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 13(1), 34 - 59.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2538). *วิธีวิทยาขั้นสูงด้านการวิจัยและสถิติ*. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*. 7 (1),
1 - 31.
- นารินทร์ วัฒนเวฬุ. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนของนักศึกษา คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 9(2), 59-90.
- บุษยามาศ แสงงาม. (2555). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ
ทางการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่สอนไม่ตรงวุฒิการศึกษา ในจังหวัดศรีสะเกษ :
การวิเคราะห์ทฤษฎีระดับ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ปัทมา ปูนัยง์ นูรีดา มูซอ และอาฟีฟ ลาเต๊ะ. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเลือก
เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีของนักศึกษาต่างพื้นที่ภายใต้
สถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*, 24(2), 3012-3017.
- ประดิษฐ์พงศ์ โตธรรมเจริญ. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนปริญญาโทคณะบริหารธุรกิจ
ระหว่าง มหาวิทยาลัยรัฐบาลกับมหาวิทยาลัยเอกชน*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาธุรกิจ
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ประยูร ศรีประสารณ์. (2544). *เอกสารประกอบการเรียนวิชา 501702 การบริหารทรัพยากรมนุษย์
และทรัพยากรการศึกษา*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปราณี รามสูต. (2548). *จิตวิทยาในองค์กร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ปราณี อมรรัตนศักดิ์. (2541). ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัย
รามคำแหง. *วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 2(2), 277-278.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- ปาริชาติ คุณปลื้ม. (2553). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท:
กรณีศึกษา นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี*.
วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี, 35-43.
- ปาอีซะห์ จินตรา มัรฎูยะฮู เตล็บ มักตา จะปะเกีย และอาฟีฟ ลาเต๊ะ. (2558). ปัจจัยการเลือก
เรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. *การ
วิจัยและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน*, 4(1), 314-320.
- พรรณพนัช จันทา และอัจฉริยา ปราบอริพ่าย. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับ
ปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์
สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 8(1), 291-318.
- พิศมัย เพียรเจริญ. (2554). *ลักษณะของนักศึกษาและเหตุผลที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*. (รายงานวิจัยทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันของสำนักงาน
อธิการบดี, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี).

- มบุญ เชื้อชาติ, สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ และ ไพรัตน์ วงษ์นาม, (2556). ปัจจัยพระระดับที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียง. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 7(1), (56 - 67).
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์.(2559). *กลุ่มงานทะเบียนงานสารสนเทศ*. ข้อมูลนักศึกษา ปีการศึกษา 2559.
- มหาวิทยาลัยฟาฏอนี. (2559). *กลุ่มงานทะเบียนงานสารสนเทศ*. ข้อมูลนักศึกษา ปีการศึกษา 2559.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2553). ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2553. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2558, จาก www.cf.mahidol.ac.th/r2r001.ppt
- มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.(2559). *กลุ่มงานนโยบายและแผนงานสารสนเทศ*. ข้อมูลนักศึกษา ปีการศึกษา 2559.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. (2559). *กลุ่มงานทะเบียนงานสารสนเทศ*. ข้อมูลนักศึกษา ปีการศึกษา 2559.
- ยูเนียนสาสมิต้า สาเมาะ (2553). ภาษาเพื่อการสื่อสารในสื่อท้องถิ่นสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 29(2), 69-87.
- รอฮานา เจะเตะ อุซมา แสมมา และอาฟีฟี ลาเต๊ะ.(2557).ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชา:กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นในจังหวัดปัตตานี. *วารสารศึกษาศาสตร์วิจัย*, 10(1), 3018-3024.
- รุ่ง แก้วแดง. (2539). *การปฏิรูปการศึกษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ทิพชนเศรฐ์นั้ง.
- รุสมัยณีย์ กาลิชาตอเย็ง อามานี หะยิแม และอาฟีฟี ลาเต๊ะ. (2557).ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี. *วารสารศึกษาศาสตร์วิจัย*, 10(1), 3004-3011.
- ลิต้า ลิมาน และคณะ.(2556). ปัจจัยการเลือกเข้าศึกษาต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 24(2), 104-118.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2542). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วรรณดี แสงประทีปทอง. (2544). *เจตคติ : แนวคิด วิธีการวัดและมาตรวัด*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณกาญจน์ กันธอินทร์. (2553). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคณะเพื่อศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐกรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมชั้นปีที่ 6 อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่*. (รายงานวิจัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- วิลาวัลย์ เปลียนสอาด. (2551). *แรงจูงใจของนักศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีหลักสูตรนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. (การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- วันวิสาข์ แก้วสมบุรณ์. 2556. *เหตุจูงใจในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 30 เมษายน 2558, จาก <http://www2.tsu.ac.th/grad/report/files/06044949200949.do>

- วิชัย ต้นศิริ. (2539). *โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ สุนทรเสถณี. (2531). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ : ดี ดี บุ๊คส์โตร์.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2542). *ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ
- ศาสตรา ยะปือก. (2550). *ปัจจัยที่มีส่วนกำหนดการเลือกต่อคณะต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 กรณีศึกษา : เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). *การวิเคราะห์พหุระดับ : MULTI-LEVEL ANALYSIS*. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). *การวิเคราะห์พหุระดับ : MULTI-LEVEL ANALYSIS*. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2541). *การวิเคราะห์ส่วนประกอบความแปรปรวนทางการศึกษา*. *วิจัย*, 11(1), 20 - 26.
- ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และ ดิเรก ศรีสุขโข. (2555). *การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม สำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภชัย แจ่มใจ. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนสาขาวิเทศธุรกิจจีนและสาขาจีนศึกษา คณะวิเทศศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2557). *ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2558*, จาก <http://www.onetresult.niets.or.th/AnnouncementWebNotice/FrbasicStat.aspx>
- สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐*. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สมถวิล วิจิตรวรรณ, สุภมาส อังสุโชติ และ รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2553). *การวิเคราะห์พหุระดับ : โปรแกรม HLM*. กรุงเทพฯ : เจริญดีมั่งคั่งการพิมพ์.
- สรศักดิ์ นิมิตรตันพร. (2556). *การศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจเข้าเรียนในสถาบันสอนภาษาจีน ของผู้ประกอบการและบุตรหลาน: กรณีศึกษา โรงเรียนฮัลโหลหนิ่หัว.บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สาวิตรี มะดอมะ และมณฑา จากุพจน์. (2557). *การสำรวจความเป็นไปได้ในการยกเว้นการเรียนรายวิชาบังคับภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และระบุทักษะที่ต้องพัฒนา*. *วารสารการวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 1(3). 221-229.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2556). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2557). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ* สืบค้นเมื่อ 8 กันยายน 2558, จาก http://www.mua.go.th/pr_web/ohecnewsletter/
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2554). *จดหมายข่าวสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (HEC Newsletter)*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2558, จาก http://www.mua.go.th/pr_web/ohecnewsletter/
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2546). *ชุดวิชาบริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 เมษายน 2558, จาก http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/SummaryPlan11_thai.pdf
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *คู่มือประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *รายงานการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สกศ.
- _____. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)*. กรุงเทพฯ : สกศ.
- _____. (2552). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา. (2557). *การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. การอาชีวศึกษา.
- สำราญ มีแจ้ง. (2557). *สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัย : ทฤษฎีและปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิทธิชัย ทองมาก พิทยาธร แก้วคง และพูนสุข อุดม. *การศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณ*. วารสารสำนักหอสมุด ปีที่ 1 มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สิทธิพันธ์ ยศยอดยิ่ง. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาโท*. *ฉบับตีพิมพ์ทางวารสาร : การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มพหุ*. กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุบิน ยุระรัช. (2556). *การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตไทยสู่อาเซียน*. วารสารศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุภัทรา อักษรานูเคราะห์. (2540). *การใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสารกับการสอนภาษาอังกฤษ*. *แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวรรณณี พันธุ์พริกส์ และฉัตรลลิกา มหาพูนทอง.(2550). การศึกษาความสามารถ ปัญหาและความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ. (2550). โครงการวิจัยภาษามลายูท้องถิ่นในประเทศไทย:การศึกษาสถานการณ์ทางภาษา การพัฒนาและการวางแผนการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ระยะที่1). ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ. (2552). การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของคนไทยเชื้อสายมลายูในสี่ท้องถิ่นสามจังหวัดชายแดนใต้. ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรจิรา ชายทองแก้ว. (2551). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- อเนก ณะชัยวงศ์. (2553). การศึกษาความคิดเห็นต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาภาคปกติในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ .สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อภิัญญา อิงอาจ และเจษฎา สุทธิอุดม. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน:กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ)
- อุทุมพร จามรมาน. (2548). ทฤษฎีและการวัดลักษณะทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ฟินนี่พับบลิงซิง.
- ฮาฮีตะ ดินามอ พูนสุข อุดม และศิริรัตน์ สินประจักษ์ผล. (2551).การศึกษาความสามารถในการฟัง - พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1โดยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดของ คีธ จอห์นสัน. 2(2), .
- Peng liting. (2556). ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม.วารสารกระแสนวัฒนธรรม. มหาวิทยาลัยสยาม.
- Trebits, A. (2009). *The most frequent phrasal verbs in English language EU documents - A corpus-based analysis and its implications*” System 37(3), (470-481).
- Varley, S. (2008). *I’ll just look that up in the concordance: Integrating corpus consultation into the language learning environment.* Computer Assisted Language Learning. 22 (2), (133 - 152).
- Wang, S-P. (2005). *Corpus –based approaches and discourse analysis in relation to Reduplication and repetition.* Journal of pragmatics. 375, (5058-540).

- Yang, Y. & Hendricks, A. (2004). *Collocation awareness in the writing Process*. *Reflections of English Language Teaching*, 3, (51-78).
- Yupaka Fukushima. (2007) *The Popularity of Learning Japanese and Chinese Languages among KU Students: How are their Motivations Different?*. Research Paper. Faculty of Humanities, Kasetsart Universit

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ดร.ธีรยุทธ รัชชะ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
แผนกวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
2. ดร.ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
แผนกวิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ผศ.ดร.เชิดชัย อุดมพันธ์ หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
4. ผศ.ดร.อัจฉรา สัปพันธ์ อาจารย์ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
5. ผศ.กุสุมา ล่าม้าย อาจารย์ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ข
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์
ระดับความสามารถทางภาษาต่างประเทศที่กำลังศึกษา

ข้อคำถามข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1.ด้านการฟัง							
1.1 ข้าพเจ้าสามารถระลึก / นึกคำศัพท์จากการฟัง	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
1.2 ข้าพเจ้าสามารถ อธิบาย แปลความหมาย คำหรือประโยคจากการฟัง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
1.3 ข้าพเจ้าสามารถ ปฏิบัติตามคำสั่ง จับ ใจความสำคัญจากการฟัง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
1.4 ข้าพเจ้าสามารถ จำแนก แยกแยะ เรื่องราว ต่างๆ จากการฟัง	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
1.5 ข้าพเจ้าสามารถ เชื่อมโยงความสัมพันธ์จาก เรื่องที่ฟัง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
1.6 ข้าพเจ้าสามารถ เปรียบเทียบ สรุปเรื่องราว ต่างๆ จากการฟัง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.ด้านการพูด							
2.1 ข้าพเจ้าสามารถพูด แนะนำตัว / บอกเล่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.2 ข้าพเจ้าสามารถใช้ ท่าทางประกอบในการพูด และพูดด้วยน้ำเสียง เหมาะสมกับบทสนทนา	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
2.3 ข้าพเจ้าสามารถ เปลี่ยนวิธีพูดหรือใช้ คำศัพท์อื่นที่มีความหมาย ใกล้เคียง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อความคำถามข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
2.4 ข้าพเจ้าสามารถพูดอธิบาย ให้เหตุผลเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.5 ข้าพเจ้าสามารถเป็นล่าม แปลความหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสาร	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
2.6 ข้าพเจ้าสามารถพูดแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะแก่คู่สนทนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.ด้านการอ่าน							
3.1 ข้าพเจ้าสามารถระบุรายละเอียด ระบุจุดมุ่งหมายจากเนื้อหาที่อ่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.2 ข้าพเจ้ารู้ความหมาย คำศัพท์ เมื่ออ่านพบ คำศัพท์ใหม่สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.3 ข้าพเจ้าสามารถจัดลำดับเนื้อหาหลัก และรายละเอียดปลีกย่อยจากเรื่องที่อ่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.4 ข้าพเจ้าสามารถตอบคำถาม / จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.5 ข้าพเจ้าสามารถระบุองค์ประกอบของเนื้อหาที่อ่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.6 ข้าพเจ้าสามารถเชื่อมโยงและอธิบายความสัมพันธ์จากเรื่องที่อ่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อความข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
4.ด้านการเขียน							
4.1 ข้าพเจ้าสามารถเขียนคำศัพท์ สำนวน บอกเล่าเหตุการณ์ต่างๆได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.2 ข้าพเจ้าสามารถเขียนตอบคำถามต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.3 ข้าพเจ้ามีความสามารถในการเขียนเรื่องราวโดยมีการเรียบเรียงเรื่องราวได้ต่อเนื่องเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.4 ข้าพเจ้าสามารถเขียนนิทานหรือเรื่องสั้นได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.5 ข้าพเจ้าสามารถเขียนสรุป เนื้อเรื่องหรือบทความได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.6 ข้าพเจ้าสามารถปรับปรุง แก้ไข ตรวจสอบงานเขียนของตนเองให้ถูกต้องได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ปัจจัยในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

ข้อคำถามข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่1	คนที่ 2	คนที่3	คนที่4	คนที่5		
1.ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ							
1.1 ค่าหน่วยกิตและค่าเล่าเรียนถูก	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
1.2 ค่าครองชีพและค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นที่ยอมรับได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
1.3 มีแหล่งเงินทุนสนับสนุนการศึกษา เช่นกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือกองทุนอื่นๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
1.4 มีบริการผ่อนชำระค่าเล่าเรียน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
2.ปัจจัยด้านสังคม							
2.1 คำแนะนำและการสนับสนุนจากผู้ปกครองและคนในครอบครัว	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.2 คำแนะนำ / การชักชวนจากเพื่อน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.3 คำแนะนำจากศิษย์เก่าหรือรุ่นพี่	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.4 สภาพสังคมเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.5 แรงบันดาลใจจากการเรียนตอนมัธยมศึกษาตอนปลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.6 ความสอดคล้องกับศาสนาที่ข้าพเจ้านับถือ	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
3. ปัจจัยด้านแรงจูงใจ							
3.1 เป็นขณะที่ใฝ่ฝันอยากจะเรียนและมีความถนัด	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.2 สามารถนำไปประกอบอาชีพที่สังคมยกย่องเชิดชู	0	+1	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้
3.3 มีบุคคลในครอบครัวเป็นต้นแบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อความคำถามข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่1	คนที่ 2	คนที่3	คนที่4	คนที่5		
3.4 ความขึ้นชอบวัฒนธรรมวิถี การดำเนินชีวิตของเจ้าของ ภาษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.5 ต้องการหาประสบการณ์ใน การดำเนินชีวิตในรูปแบบที่ แตกต่าง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4. ปัจจัยด้านความคาดหวัง							
4.1 สามารถหางานได้ง่ายหลัง สำเร็จการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.2 การได้งานทำของบัณฑิตใน สาขาที่เลือกเรียนมีมากและมี ความมั่นคงในสายงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.3 ความต้องการที่เพิ่มขึ้นของ ตลาดแรงงานการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.4 สามารถนำความรู้ที่ได้ไป ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.5 มีโอกาสศึกษาต่อใน ระดับสูงขึ้นไปและมีโอกาสได้ งานที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5. ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ							
5.1 เป็นความภาคภูมิใจของ ผู้ปกครองและคนในครอบครัว							
5.2 เป็นความภาคภูมิใจของ ตนเองที่มีโอกาสได้พัฒนา ทักษะภาษาต่างประเทศใน ระดับที่สูงขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.3 ต้องการประสบ ความสำเร็จในชีวิต	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
5.4 สามารถถ่ายทอดความรู้ ความสามารถให้แก่ผู้อื่นได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.5 สามารถทำให้ข้าพเจ้ามี วิสัยทัศน์ที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อความข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
6. ปัจจัยด้านค่านิยม							
6.1 การได้รับการยอมรับจากสังคม	+1	+1	0	0	+1	0.6	ใช้ได้
6.2 การได้รับปริญญาทัดเทียมกับผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.3 เป็นสถานศึกษาที่ผู้คนนิยมเลือกเรียนกันมาก	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
6.4 เป็นสาขาวิชาที่ผู้คนนิยมเลือกเรียนกันมาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.5 มีความชื่นชอบในวัฒนธรรมต่างชาติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7. ปัจจัยด้านภาพลักษณ์							
7.1 ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชาและการเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.2 สาขาวิชาที่มีภาพลักษณ์ที่เน้นการนำความรู้สู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.3 ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันมีชื่อเสียงได้รับรางวัลระดับประเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.4 สาขาวิชาที่มีการสร้างผลงานวิจัยทางวิชาการออกสู่สังคมอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8. ปัจจัยด้านหลักสูตร							
8.1 ความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพและความทันสมัยของหลักสูตรที่เปิดสอนในสาขาวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8.2 ความสอดคล้องของหลักสูตรที่เปิดสอนกับความต้องการของสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อความข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
8.3 ความเชื่อมั่นว่าหลักสูตร ออกแบบให้สำเร็จการศึกษา ในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้ สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ อย่างรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8.4 ความชัดเจนของหลักสูตร เหมาะสม สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ แก่ตนเอง	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
8.5 ความหลากหลายของ หลักสูตรและสาขาวิชาให้ นักศึกษาเลือกเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8.6 หลักสูตรที่เรียนใน สถานศึกษาเป็นที่รู้จักและ ได้รับการยอมรับ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9. ปัจจัยด้าน การประชาสัมพันธ์							
9.1 การได้รับข้อมูลข่าวสาร จากสื่อต่างๆ เช่น แผ่นพับ วารสาร จดหมายข่าว หรือ จากสื่อมวลชน เช่น สถานี วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับสาขาวิชาก่อนเข้า ศึกษาต่อ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
9.2 การได้รับข้อมูลข่าวสาร จากเว็บไซต์ของหลักสูตร สาขาวิชา/คณะและ มหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9.3 การแนะนำการศึกษา ต่อจากฝ่ายแนะนำของ โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9.4 การได้รับข้อมูลของ สาขาวิชาจากทีมอาจารย์และ เจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาที่ไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อความคำถามข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ประชาสัมพันธ์ตามโรงเรียน ต่างๆ							
9.5 การได้รับข่าวสารจาก ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10. ปัจจัยด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้							
10.1 สถานที่ตั้งอยู่ในชุมชน ใกล้สถานที่อยู่อาศัยและการ คมนาคมสะดวก	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10.2 สภาพแวดล้อมและ บรรยากาศมีความเหมาะสม ต่อการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10.3 การปรับปรุงพัฒนา บรรยากาศและ สภาพแวดล้อมไปในทางที่ดี ขึ้นสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10.4 ตั้งอยู่ใกล้ภูมิลำเนาของ ตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10.5 ความเพียงพอของศูนย์ คอมพิวเตอร์หรือห้องเรียนรู้ ด้วยตนเองเพื่อใช้เป็นแหล่ง ค้นคว้า	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
11. ปัจจัยด้านสวัสดิการและ การบริการ							
11.1 มีศูนย์ปฏิบัติการ ภาษาต่างประเทศพร้อม เจ้าหน้าที่เทคนิคที่มีทักษะ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
11.2 มีบริการหอพักให้ นักศึกษาได้พักหรือเช่าใน ราคาที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
11.3 มีศูนย์สุขภาพ ศูนย์กีฬา สระว่ายน้ำ และศูนย์อาหารที่ เหมาะสมและได้มาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อความข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
11.4 การบริการของเจ้าหน้าที่ที่มีความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12. ปัจจัยด้านความปลอดภัย							
12.1 มีการรักษาความปลอดภัยบริเวณสถานศึกษาและตามหอพักต่างๆอย่างเข้มงวด	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12.2 มีการจัดเวรยามหรือชุดรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12.3 มีการควบคุมการเข้าออกของบุคคลภายนอกอย่างมีระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12.4 สถานศึกษาไม่ได้ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการก่อความไม่สงบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13. ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน							
13.1 ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13.2 ผู้สอนจัดรูปแบบการเรียนการสอนน่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13.3 มีโครงการศึกษาดูงานในต่างประเทศหรือโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13.4 อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่น่าเชื่อถือ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อความข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
13.5 อาจารย์ผู้สอนมีวุฒิ การศึกษาที่ตรงตามสาขาวิชา ที่เปิดสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13.6 อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ที่ปรึกษา เอาใจ ใส่ต่อการเรียนของนักศึกษา และการแนะนำในเรื่องต่างๆ ที่จำเป็นอย่างรอบด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14. ปัจจัยด้านสื่อและ อุปกรณ์การเรียน							
14.1 สถานศึกษามีสื่ออุปกรณ์ การเรียนการสอนที่ทันสมัย ทั้งสื่อพื้นฐานและสื่อ อิเล็กทรอนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14.2 สาขาวิชามีจำนวนสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน เพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14.3 สาขาวิชามีห้องสมุดที่ สามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้า ข้อมูลที่ดี สะดวกและรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14.4 สาขาวิชามีระบบ อินเทอร์เน็ตที่สมบูรณ์ใช้เป็น แหล่งค้นคว้าและเชื่อมโยง ข้อมูลได้ตลอดเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยพระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษา
ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามการวิจัยฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยพระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาดังกล่าว โดยขอให้ท่านตอบตามความเป็นจริง เพราะคำตอบของท่านมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บรักษาข้อมูลในการตอบแบบสอบถามของท่านไว้เป็นความลับ และผลการวิจัยจะนำเสนอในลักษณะภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของท่านแต่ประการใด

2. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ มี 1 ฉบับ ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ระดับความสามารถทางภาษา

ตอนที่ 3 ปัจจัยการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวปวีชะห์ จินตรา

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. สถาบันการศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

มหาวิทยาลัยฟาฏอนี

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

3. คณะ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์

ศึกษาศาสตร์ / ครุศาสตร์

วิทยาลัยอิสลาม / สถาบันอิสลาม

4. สาขาวิชา

ภาษาอาหรับ

ภาษามลายู

ภาษาจีน

ภาษาญี่ปุ่น

ภาษาเกาหลี

ภาษาอังกฤษ

ภาษาฝรั่งเศส

ภาษาเยอรมัน

อื่นๆ ระบุ.....

5. ชั้นปี

ชั้นปี 1

ชั้นปี 2

ชั้นปี 3

ชั้นปี 4

ชั้นปี 5

6. ภูมิลำเนา

ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

นอกพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

7. เกรดเฉลี่ยโดยภาพรวมที่ได้จากการเรียนในรายวิชาด้านภาษา

A

B⁺

B

C⁺

C

D⁺

D

E/F

8. สถาบันการศึกษาที่สำเร็จในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนรัฐบาล

โรงเรียนเอกชน

ตอนที่ 2 ระดับความสามารถทางภาษาต่างประเทศที่กำลังศึกษา

คำชี้แจง ให้พิจารณาคำถามในประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของท่าน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความสามารถ				
		ดีเยี่ยม	ดี	ปานกลาง	พื้นฐาน	ควรปรับปรุง
1	ความสามารถด้านการฟัง					
	1.1 ข้าพเจ้าสามารถระลึก / นึกคำศัพท์จากการฟัง					
	1.2 ข้าพเจ้าสามารถอธิบาย แปลความหมาย คำหรือประโยคจากการฟัง					
	1.3 ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามคำสั่ง จับใจความสำคัญจากการฟัง					
	1.4 ข้าพเจ้าสามารถจำแนก แยกแยะ เรื่องราวต่าง ๆ จากการฟัง					
	1.5 ข้าพเจ้าสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์จากเรื่องที่ฟัง					
	1.6 ข้าพเจ้าสามารถเปรียบเทียบ สรุปเรื่องราวต่าง ๆ จากการฟัง					
2	ความสามารถด้านการพูด					
	2.1 ข้าพเจ้าสามารถพูดแนะนำตัว / บอกเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น					
	2.2 ข้าพเจ้าสามารถใช้ท่าทางประกอบในการพูด และพูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับบทสนทนา					
	2.3 ข้าพเจ้าสามารถเปลี่ยนวิธีพูดหรือใช้คำศัพท์อื่นที่มีความหมายใกล้เคียง					
	2.4 ข้าพเจ้าสามารถพูดอธิบาย ให้เหตุผลเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ					
	2.5 ข้าพเจ้าสามารถเป็นล่าม แปลความหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสาร					
	2.6 ข้าพเจ้าสามารถพูดแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะแก่คู่สนทนา					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความสามารถ				
		ดีเยี่ยม	ดี	ปานกลาง	พื้นฐาน	ควรปรับปรุง
3	ความสามารถด้านการอ่าน					
	3.1 ข้าพเจ้าสามารถระบุรายละเอียด ระบุจุดมุ่งหมายจากเนื้อหาที่อ่าน					
	3.2 ข้าพเจ้ารู้ความหมายคำศัพท์ เมื่ออ่านพบคำศัพท์ใหม่สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้					
	3.3 ข้าพเจ้าสามารถจัดลำดับเนื้อหาหลัก และรายละเอียดปลีกย่อยจากเรื่องที่อ่าน					
	3.4 ข้าพเจ้าสามารถตอบคำถาม / จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน					
	3.5 ข้าพเจ้าสามารถระบุองค์ประกอบของเนื้อหาที่อ่าน					
	3.6 ข้าพเจ้าสามารถเชื่อมโยงและอธิบายความสัมพันธ์จากเรื่องที่อ่าน					
4	ความสามารถด้านการเขียน					
	4.1 ข้าพเจ้าสามารถเขียนคำศัพท์ สำนวน บอกเล่าเหตุการณ์ต่างๆ ได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์					
	4.2 ข้าพเจ้าสามารถเขียนตอบคำถามต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง					
	4.3 ข้าพเจ้ามีความสามารถในการเขียนเรื่องราวโดยมีการเรียบเรียงเรื่องราวได้ต่อเนื่องเป็นอย่างดี					
	4.4 ข้าพเจ้าสามารถเขียนนิทานหรือเรื่องสั้นได้					
	4.5 ข้าพเจ้าสามารถเขียนสรุป เนื้อเรื่องหรือบทความได้					
	4.6 ข้าพเจ้าสามารถปรับปรุง แก้ไข ตรวจสอบงานเขียนของตนเองให้ถูกต้องได้					

ตอนที่ 3 ปัจจัยในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

คำชี้แจง ให้พิจารณาคำถามในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ
ความสำคัญของท่าน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ					
	1.1 ค่าหน่วยกิตและค่าเล่าเรียนถูก					
	1.2 ค่าครองชีพและค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นที่ยอมรับได้					
	1.3 มีแหล่งเงินทุนสนับสนุนการศึกษา เช่นกองทุน กู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือกองทุนอื่นๆ					
	1.4 มีบริการผ่อนชำระค่าเล่าเรียน					
2	ปัจจัยด้านสังคม					
	2.1 คำแนะนำและการสนับสนุนจากผู้ปกครองและคน ในครอบครัว					
	2.2 คำแนะนำ / การชักชวนจากเพื่อน					
	2.3 คำแนะนำจากศิษย์เก่าหรือรุ่นพี่					
	2.4 สภาพสังคมเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม					
	2.5 แรงบันดาลใจจากการเรียนตอนมัธยมศึกษาตอน ปลาย					
	2.6 ความสอดคล้องกับศาสนาที่ข้าพเจ้านับถือ					
3	ปัจจัยด้านแรงจูงใจ					
	3.1 เป็นคนที่ใฝ่ฝันอยากจะเรียนและมีความถนัด					
	3.2 สามารถนำไปประกอบอาชีพที่สังคมยกย่องเชิดชู					
	3.3 มีบุคคลในครอบครัวเป็นต้นแบบ					
	3.4 ความชื่นชอบวัฒนธรรมวิถีการดำเนินชีวิตของ เจ้าของภาษา					
	3.5 ต้องการหาประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตใน รูปแบบที่แตกต่าง					
4	ปัจจัยด้านความคาดหวัง					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	4.1 สามารถหางานได้ง่ายหลังสำเร็จการศึกษา					
	4.2 การได้งานทำของบัณฑิตในสาขาที่เลือกเรียนมีมากและมีความมั่นคงในสายงาน					
	4.3 ความต้องการที่เพิ่มขึ้นของตลาดแรงงานการศึกษา					
	4.4 สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน					
	4.5 มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปและมีโอกาสได้งานที่ดี					
5	ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ					
	5.1 เป็นความภาคภูมิใจของผู้ปกครองและคนในครอบครัว					
	5.2 เป็นความภาคภูมิใจของตนเองที่มีโอกาสได้พัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศในระดับที่สูงขึ้น					
	5.3 ต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต					
	5.4 สามารถถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้แก่ผู้อื่นได้					
	5.5 สามารถทำให้ข้าพเจ้ามีวิสัยทัศน์ที่ดี					
6	ปัจจัยด้านค่านิยม					
	6.1 การได้รับการยอมรับจากสังคม					
	6.2 การได้รับปริญญาทัดเทียมกับผู้อื่น					
	6.3 เป็นสถานศึกษาที่ผู้คนนิยมเลือกเรียนกันมาก					
	6.4 เป็นสาขาวิชาที่ผู้คนนิยมเลือกเรียนกันมาก					
	6.5 มีความชื่นชอบในวัฒนธรรมต่างชาติ					
7	ปัจจัยด้านภาพลักษณ์					
	7.1 ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชาและการเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	7.2 สาขาวิชามีภาพลักษณ์ที่เน้นการนำความรู้สู่การปฏิบัติ					
	7.3 ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันมีชื่อเสียงได้รับรางวัลระดับประเทศ					
	7.4 สาขาวิชามีการสร้างผลงานวิจัยทางวิชาการออกสู่สังคมอย่างต่อเนื่อง					
8	ปัจจัยด้านหลักสูตร					
	8.1 ความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพและความทันสมัยของหลักสูตรที่เปิดสอนในสาขาวิชา					
	8.2 ความสอดคล้องของหลักสูตรที่เปิดสอนกับความต้องการของสังคม					
	8.3 ความเชื่อมั่นว่าหลักสูตรออกแบบให้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างรวดเร็ว					
	8.4 ความชัดเจนของหลักสูตร เหมาะสม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง					
	8.5 ความหลากหลายของหลักสูตรและสาขาวิชาให้นักศึกษาเลือกเรียน					
	8.6 หลักสูตรที่เรียนในสถานศึกษาเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับ					
9	ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์					
	9.1 การได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ เช่น แผ่นพับวารสาร จดหมายข่าว หรือจากสื่อมวลชน เช่น สถานีวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับสาขาวิชาก่อนเข้าศึกษาต่อ					
	9.2 การได้รับข้อมูลข่าวสารจากเว็บไซต์ของหลักสูตรสาขาวิชา/คณะและมหาวิทยาลัย					
	9.3 การแนะนำการศึกษาต่อจากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย					
	9.4 การได้รับข้อมูลของสาขาวิชาจากทีมอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาที่ไปประชาสัมพันธ์ตามโรงเรียนต่างๆ					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	9.5 การได้รับข่าวสารจากศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน					
10	ปัจจัยด้านบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้					
	10.1 สถานที่ตั้งอยู่ในชุมชนใกล้สถานที่อยู่อาศัยและการคมนาคมสะดวก					
	10.2 สภาพแวดล้อมและบรรยากาศมีความเหมาะสมต่อการจัดการศึกษา					
	10.3 การปรับปรุงพัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมไปในทางที่ดีขึ้นสม่ำเสมอ					
	10.4 ตั้งอยู่ใกล้ภูมิลำเนาของตนเอง					
	10.5 ความเพียงพอของศูนย์คอมพิวเตอร์หรือห้องเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อใช้เป็นแหล่งค้นคว้า					
11	ปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ					
	11.1 มีศูนย์ปฏิบัติการภาษาต่างประเทศพร้อมเจ้าหน้าที่เทคนิคที่มีทักษะ					
	11.2 มีบริการหอพักให้นักศึกษาได้พักหรือเช่าในราคาที่เหมาะสม					
	11.3 มีศูนย์สุขภาพ ศูนย์กีฬา สระว่ายน้ำ และศูนย์อาหารที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน					
	11.4 การบริการของเจ้าหน้าที่มีความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ					
12	ปัจจัยด้านความปลอดภัย					
	12.1 มีการรักษาความปลอดภัยบริเวณสถานศึกษาและตามหอพักต่างๆอย่างเข้มงวด					
	12.2 มีการจัดเวรยามหรือชุดรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง					
	12.3 มีการควบคุมการเข้าออกของบุคคลภายนอกอย่างมีระบบ					
	12.4 สถานศึกษาไม่ได้ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการก่อความไม่สงบ					
13	ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	13.1 ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
	13.2 ผู้สอนจัดรูปแบบการเรียนการสอนน่าสนใจ					
	13.3 มีโครงการศึกษาดูงานในต่างประเทศหรือโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ					
	13.4 อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่น่าเชื่อถือ					
	13.5 อาจารย์ผู้สอนมีวุฒิการศึกษาที่ตรงตามสาขาวิชาที่เปิดสอน					
	13.6 อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ที่ปรึกษาเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักศึกษาและการแนะนำในเรื่องต่างๆ ที่จำเป็นอย่างรอบด้าน					
14	ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน					
	14.1 สถานศึกษามีสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ทั้งสื่อพื้นฐานและสื่ออิเล็กทรอนิกส์					
	14.2 สาขาวิชามีจำนวนสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอ					
	14.3 สาขาวิชามีห้องสมุดที่สามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่ดี สะดวกและรวดเร็ว					
	14.4 สาขาวิชา มีระบบอินเทอร์เน็ตที่สมบูรณ์ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าและเชื่อมโยงข้อมูลได้ตลอดเวลา					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม ด้วยวิธี Enter

Test Results

Box's M		979.133
F	Approx.	5.644
	df1	171
	df2	4.671E6
	Sig.	.000

Tests null hypothesis of equal population covariance matrices.

Eigenvalues

Function	Eigenvalue	% of Variance	Cumulative %	Canonical Correlation
1	.124 ^a	100.0	100.0	.332

a. First 1 canonical discriminant functions were used in the analysis.

Wilks' Lambda

Test of Function(s)	Wilks' Lambda	Chi-square	df	Sig.
1	.890	154.380	9	.000

Standardized Canonical

Discriminant Function Coefficients

	Function 1
เพศ	-.004
ภูมิลำเนา	.429
สถาบันมัธยมปลาย	.221
เกรดรายวิชาด้านภาษา	-.546
ด้านเศรษฐกิจ	-.252
ด้านสังคม	-.278
ด้านแรงจูงใจ	.082
ด้านความคาดหวัง	.723

Standardized Canonical
Discriminant Function Coefficients

	Function 1
ด้านความภาคภูมิใจ	-.022
ด้านค่านิยม	.016
ด้านภาพลักษณ์	.075
ด้านหลักสูตร	.043
ด้านการประชาสัมพันธ์	.035
ด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่ง เรียนรู้	.051
ด้านสวัสดิการและ บริการ	-.171
ด้านความปลอดภัย	-.018
ด้านการจัดการเรียน การสอน	-.324
ด้านสื่อและอุปกรณ์การ เรียน	-.132

Canonical Discriminant Function
Coefficients

	Function
	1
เพศ	-.011
ภูมิลำเนา	.954
สถาบันมัธยมปลาย	.460
เกรดรานวิชาด้านภาษา	-1.387
ด้านเศรษฐกิจ	-.336

Canonical Discriminant Function

Coefficients

	Function
	1
ด้านสังคม	-.429
ด้านแรงจูงใจ	.128
ด้านความคาดหวัง	1.183
ด้านความภาคภูมิใจ	-.036
ด้านค่านิยม	.026
ด้านภาพลักษณ์	.114
ด้านหลักสูตร	.549
ด้านการประชาสัมพันธ์	.052
ด้านบรรยากาศ	
สิ่งแวดล้อมและแหล่ง เรียนรู้	.078
ด้านสวัสดิการและบริการ	-.230
ด้านความปลอดภัย	-.026
ด้านการจัดการเรียนการ สอน	-.501
ด้านสื่อและอุปกรณ์การ เรียน	-.202
(Constant)	-1.440

Functions at Group Centroids

สาขาวิชา	Function
	1
กลุ่มภาษาตะวันออก	.399
กลุ่มภาษาตะวันตก	-.301

Unstandardized canonical
discriminant functions evaluated at
group means

Classification Function Coefficients

	สาขาวิชา	
	กลุ่มภาษา ตะวันออก	กลุ่มภาษา ตะวันตก
เพศ	2.318	2.326
ภูมิลำเนา	5.173	4.495
สถาบันมัธยมปลาย	1.531	1.204
เกรดรายวิชาด้านภาษา	2.736	3.721
ด้านเศรษฐกิจ	2.472	2.711
ด้านสังคม	.591	.896
ด้านแรงจูงใจ	1.016	.925
ด้านความคาดหวัง	3.135	2.294
ด้านความภาคภูมิใจ	4.331	4.356
ด้านค่านิยม	1.078	1.060
ด้านภาพลักษณ์	2.384	2.303
ด้านหลักสูตร	.028	-.362
ด้านการประชาสัมพันธ์	-.242	-.278
ด้านบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้	-.202	4.054
ด้านสวัสดิการและบริการ	-.009	.270
ด้านความปลอดภัย	-1.250	2.310

Classification Function Coefficients

	สาขาวิชา	
	กลุ่มภาษา ตะวันออก	กลุ่มภาษา ตะวันตก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	1.916	.911
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน	2.264	-40.220
(Constant)	-38.130	-37.072

Fisher's linear discriminant functions

Classification Results^a

	สาขาวิชา	Predicted Group Membership		Total
		กลุ่มภาษา ตะวันออก	กลุ่มภาษา ตะวันตก	
Original	Count	350	223	573
		231	528	759
%	กลุ่มภาษาตะวันออก	61.1	38.9	100.0
	กลุ่มภาษาตะวันตก	30.4	69.6	100.0

a. 65.9% of original grouped cases correctly classified.

ผลการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม ด้วยวิธี Stepwise

Test Results

	Box's M	222.510
F	Approx.	6.141
	df1	36
	df2	5.108E6
	Sig.	.000

Tests null hypothesis of equal population covariance matrices.

Eigenvalues

Function	Eigenvalue	% of Variance	Cumulative %	Canonical Correlation
1	.120 ^a	100.0	100.0	.328

a. First 1 canonical discriminant functions were used in the analysis.

Wilks' Lambda

Test of Function(s)	Wilks' Lambda	Chi-square	df	Sig.
1	.893	150.736	8	.000

Standardized Canonical Discriminant Function Coefficients

	Function 1
ภูมิลำเนา	.420
สถาบันมัธยมปลาย	.223
เกรดรณวิชาด้านภาษา	-.542
ด้านเศรษฐกิจ	-.298
ด้านสังคม	-.251
ด้านความคาดหวัง	.766
ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	.339
ด้านการจัดการเรียนการสอน	-.405

Canonical Discriminant Function

Coefficients

	Function
	1
ภูมิลำเนา	.935
สถาบันมัธยมปลาย	.464
เกรดรายวิชาด้านภาษา	-1.377
ด้านเศรษฐกิจ	-.398
ด้านสังคม	-.388
ด้านความคาดหวัง	1.253
ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	.542
ด้านการจัดการเรียนการสอน	-.626
(Constant)	-1.464

Unstandardized coefficients

Functions at Group Centroids

สาขาวิชา	Function
	1
กลุ่มภาษาตะวันออก	.399
กลุ่มภาษาตะวันตก	-.301

Unstandardized canonical
discriminant functions evaluated at
group means

Classification Function Coefficients

	สาขาวิชา	
	กลุ่มภาษา ตะวันออก	กลุ่มภาษา ตะวันตก
ภูมิลำเนา	4.107	4.107
สถาบันมัธยมปลาย	1.284	1.284
เกรตรายวิชาด้านภาษา	3.587	3.587
ด้านเศรษฐกิจ	2.778	2.778
ด้านสังคม	2.197	2.197
ด้านความคาดหวัง	5.212	5.212
ด้านหลักสูตร	1.900	1.900
สถานศึกษา		
ด้านการจัดการเรียน การสอน	3.474	3.474
(Constant)	-33.001	-33.001

Fisher's linear discriminant functions

Classification Results^a

สาขาวิชา		Predicted Group Membership		Total	
		กลุ่มภาษา ตะวันออก	กลุ่มภาษา ตะวันตก		
Original	Count	กลุ่มภาษาตะวันออก	343	230	573
		กลุ่มภาษาตะวันตก	230	529	759
%		กลุ่มภาษาตะวันออก	59.9	40.1	100.0
		กลุ่มภาษาตะวันตก	30.3	69.7	100.0

a. 65.5% of original grouped cases correctly classified.

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์พหุระดับ ด้วยโปรแกรม HLM
(Hierarchical Linear Models)

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นตัวแปรต่างๆในการนำเสนอผลวิจัย ดังนี้

LAN	หมายถึง	ความสามารถทางภาษา
GEN	หมายถึง	เพศ
DOM	หมายถึง	ภูมิลำเนา
SCH	หมายถึง	สถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
GRA	หมายถึง	เกรดเฉลี่ยด้านภาษา
ECO	หมายถึง	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
SOC	หมายถึง	ปัจจัยด้านสังคม
MOT	หมายถึง	ปัจจัยด้านแรงจูงใจ
EXP	หมายถึง	ปัจจัยด้านความคาดหวัง
PRO	หมายถึง	ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจ
VAL	หมายถึง	ปัจจัยด้านค่านิยม
IMA	หมายถึง	ปัจจัยด้านภาพลักษณ์
CUR	หมายถึง	ปัจจัยด้านหลักสูตร
PUB	หมายถึง	ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์
ENV	หมายถึง	ปัจจัยด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม
SER	หมายถึง	ปัจจัยด้านสวัสดิการและบริการ
SEC	หมายถึง	ปัจจัยด้านความปลอดภัย
TEA	หมายถึง	ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน
MED	หมายถึง	ปัจจัยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน

ผลการวิเคราะห์ Baseline

*****

Program: HLM 6 Hierarchical Linear and Nonlinear Modeling
 Authors: Stephen Raudenbush, Tony Bryk, & Richard Congdon
 Publisher: Scientific Software International, Inc. (c) 2000
 techsupport@ssicentral.com
 www.ssicentral.com

 Module: HLM2.EXE (6.03.26284.1)
 Date: 8 April 2017, Saturday
 Time: 12:45:41

SPECIFICATIONS FOR THIS HLM2 RUN

Problem Title: no title

The data source for this run = D:\hlm6.4.60\id1

The command file for this run = D:\hlm 8.4.60\null.hlm

Output file name = D:\hlm6.4.60\hlm2.txt

The maximum number of level-1 units = 1332

The maximum number of level-2 units = 21

The maximum number of iterations = 100

Method of estimation: restricted maximum likelihood

Weighting Specification

 Weight
 Variable
 Weighting? Name Normalized?
 Level 1 no
 Level 2 no
 Precision no

The outcome variable is LAN

The model specified for the fixed effects was:

 Level-1   Level-2
 Coefficients   Predictors

 INTRCPT1, B0   INTRCPT2, G00

The outcome variable is LAN
 Final estimation of fixed effects
 (with robust standard errors)

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	T-ratio	Approx. d.f.	P-value
For INTRCPT1, B0 INTRCPT2, G00	3.555681	0.071851	49.487	20	0.000

Final estimation of variance components:

Random Effect	Standard Deviation	Variance Component	df	Chi-square	P-value
INTRCPT1, U0	0.32870	0.10804	20	433.60546	0.000
level-1, R	0.52114	0.27159			

Statistics for current covariance components model

Deviance = 2110.322001

Number of estimated parameters = 67

ผลการวิเคราะห์ Level 1

*****

Program: HLM 6 Hierarchical Linear and Nonlinear Modeling
 Authors: Stephen Raudenbush, Tony Bryk, & Richard Congdon
 Publisher: Scientific Software International, Inc. (c) 2000
 techsupport@ssicentral.com
 www.ssicentral.com

 Module: HLM2.EXE (6.03.26284.1)
 Date: 8 April 2017, Saturday
 Time: 14:48:40

SPECIFICATIONS FOR THIS HLM2 RUN

Problem Title: no title
 The data source for this run = D:\hlm6.4.60\id1
 The command file for this run = D:\hlmsum\simple.hlm
 Output file name = D:\hlm6.4.60\hlm2.txt
 The maximum number of level-1 units = 1332
 The maximum number of level-2 units = 21
 The maximum number of iterations = 100
 Method of estimation: restricted maximum likelihood

Weighting Specification

 Weight
 Variable
 Weighting? Name Normalized?
 Level 1 no
 Level 2 no
 Precision no

The outcome variable is LAN

The model specified for the fixed effects was:

 Level-1   Level-2
 Coefficients   Predictors

	INTRCPT1, B0	INTRCPT2, G00
	GEN slope, B1	INTRCPT2, G10
%	DOM slope, B2	INTRCPT2, G20
	SCH slope, B3	INTRCPT2, G30
	GRA slope, B4	INTRCPT2, G40
%	ECO slope, B5	INTRCPT2, G50
%	SOC slope, B6	INTRCPT2, G60
%	MOT slope, B7	INTRCPT2, G70
%	EXP slope, B8	INTRCPT2, G80
%	PRO slope, B9	INTRCPT2, G90
%	VAL slope, B10	INTRCPT2, G100

'%' - This level-1 predictor has been centered around its grand mean.

The model specified for the covariance components was:

Sigma squared (constant across level-2 units)

Tau dimensions

INTRCPT1

GEN slope

DOM slope

SCH slope

GRA slope

ECO slope

SOC slope

MOT slope

EXP slope

PRO slope

VAL slope

Summary of the model specified (in equation format)

Level-1 Model

$$Y = B0 + B1*(GEN) + B2*(DOM) + B3*(SCH) + B4*(GRA) + B5*(ECO) + B6*(SOC) + B7*(MOT) + B8*(EXP) + B9*(PRO) + B10*(VAL) + R$$

Level-2 Model

$$B0 = G00 + U0$$

$$B1 = G10 + U1$$

$$B2 = G20 + U2$$

$$B3 = G30 + U3$$

$$B4 = G40 + U4$$

$$B5 = G50 + U5$$

$$B6 = G60 + U6$$

$$B7 = G70 + U7$$

$$B8 = G80 + U8$$

$$B9 = G90 + U9$$

$$B10 = G100 + U10$$

Iterations stopped due to small change in likelihood function

***** ITERATION 2682 *****

Sigma_squared = 0.11763

Tau

INTRCPT1,B0	0.07675	-0.01381	0.00038	-0.03505	-0.02363	-
0.00039	-0.00252	0.02031	0.00862	0.02199	-0.02156	
GEN,B1	-0.01381	0.04431	-0.02224	-0.01224	0.00950	-
0.01452	0.03231	-0.01028	0.01785	-0.00447	-0.01340	
DOM,B2	0.00038	-0.02224	0.01588	0.01225	-0.00393	
0.01559	-0.02434	0.01581	-0.01477	0.00001	0.00613	
SCH,B3	-0.03505	-0.01224	0.01225	0.03855	0.00917	
0.01864	-0.01979	-0.01045	-0.01199	-0.00995	0.02794	
GRA,B4	-0.02363	0.00950	-0.00393	0.00917	0.02441	-
0.00209	0.02749	-0.01923	0.00456	-0.01372	-0.00130	
ECO,B5	-0.00039	-0.01452	0.01559	0.01864	-0.00209	
0.02504	-0.02676	0.01704	-0.01195	-0.00138	0.00488	
SOC,B6	-0.00252	0.03231	-0.02434	-0.01979	0.02749	-
0.02676	0.07083	-0.03406	0.02742	-0.01268	-0.01898	
MOT,B7	0.02031	-0.01028	0.01581	-0.01045	-0.01923	
0.01704	-0.03406	0.05963	-0.02128	0.00896	-0.01599	

EXP,B8	0.00862	0.01785	-0.01477	-0.01199	0.00456	-
0.01195	0.02742	-0.02128	0.02169	-0.00305	-0.01099	
PRO,B9	0.02199	-0.00447	0.00001	-0.00995	-0.01372	-
0.00138	-0.01268	0.00896	-0.00305	0.01394	0.00160	
VAL,B10	-0.02156	-0.01340	0.00613	0.02794	-0.00130	
0.00488	-0.01898	-0.01599	-0.01099	0.00160	0.03727	

Tau (as correlations)

INTRCPT1,B0	1.000	-0.237	0.011	-0.644	-0.546	-0.009	-0.034	0.300	0.211	0.672	-
0.403											

GEN,B1	-0.237	1.000	-0.838	-0.296	0.289	-0.436	0.577	-0.200	0.576	-0.180	-0.330
--------	--------	-------	--------	--------	-------	--------	-------	--------	-------	--------	--------

DOM,B2	0.011	-0.838	1.000	0.495	-0.200	0.782	-0.726	0.514	-0.796	0.001	
--------	-------	--------	-------	-------	--------	-------	--------	-------	--------	-------	--

0.252

SCH,B3	-0.644	-0.296	0.495	1.000	0.299	0.600	-0.379	-0.218	-0.415	-0.429	0.737
--------	--------	--------	-------	-------	-------	-------	--------	--------	--------	--------	-------

GRA,B4	-0.546	0.289	-0.200	0.299	1.000	-0.085	0.661	-0.504	0.198	-0.744	-0.043
--------	--------	-------	--------	-------	-------	--------	-------	--------	-------	--------	--------

ECO,B5	-0.009	-0.436	0.782	0.600	-0.085	1.000	-0.636	0.441	-0.513	-0.074	0.160
--------	--------	--------	-------	-------	--------	-------	--------	-------	--------	--------	-------

SOC,B6	-0.034	0.577	-0.726	-0.379	0.661	-0.636	1.000	-0.524	0.700	-0.404	-0.369
--------	--------	-------	--------	--------	-------	--------	-------	--------	-------	--------	--------

MOT,B7	0.300	-0.200	0.514	-0.218	-0.504	0.441	-0.524	1.000	-0.592	0.311	-
--------	-------	--------	-------	--------	--------	-------	--------	-------	--------	-------	---

0.339

EXP,B8	0.211	0.576	-0.796	-0.415	0.198	-0.513	0.700	-0.592	1.000	-0.176	-0.387
--------	-------	-------	--------	--------	-------	--------	-------	--------	-------	--------	--------

PRO,B9	0.672	-0.180	0.001	-0.429	-0.744	-0.074	-0.404	0.311	-0.176	1.000	0.070
--------	-------	--------	-------	--------	--------	--------	--------	-------	--------	-------	-------

VAL,B10	-0.403	-0.330	0.252	0.737	-0.043	0.160	-0.369	-0.339	-0.387	0.070	
---------	--------	--------	-------	-------	--------	-------	--------	--------	--------	-------	--

1.000

Random level-1 coefficient   Reliability estimate

INTRCPT1, B0	0.659
GEN, B1	0.601
DOM, B2	0.392
SCH, B3	0.632
GRA, B4	0.473
ECO, B5	0.658
SOC, B6	0.707
MOT, B7	0.708
EXP, B8	0.500

PRO, B9	0.430
VAL, B10	0.675

Note: The reliability estimates reported above are based on only 17 of 21 units that had sufficient data for computation. Fixed effects and variance components are based on all the data.

The value of the likelihood function at iteration 2682 = -6.037472E+002

The outcome variable is LAN

Final estimation of fixed effects:

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	Approx. T-ratio	d.f.	P-value
For INTRCPT1, B0					
INTRCPT2, G00	3.367858	0.068033	49.503	20	0.000
For GEN slope, B1					
INTRCPT2, G10	0.075404	0.057743	1.306	20	0.207
For DOM slope, B2					
INTRCPT2, G20	-0.039322	0.039146	-1.005	20	0.328
For SCH slope, B3					
INTRCPT2, G30	0.148811	0.049790	2.989	20	0.008
For GRA slope, B4					
INTRCPT2, G40	0.165635	0.045241	3.661	20	0.002
For ECO slope, B5					
INTRCPT2, G50	0.175916	0.039640	4.438	20	0.000
For SOC slope, B6					
INTRCPT2, G60	0.137936	0.064202	2.148	20	0.044
For MOT slope, B7					
INTRCPT2, G70	0.177755	0.059965	2.964	20	0.008
For EXP slope, B8					
INTRCPT2, G80	-0.101130	0.042312	-2.390	20	0.027
For PRO slope, B9					
INTRCPT2, G90	0.075156	0.036231	2.074	20	0.051

For VAL slope, B10
 INTRCPT2, G100 0.124258 0.049352 2.518 20 0.021

The outcome variable is LAN

Final estimation of fixed effects
 (with robust standard errors)

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	Approx. T-ratio	d.f.	P-value
For INTRCPT1, B0					
INTRCPT2, G00	3.367858	0.064618	52.119	20	0.000
For GEN slope, B1					
INTRCPT2, G10	0.075404	0.053833	1.401	20	0.177
For DOM slope, B2					
INTRCPT2, G20	-0.039322	0.032025	-1.228	20	0.234
For SCH slope, B3					
INTRCPT2, G30	0.148811	0.046015	3.234	20	0.005
For GRA slope, B4					
INTRCPT2, G40	0.165635	0.040536	4.086	20	0.001
For ECO slope, B5					
INTRCPT2, G50	0.175916	0.037935	4.637	20	0.000
For SOC slope, B6					
INTRCPT2, G60	0.137936	0.061921	2.228	20	0.037
For MOT slope, B7					
INTRCPT2, G70	0.177755	0.057923	3.069	20	0.007
For EXP slope, B8					
INTRCPT2, G80	-0.101130	0.039794	-2.541	20	0.020
For PRO slope, B9					
INTRCPT2, G90	0.075156	0.032540	2.310	20	0.032
For VAL slope, B10					
INTRCPT2, G100	0.124258	0.046555	2.669	20	0.015

Final estimation of variance components:

Random Effect		Standard Deviation	Variance Component	df	Chi-square	P-value
INTRCPT1,	U0	0.27703	0.07675	16	81.49440	0.000
	GEN slope, U1	0.21049	0.04431	16	52.41998	0.000
	DOM slope, U2	0.12603	0.01588	16	28.58241	0.027
	SCH slope, U3	0.19633	0.03855	16	54.58603	0.000
	GRA slope, U4	0.15624	0.02441	16	54.35924	0.000
	ECO slope, U5	0.15823	0.02504	16	80.32330	0.000
	SOC slope, U6	0.26613	0.07083	16	82.71817	0.000
	MOT slope, U7	0.24419	0.05963	16	79.49674	0.000
	EXP slope, U8	0.14726	0.02169	16	38.92383	0.001
	PRO slope, U9	0.11807	0.01394	16	58.40516	0.000
	VAL slope, U10	0.19307	0.03727	16	62.54764	0.000
level-1,	R	0.34298	0.11763			

Note: The chi-square statistics reported above are based on only 17 of 21 units that had sufficient data for computation. Fixed effects and variance components are based on all the data.

Statistics for current covariance components model

Deviance = 1207.494458

Number of estimated parameters = 67

ผลการวิเคราะห์ Level 2

*****

Program: HLM 6 Hierarchical Linear and Nonlinear Modeling
 Authors: Stephen Raudenbush, Tony Bryk, & Richard Congdon
 Publisher: Scientific Software International, Inc. (c) 2000
 techsupport@ssicentral.com
 www.ssicentral.com

 Module: HLM2.EXE (6.03.26284.1)

Date: 5 May 2017, Friday

Time: 13:30:41

SPECIFICATIONS FOR THIS HLM2 RUN

Problem Title: no title

The data source for this run = G:\thesis\ผลการวิเคราะห์ข้อมูล บทที่ 4\hlm
 8.4.60\hlm6.4.60\id1

The command file for this run = C:\Users\Dell\Desktop\f.hlm

Output file name = G:\thesis\ผลการวิเคราะห์ข้อมูล บทที่ 4\hlm
 8.4.60\hlm6.4.60\hlm2.txt

The maximum number of level-1 units = 1332

The maximum number of level-2 units = 21

The maximum number of iterations = 100

Method of estimation: restricted maximum likelihood

Weighting Specification

	Weight		
	Variable		
Weighting?	Name	Normalized?	
Level 1	no		
Level 2	no		
Precision	no		

The outcome variable is LAN

The model specified for the fixed effects was:

Level-1 Coefficients	Level-2 Predictors
INTRCPT1, B0	INTRCPT2, G00
\$	IMA, G01
\$	CUR, G02
\$	PUB, G03
\$	ENV, G04
\$	SER, G05
\$	SEC, G06
\$	TEA, G07
\$	MED, G08
GEN slope, B1	INTRCPT2, G10
\$	IMA, G11
\$	CUR, G12
\$	PUB, G13
\$	ENV, G14
\$	SER, G15
\$	SEC, G16
\$	TEA, G17
\$	MED, G18
DOM slope, B2	INTRCPT2, G20
\$	IMA, G21
\$	CUR, G22
\$	PUB, G23
\$	ENV, G24
\$	SER, G25
\$	SEC, G26
\$	TEA, G27
\$	MED, G28
SCH slope, B3	INTRCPT2, G30
\$	IMA, G31
\$	CUR, G32
\$	PUB, G33

\$		ENV, G34
\$		SER, G35
\$		SEC, G36
\$		TEA, G37
\$		MED, G38
	GRA slope, B4	INTRCPT2, G40
\$		IMA, G41
\$		CUR, G42
\$		PUB, G43
\$		ENV, G44
\$		SER, G45
\$		SEC, G46
\$		TEA, G47
\$		MED, G48
%	ECO slope, B5	INTRCPT2, G50
\$		IMA, G51
\$		CUR, G52
\$		PUB, G53
\$		ENV, G54
\$		SER, G55
\$		SEC, G56
\$		TEA, G57
\$		MED, G58
%	SOC slope, B6	INTRCPT2, G60
\$		IMA, G61
\$		CUR, G62
\$		PUB, G63
\$		ENV, G64
\$		SER, G65
\$		SEC, G66
\$		TEA, G67
\$		MED, G68
%	MOT slope, B7	INTRCPT2, G70
\$		IMA, G71
\$		CUR, G72
\$		PUB, G73

\$		ENV, G74
\$		SER, G75
\$		SEC, G76
\$		TEA, G77
\$		MED, G78
%	EXP slope, B8	INTRCPT2, G80
\$		IMA, G81
\$		CUR, G82
\$		PUB, G83
\$		ENV, G84
\$		SER, G85
\$		SEC, G86
\$		TEA, G87
\$		MED, G88
%	PRO slope, B9	INTRCPT2, G90
\$		IMA, G91
\$		CUR, G92
\$		PUB, G93
\$		ENV, G94
\$		SER, G95
\$		SEC, G96
\$		TEA, G97
\$		MED, G98
%	VAL slope, B10	INTRCPT2, G100
\$		IMA, G101
\$		CUR, G102
\$		PUB, G103
\$		ENV, G104
\$		SER, G105
\$		SEC, G106
\$		TEA, G107
\$		MED, G108

'%' - This level-1 predictor has been centered around its grand mean.

'\$' - This level-2 predictor has been centered around its grand mean.

The model specified for the covariance components was:

 Sigma squared (constant across level-2 units)

Tau dimensions

INTRCPT1

GEN slope

DOM slope

SCH slope

GRA slope

ECO slope

SOC slope

MOT slope

EXP slope

PRO slope

VAL slope

Summary of the model specified (in equation format)

 Level-1 Model

$$Y = B_0 + B_1*(GEN) + B_2*(DOM) + B_3*(SCH) + B_4*(GRA) + B_5*(ECO) + B_6*(SOC) + B_7*(MOT) + B_8*(EXP) + B_9*(PRO) + B_{10}*(VAL) + R$$

Level-2 Model

$$B_0 = G_{00} + G_{01}*(IMA) + G_{02}*(CUR) + G_{03}*(PUB) + G_{04}*(ENV) + G_{05}*(SER) + G_{06}*(SEC) + G_{07}*(TEA) + G_{08}*(MED) + U_0$$

$$B_1 = G_{10} + G_{11}*(IMA) + G_{12}*(CUR) + G_{13}*(PUB) + G_{14}*(ENV) + G_{15}*(SER) + G_{16}*(SEC) + G_{17}*(TEA) + G_{18}*(MED) + U_1$$

$$B_2 = G_{20} + G_{21}*(IMA) + G_{22}*(CUR) + G_{23}*(PUB) + G_{24}*(ENV) + G_{25}*(SER) + G_{26}*(SEC) + G_{27}*(TEA) + G_{28}*(MED) + U_2$$

$$B_3 = G_{30} + G_{31}*(IMA) + G_{32}*(CUR) + G_{33}*(PUB) + G_{34}*(ENV) + G_{35}*(SER) + G_{36}*(SEC) + G_{37}*(TEA) + G_{38}*(MED) + U_3$$

$$B_4 = G_{40} + G_{41}*(IMA) + G_{42}*(CUR) + G_{43}*(PUB) + G_{44}*(ENV) + G_{45}*(SER) + G_{46}*(SEC) + G_{47}*(TEA) + G_{48}*(MED) + U_4$$

$$B_5 = G_{50} + G_{51}*(IMA) + G_{52}*(CUR) + G_{53}*(PUB) + G_{54}*(ENV) + G_{55}*(SER) + G_{56}*(SEC) + G_{57}*(TEA) + G_{58}*(MED) + U_5$$

$$B_6 = G_{60} + G_{61}*(IMA) + G_{62}*(CUR) + G_{63}*(PUB) + G_{64}*(ENV)$$

$$\begin{aligned}
& + G65*(SER) + G66*(SEC) + G67*(TEA) + G68*(MED) + U6 \\
B7 = & G70 + G71*(IMA) + G72*(CUR) + G73*(PUB) + G74*(ENV) \\
& + G75*(SER) + G76*(SEC) + G77*(TEA) + G78*(MED) + U7 \\
B8 = & G80 + G81*(IMA) + G82*(CUR) + G83*(PUB) + G84*(ENV) \\
& + G85*(SER) + G86*(SEC) + G87*(TEA) + G88*(MED) + U8 \\
B9 = & G90 + G91*(IMA) + G92*(CUR) + G93*(PUB) + G94*(ENV) \\
& + G95*(SER) + G96*(SEC) + G97*(TEA) + G98*(MED) + U9 \\
B10 = & G100 + G101*(IMA) + G102*(CUR) + G103*(PUB) + G104*(ENV) \\
& + G105*(SER) + G106*(SEC) + G107*(TEA) + G108*(MED) + U10
\end{aligned}$$

Iterations stopped due to small change in likelihood function

***** ITERATION 3194 *****

Sigma_squared = 0.11789

Tau

INTRCPT1,B0	0.06234	0.01961	-0.01308	-0.01191	-0.02594	-
0.00265	-0.02115	-0.00732	0.01332	0.03367	-0.00380	
GEN,B1	0.01961	0.07745	-0.03323	-0.00235	0.00659	-
0.01516	0.02384	-0.04572	0.04185	0.01090	-0.00858	
DOM,B2	-0.01308	-0.03323	0.01898	0.00800	-0.00703	
0.01046	-0.02023	0.01722	-0.01800	-0.00850	0.01384	
SCH,B3	-0.01191	-0.00235	0.00800	0.01674	-0.00266	
0.00824	-0.01098	-0.00569	0.00459	-0.01359	0.01580	
GRA,B4	-0.02594	0.00659	-0.00703	-0.00266	0.03333	-
0.00273	0.02880	-0.00465	-0.00519	-0.00121	-0.01886	
ECO,B5	-0.00265	-0.01516	0.01046	0.00824	-0.00273	
0.01046	-0.01912	0.00599	-0.01030	0.00157	0.00956	
SOC,B6	-0.02115	0.02384	-0.02023	-0.01098	0.02880	-
0.01912	0.05861	-0.01181	0.01790	-0.01582	-0.02802	
MOT,B7	-0.00732	-0.04572	0.01722	-0.00569	-0.00465	
0.00599	-0.01181	0.03165	-0.02825	-0.00086	0.00023	
EXP,B8	0.01332	0.04185	-0.01800	0.00459	-0.00519	-
0.01030	0.01790	-0.02825	0.03741	-0.00940	0.00032	
PRO,B9	0.03367	0.01090	-0.00850	-0.01359	-0.00121	
0.00157	-0.01582	-0.00086	-0.00940	0.03873	-0.01111	

VAL,B10 -0.00380 -0.00858 0.01384 0.01580 -0.01886
 0.00956 -0.02802 0.00023 0.00032 -0.01111 0.02636

Tau (as correlations)

INTRCPT1,B0 1.000 0.282 -0.380 -0.369 -0.569 -0.104 -0.350 -0.165 0.276 0.685 -
 0.094

GEN,B1 0.282 1.000 -0.867 -0.065 0.130 -0.533 0.354 -0.923 0.778 0.199 -0.190

DOM,B2 -0.380 -0.867 1.000 0.449 -0.280 0.743 -0.607 0.702 -0.676 -0.313

0.619

SCH,B3 -0.369 -0.065 0.449 1.000 -0.112 0.623 -0.350 -0.247 0.183 -0.534 0.752

GRA,B4 -0.569 0.130 -0.280 -0.112 1.000 -0.146 0.652 -0.143 -0.147 -0.034 -0.636

ECO,B5 -0.104 -0.533 0.743 0.623 -0.146 1.000 -0.772 0.329 -0.521 0.078 0.576

SOC,B6 -0.350 0.354 -0.607 -0.350 0.652 -0.772 1.000 -0.274 0.382 -0.332 -0.713

MOT,B7 -0.165 -0.923 0.702 -0.247 -0.143 0.329 -0.274 1.000 -0.821 -0.024

0.008

EXP,B8 0.276 0.778 -0.676 0.183 -0.147 -0.521 0.382 -0.821 1.000 -0.247 0.010

PRO,B9 0.685 0.199 -0.313 -0.534 -0.034 0.078 -0.332 -0.024 -0.247 1.000 -0.348

VAL,B10 -0.094 -0.190 0.619 0.752 -0.636 0.576 -0.713 0.008 0.010 -0.348

1.000

 Random level-1 coefficient Reliability estimate

INTRCPT1, B0	0.556
GEN, B1	0.706
DOM, B2	0.427
SCH, B3	0.470
GRA, B4	0.530
ECO, B5	0.493
SOC, B6	0.676
MOT, B7	0.596
EXP, B8	0.608
PRO, B9	0.634
VAL, B10	0.609

Note: The reliability estimates reported above are based on only 17 of 21 units that had sufficient data for computation. Fixed effects and variance components are based on all the data.

The value of the likelihood function at iteration 3194 = -5.562881E+002

The outcome variable is LAN

Final estimation of fixed effects:

		Standard		Approx.			
Fixed Effect	Coefficient	Error	T-ratio	d.f.	P-value		

For	INTRCPT1, B0						
INTRCPT2, G00	3.482987	0.070078	49.702	12	0.000		
IMA, G01	-1.155800	0.681215	-1.697	12	0.115		
CUR, G02	1.022613	0.750653	1.362	12	0.198		
PUB, G03	0.435963	0.835427	0.522	12	0.611		
ENV, G04	-1.551599	1.013690	-1.531	12	0.152		
SER, G05	1.122263	0.857970	1.308	12	0.216		
SEC, G06	2.340691	1.071846	2.184	12	0.049		
TEA, G07	-0.697206	0.637024	-1.094	12	0.296		
MED, G08	-1.693191	1.156929	-1.464	12	0.169		
For	GEN slope, B1						
INTRCPT2, G10	0.130865	0.074976	1.745	12	0.106		
IMA, G11	-0.803512	0.848018	-0.948	12	0.362		
CUR, G12	1.030601	0.825966	1.248	12	0.236		
PUB, G13	0.073840	0.912177	0.081	12	0.937		
ENV, G14	-0.737930	1.233897	-0.598	12	0.561		
SER, G15	-1.103523	0.857092	-1.288	12	0.222		
SEC, G16	0.740186	1.136282	0.651	12	0.527		
TEA, G17	0.041524	0.659895	0.063	12	0.951		
MED, G18	1.435543	1.240844	1.157	12	0.270		
For	DOM slope, B2						
INTRCPT2, G20	-0.074556	0.045251	-1.648	12	0.125		
IMA, G21	0.198728	0.433418	0.459	12	0.654		
CUR, G22	-0.039213	0.470600	-0.083	12	0.935		

PUB, G23	-0.099576	0.548068	-0.182	12	0.859
ENV, G24	-0.226272	0.610168	-0.371	12	0.717
SER, G25	0.298611	0.582087	0.513	12	0.617
SEC, G26	-0.236558	0.692689	-0.342	12	0.738
TEA, G27	0.357421	0.398556	0.897	12	0.388
MED, G28	-0.114980	0.768308	-0.150	12	0.884

For SCH slope, B3

INTRCPT2, G30	0.112551	0.040602	2.772	12	0.017
IMA, G31	0.522352	0.405903	1.287	12	0.223
CUR, G32	-1.048824	0.442072	-2.373	12	0.035
PUB, G33	-0.356525	0.522472	-0.682	12	0.508
ENV, G34	0.914710	0.627199	1.458	12	0.170
SER, G35	-0.319106	0.509320	-0.627	12	0.542
SEC, G36	-0.962297	0.630491	-1.526	12	0.153
TEA, G37	0.485889	0.392135	1.239	12	0.239
MED, G38	0.773646	0.740979	1.044	12	0.317

For GRA slope, B4

INTRCPT2, G40	0.153902	0.054150	2.842	12	0.015
IMA, G41	0.878397	0.532878	1.648	12	0.125
CUR, G42	-0.904821	0.587542	-1.540	12	0.149
PUB, G43	-0.485055	0.665492	-0.729	12	0.480
ENV, G44	0.791307	0.826384	0.958	12	0.358
SER, G45	-0.123798	0.661119	-0.187	12	0.855
SEC, G46	-1.030972	0.840960	-1.226	12	0.244
TEA, G47	0.417169	0.502788	0.830	12	0.423
MED, G48	0.727142	0.910157	0.799	12	0.440

For ECO slope, B5

INTRCPT2, G50	0.172421	0.031163	5.533	12	0.000
IMA, G51	0.621799	0.311440	1.997	12	0.069
CUR, G52	-0.590023	0.352089	-1.676	12	0.119
PUB, G53	-0.702861	0.407565	-1.725	12	0.110
ENV, G54	0.853742	0.446309	1.913	12	0.079
SER, G55	0.185343	0.385463	0.481	12	0.639
SEC, G56	-0.530603	0.470193	-1.128	12	0.282
TEA, G57	1.153213	0.283903	4.062	12	0.002
MED, G58	-0.749191	0.556812	-1.346	12	0.203

For SOC slope, B6

INTRCPT2, G60	0.130960	0.061171	2.141	12	0.053
IMA, G61	0.054743	0.614847	0.089	12	0.931
CUR, G62	0.008004	0.699862	0.011	12	0.991
PUB, G63	-0.599964	0.776142	-0.773	12	0.455
ENV, G64	0.841833	0.904940	0.930	12	0.371
SER, G65	0.196835	0.732545	0.269	12	0.793
SEC, G66	-0.223245	0.917654	-0.243	12	0.812
TEA, G67	-0.719243	0.564824	-1.273	12	0.227
MED, G68	0.940949	1.039376	0.905	12	0.383

For MOT slope, B7

INTRCPT2, G70	0.173570	0.049007	3.542	12	0.005
IMA, G71	-0.953126	0.511492	-1.863	12	0.087
CUR, G72	0.744977	0.545834	1.365	12	0.197
PUB, G73	0.316535	0.648604	0.488	12	0.634
ENV, G74	-0.649474	0.733037	-0.886	12	0.393
SER, G75	-0.350711	0.610656	-0.574	12	0.576
SEC, G76	-0.509719	0.736393	0.692	12	0.502
TEA, G77	0.913194	0.461150	1.980	12	0.071
MED, G78	-0.311353	0.819249	-0.380	12	0.710

For EXP slope, B8

INTRCPT2, G80	-0.111485	0.052130	-2.139	12	0.053
IMA, G81	-0.244392	0.538158	-0.454	12	0.657
CUR, G82	0.624273	0.598973	1.042	12	0.318
PUB, G83	0.099186	0.657460	0.151	12	0.883
ENV, G84	-0.705642	0.795198	-0.887	12	0.393
SER, G85	-0.214591	0.628326	-0.342	12	0.738
SEC, G86	0.809101	0.782027	1.035	12	0.322
TEA, G87	-0.694998	0.467974	-1.485	12	0.163
MED, G88	0.540658	0.886688	0.610	12	0.553

For PRO slope, B9

INTRCPT2, G90	0.100343	0.052520	1.911	12	0.080
IMA, G91	-0.257192	0.545554	-0.471	12	0.645
CUR, G92	0.148314	0.583577	0.254	12	0.804
PUB, G93	0.166129	0.654410	0.254	12	0.804
ENV, G94	-0.779671	0.782149	-0.997	12	0.339

SER, G95	0.567398	0.630561	0.900	12	0.386
SEC, G96	0.794540	0.794003	1.001	12	0.337
TEA, G97	0.033110	0.485935	0.068	12	0.947
MED, G98	-1.277899	0.885666	-1.443	12	0.175

For VAL slope, B10

INTRCPT2, G100	0.093018	0.046089	2.018	12	0.066
IMA, G101	0.055318	0.464241	0.119	12	0.908
CUR, G102	-1.121473	0.504447	-2.223	12	0.046
PUB, G103	-0.283265	0.572128	-0.495	12	0.629
ENV, G104	0.201808	0.683377	0.295	12	0.773
SER, G105	-0.329052	0.541357	-0.608	12	0.554
SEC, G106	0.397545	0.718014	0.554	12	0.590
TEA, G107	-0.451082	0.432933	-1.042	12	0.318
MED, G108	0.845616	0.798752	1.059	12	0.311

The robust standard errors cannot be computed for this model.

Final estimation of variance components:

Random Effect	Standard Deviation	Variance Component	df	Chi-square	P-value
INTRCPT1, U0	0.24967	0.06234	8	35.13654	0.000
GEN slope, U1	0.27830	0.07745	8	42.86980	0.000
DOM slope, U2	0.13776	0.01898	8	26.22424	0.001
SCH slope, U3	0.12940	0.01674	8	27.10055	0.001
GRA slope, U4	0.18255	0.03333	8	37.83057	0.000
ECO slope, U5	0.10226	0.01046	8	38.64039	0.000
SOC slope, U6	0.24209	0.05861	8	64.23623	0.000
MOT slope, U7	0.17792	0.03165	8	39.85727	0.000
EXP slope, U8	0.19342	0.03741	8	39.87029	0.000
PRO slope, U9	0.19680	0.03873	8	47.43730	0.000
VAL slope, U10	0.16236	0.02636	8	29.73607	0.000
level-1, R	0.34336	0.11789			

Note: The chi-square statistics reported above are based on only 17 of 21

units that had sufficient data for computation. Fixed effects and variance components are based on all the data.

Statistics for current covariance components model

Deviance = 1112.576123

Number of estimated parameters = 67

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล	นางสาวปาอีชะห์	จินตรา
รหัสประจำตัวนักศึกษา	5720120253	
วุฒิการศึกษา		
วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
วิทยาศาสตรบัณฑิต (เคมีอุตสาหกรรม)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	2554
ประกาศนียบัตรบัณฑิต (วิชาชีพครู)	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี	2557

ทุนการศึกษา

ทุนอุดหนุนงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ครู โรงเรียนบ้านท่าสุ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

ปาอีชะห์ จินตรา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาฟีฟี ลาเต๊ะ. 2560. ปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. การประชุมวิชาการระดับชาติ เทคโนโลยีภาคใต้วิจัย ครั้งที่ 7 “โรงเรียนบันดาลใจ: CREATIVE SCHOOLS” วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560

ปาอีชะห์ จินตรา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาฟีฟี ลาเต๊ะ. 2560. ปัจจัยพระระดับในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนสิงหาคม ปี 2560 (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์)